

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CVII П'ЯТНИЦЯ, 3 БЕРЕЗНЯ 2000 ЧИСЛО 9 VOL. CVII FRIDAY, MARCH 3, 2000 No. 9

Помер Патріярх Димитрій

Патріярх Димитрій

25 лютого, на 85-му році життя, відійшов у вічні оселі Патріярх Димитрій (в миру Володимир Ярема), який з жовтня 1993 року, після смерти Патріярха Мстислава (Скрипника), очолював УАПЦ. Україна втратила видатного діяча сучасного православ'я, активного поборника автокефалії Української Церкви, палкого патріота.

Владика Димитрій народився у селі Глідне на півночі Сяніцької землі, що нині є територією Республіки Польща. З дитинства він допомагав при церкві, самотужки опановував увесь комплекс церковного співу. З 16-ти років навчався малярства у Львові, опановував дириґенство, теорію музики, засновував хори. Із серпня 1947 року був висвячений на священика. Отець Володимир Ярема був ініціятором відродження в Україні Автокефальної Православної Церкви, заснованої у 1918 році. За його ініціятиви було проведено перший помісний собор цієї конфесії у 1990 році і предстоятелем УАПЦ обрано митрополита Мстислава. Після смерти Мстислава, на прохання єпископату і віруючих, отець Володимир прийняв чернечий постриг і дав згоду очолити УАПЦ.

Патріярх Димитрій видав книгу "Дивний світ ікон", в якому дослідив український іконопис. Проблемам православ'я в Україні було присвячено ряд публікацій у газетах "Наша Віра" та "Успенська вежа", Патріярх також звертався до віруючих з посланнями напередодні великих свят. У заповіті Патріярх Димитрій благословляє паству поминати блаженнішогоМитрополита Костянтина – предстоятеля УАПЦ в діяспорі та УПЦ в США. Він просить єпархії УАПЦ в Україні визнати над собою юрисдикцію Митрополита Костянтина.

Заупокійні богослужіння правитимуться в усіх храмах УАПЦ з 25 лютого до 4 березня. Згідно з його заповітом, Святішого Патріярха Димитрія поховано у Петропавлівській церкві у Львові – тій самій, першій незалежній, – де він довгі роки служив настоятелем. Похорон відправлено 29 лютого.

Глава держави Леонід Кучма висловив щирі співчуття архієреям, духовенству та вірним Української Автокефальної Православної Церкви з приводу смерти Патріярха Київського і всієї України Димитрія. Притаманні Патріярху Київському і всієї України Димитрію побожність, мудрість та патріотизм і надалі слугуватимуть взірцем для тисяч віруючих, зазначається у жалобному посланні Леоніда Кучми.

ДІНАУ

Безробіття – найбільша проблема жінок України

Ростислав Хомяк

ВАШІНҐТОН. – Безробіття серед жінок України нині сягає 70 відсотків і це,– важає Оксана Горбунова, – є першою із ряду причин, чому українські жінки так часто стають жертвами торгівлі: вони за всяку ціну хочуть виїхати за кордон, щоб заробити трохи грошей. Відтак часто-густо цю обставину використовують кримінальні елементи для своїх цілей. Оксана Горбунова є керівником українського проєкту Ля Страда – міжнародної організації, яка намагається запобігти торгівлі жінками, а також допомагає тим, які потрапили в біду вже за кордоном, вирватись з цього сучасного рабства. Вона була у Вашінґтоні як представник України на міжнародній конференції "Вирішальні голоси: жінки в демократії," яку очолювала Гілларі Клінтон, дружина американського Президента. Конференція тривала від 12 до 18 лютого. Крім України, учасниками конференції були жінки з 15 країн, серед них з Колюмбії, Камбоджі, Індії, Росії, Болгарії, Нігерії, Ірляндії, Таджикистану. Після конференції Ігор Ґавдяк, президент Української Американської Координаційної Ради, влаштував О. Горбуновій декілька ділових зустрічей в американській столиці.

Р. Хомяк бесідує з О. Горбуновою – керівником українського проєкту Ля Страда – міжнародної організації, яка намагається запобігти торгівлі жінками.

Фото **Я. Бігуна**

– Нині доходи з торгівлі жінками сягають рівнів доходів з торгівлі наркотиками й зброєю, – казала під час зустрічі з нашим кореспондентом пані Горбунова, – тому в цій галузі діють досвідчені кримінальні елементи з їхніми широкими міжнародними мережами.

Це, до речі, повторив 22 лютого помічник Державного секретаря Гаролд Ког на слуханні сенатської

(Закінчення на стор. 5)

Вирок у справі А. Діалло спричинив сплеск демонстрацій проти поліції

АЛБАНІ, Нью-Йорк. – Тут у п'ятницю, 25 лютого, після чотиритижневого судового процесу та триденного обдумування і обговорення, дванадцятичленна міжрасова лава присяжних оприлюднила своє одноголосне рішення-вирок і визнала всіх чотирьох підсудних – ньюйоркських поліцейських, невинними в усіх оскарженнях щодо вбивства Амаду Діалло, ґвінейського іміґранта, котрого вбито 41 пострілом у передсінку його помешкання в Бронксі.

Вирок винесено в напруженій атмосфері протиполіційних демонстрацій та переорганізування поліційного Відділу вуличного злочинства, членами якого були всі чотири підсудні.

Справа мала расове забарвлення від самого початку й була в

(Закінчення на стор. 6)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

До Києва запросили британських парляментаріїв

КИЇВ.– Голова Верховної Ради України Іван Плющ під час своєї зустрічі 28 лютого з Надзвичайним і Повноважним Послом Великої Британії в Україні Роландом Смітом сказав, що українські законодавці вважають дуже корисним досвід парляментаризму у Великій Британії, розглядають цю країну як клясичну парляментську державу і цінують її допомогу у перетворенні України на повнокровного суб'єкта европейської спільноти. Іван Плющ підтвердив запрошення британській парляментській делегації відвідати Київ наприкінці травня – на початку червня, підкресливши бажання, щоб цю делеґацію очолювала спікер Палати Громад британського парляменту Бетті Бутройд, яку він запрошував до України ще у грудні 1993 року.

Україна і Швеція співпрацюють у міграційно-візовій сфері

КИЇВ.– Питання двосторонніх взаємин у контексті інтеграції України до Евросоюзу, співробітництва в міграційно-візовій сфері, а також можливість здійснення програм технічної та експертної допомоги Україні у запровадженні дійової контролі на державному кордоні обговорюються в Києві у рамках візити до України делегації МЗС Королівства Швеція на чолі з Державним секретарем пані Гун-Бріт Андерсон. Українська сторона плянує порушити питання лібералізації режиму взаємних поїздок громадян України та країн-членів ЕС, зокрема можливість скасування віз для власників дипломатичних пашпортів України.

Генеральний Секретар РЕ вітає рішення скасувати смертну кару

КИЇВ.– 25 лютого на адресу Голови Верховної Ради України Івана Плюща надійшов лист від Генерального Секретаря Ради Европи Вальтера Швіммера, у якому висловлюється поздоровлення парляменту України з нагоди його рішення скасувати покарання смертною карою та ратифікувати Протокол № 6 Европейської Конвенції про права людини. Вальтер Швіммер вважає, що це важливий крок у скасуванні смертної кари на нашому континенті та демонструє рішучість України виконати зобов'язання, які вона взяла на себе, коли вступала до Ради Европи.

Українська молодь Москви обстоює права українців

КИЇВ.– Молодіжне об'єднання "Молодь – надія України" пікетувало Міністерство закордонних справ з вимогою захистити права українців у Москві. Близько десяти представників об'єднання з гаслами "Молода Січ – проти принижень" та "Лужкову – нюрнберзький трибунал" вимагали офіційної реакції на закон мера Москви Юрія Лужкова "Про регулювання використання чужоземної робочої сили", згідно з якою кожний ґастарбайтер з країн СНД може отримати дозвіл на роботу в російській столиці протягом року за умови, що він зареєструється у відділенні міліції і сплатить міському владі податок в розмірі 35 мінімальних зарплат (приблизно 70 долярів США). Закон реґламентує обов'язкове носіння всіма особами, що зареєструвалися ґастарбайтерами, нагрудного знаку.

Чи буде Київ молодіжною столицею Европи?

КИЇВ.– Зробити Київ молодіжною столицею Европи – мета проєкту "Нова Европа". Як сказав його керівник Олексій Смирнов, плянується створити систему громадських організацій, здатну підтримувати молодіжний рух та спрямовану на активну участь молодих людей у процесі европейської інтеграції. Широкий інформаційний супровід проєкту (у тому числі й через Інтернет) дасть можливість підтримувати постійний інтерес до столиці України в европейської молоді, що стане реальним внеском у формування позитивного сприймання України за кордоном. А у перспективі заплановане створення "Европарку" з макетами шедеврів европейської архітектури, зразками фльори та ландшафту різних країн.

У Полтаві відродився науково-літературний альманах

ПОЛТАВА.– Науково-літературний альманах "Рідний край" почав видаватися у Полтаві. Його поява – це відродження відомого демократичного часопису з такою ж назвою, який вперше побачив світ у Полтаві в 1905 році на хвилі піднесення національно-визвольного руху. Біля витоків "Рідного краю" стояв Панас Мирний, його постійними авторами були Іван Нечуй-Левицький, Борис Грінченко, Леся Українка, Олена Пчілка та чимало інших діячів української культури.

Українські пілоти в Юґославії – поза конкуренцією

КОСОВО. – Чотири українські гелікоптери й далі залишаються на американській базі "Сталевий ланцюг" у районі Косова, а більшість їх екіпажів повернулись на Львівщину після піврічної миротворчої служби у складі міжнародних сил на території Юґославії. Надійність та майстерність українських військовиків дістали найвищу оцінку – транспортування найбільш високопоставлених осіб, зокрема сенаторів США, територією Юґославії, довіряли саме їм.

(ДІНАУ)

Загадки арешту і звільнення військового кореспондента в Чечні Андрія Бабіцького

Військовий кореспондент у Чечні Андрій Бабіцький.

Фото **Яромира Стетіна**

Російський журналіст, спеціяльний кореспондент радіо "Свобода" в Чечні Андрій Бабіцький, був єдиним репортером некавказької національности, який, ризикуючи життям, залишався у зруйнованій російськими військами чеченській столиці, передаючи репортажі з місць бойових дій. Його загадкове зникнення, арешт, концтабір, перевезення до Москви викликають широке зацікавлення світової преси.

Російська влада звільнила кореспондента радіо "Вільна Европа" / "Свобода" Андрія Бабіцького, арештованого в Дагестані зі звинуваченням у тому, що він мав фальшиві документи. Це сталося після публічного заклику в.о. президента Росії В. Путіна. Бабіцький не має дозволу залишати Москву. Військовий кореспондент радіо "Свобода" Андрій Бабіцький, який місяць тому зник у Чечні, сказав: "Можу сказати, що я спершу був не в руках сил безпеки, а в руках садистів, які тримали мене в концтаборі Чорнокозово". Інтерв'ю Бабіцького для радіо „Свобода" опубліковане на сторінці інтернету радіо.

Чорнокозово – це фільтраційний табір в Чечні, який найбільше критикують міжнародні організації за порушення прав людини. Говорячи про Чорнокозово, Бабіцький підкреслив, що биття в'язнів в цьому таборі – звичайна справа: „До мене застосували звичайне „легке вітання", через яке проходять усі, хто прибуває. Це кількадесят ударів палицею, біль минає через 2–3 дні, удари не залишають жодних поважних і сталих внутрішніх травм.

Журналіста затримали росіяни 16 січня в Чечні, де він працював як військовий кореспондент. Російська влада заявила, що пізніше передала його чеченцям в обмін на російських вояків. Не відомо, що з ним діялося від цього моменту. Тільки в понеділок увечорі Бабіцького перевезли до Москви зі столиці Дагестану Махачкали, де він був затриманий і звинувачений у користуванні фальшивими документами. У вівторок, після заклику в.о. президента Росії Владіміра Путіна, він був умовно звільнений з арешту. Шеф російського відділення радіо «Свобода» Шустер переконаний, що Кремль відтягуватиме справу Бабіцького щонайменше до 26 березня, допоки в Росії не пройдуть президентські вибори.

Андрій Бабіцький народився в Москві 26 вересня 1964 року. Навчався на філологічному факультеті Московського державного університету. В роки перебудови став учасником руху за людські права, був арештований. Кореспондентом радіо "Свобода" Бабіцький став у 1989 році. Під час серпневого путчу 1991 року робив репортажі з Кремля, ризикуючи власним життям, був удостоєний журналістської нагороди радіо "Свобода". У жовтні 1993 року як кореспондент радіо "Свобода" Андрій робив репортажі з пожежі в російському парляменті. Бував у гарячих точках Таджикистану і північного Кавказу. Під час першої війни в Чечні Бабіцький як репортер радіо "Свобода" працював у зоні воєнних дій. У серпні 1999 року описував воєнні дії в Дагестані, а з листопада 1999 року – став спеціяльним кореспондентом радіо "Свобода" у Ґрозному. Він був єдиним репортером нечеченцем, що залишався у зруйнованій російськими військами чеченській столиці.

Андрій Бабіцький одружений, має двох дітей.

(За матеріялами преси)

ТІЛЬКИ ФАКТ

День незалежности України та Успіння Пресвятої Богородиці цього року ознаменуються урочистим відкриттям центральної частини (без настінних розписів) Успенського собору Києво-Печерської лаври.

◆

Уряд своєю постановою вирішив зменшити чисельність апарату міністерств та інших центральних органів виконавчої влади на 19,571 працівника, а також на 489 легкових автомобілів, внаслідок чого Державний бюджет 2000 року заощадить 71.9 млн. гривень.

◆

Европейська Комісія виділила другий транш-кредит у сумі більш як 42 мільйони долярів у фонд фінансування проєкту "Укриття" на ЧАЕС. Таким чином, разом з торішніми 58 мільйонами внесок Комісії ЕС у даний проєкт становить 100 мільйонів долярів.

◆

За експертними оцінками, нині в Україні частка тіньової економіки фактично зрівнялася з офіційною, а частка неконтрольованої грошової маси становить 44.4 відс. (8.6 млрд гривень).

◆

Торік було замінено 16 голів та 61 заступник голів обласних державних адміністрацій, звільнено 144 голови райдержадміністрацій (28.5 відс. від загальної кількости); 11 відсотків – за серйозні недоліки в роботі.

◆

Весною в Україні буде призвано на військову службу близько 60 тисяч юнаків; перехід Збройних Сил на комплектування за контрактом пройде до 2015 року.

◆

Прем'єр-міністер В. Ющенко і колишній прем'єр-міністер В. Пустовойтенко народжені одного дня – 23 лютого, з розривом у 7 років.

◆

Протягом січня на обліку в державній службі зайнятости перебувало 1320.8 тисячі незайнятих громадян України; кількість безробітних зросла порівняно з минулим роком в 1.2 раза і становила 1255.8 тисячі осіб.

◆

Протягом минулого тижня в Україні скоєно 383 тяжких злочинів, з яких 286 уже розкрито; у затриманих правопорушників вилучено 4 кулемети, 2 автомати, 16 карабінів і гвинтівок, 16 пістолетів, 36 одиниць саморобної вогнепальної зброї, 16 гранат, понад 13 тисяч набоїв та близько 6 кілограмів вибухівки.

◆

Досвід ринкових взаємин американських підприємців із міста Лонг'ю (США) став основою для створення "Школи майбутнього лідера" в Ромнах Сумської области. Тут навчаються 50 молодих людей з вищою освітою, які незабаром започаткують власну справу.

◆

Державна комісія єдиного часу і еталонних частот України повідомляє, що на всій території України 26 березня о 3 годині за київським часом вводиться літній час – переведенням стрілки годинника на 1 годину вперед.

КУРС ВАЛЮТ НБУ на 29 лютого

1 доляр США	–	5.50 гр.
1 евро	–	5.30 гр.
1 німецька марка	–	2.71 гр.
1 рубль Росії	–	0.19 гр.

ТЕМА ТИЖНЯ

Захід нам допоможе... А потім?

Ще в період горбачовської перебудови в Україні була поширена думка, що коли Україна стане самостійною державою, то Захід допоможе їй перетворитись на квітучу країну. З проголошенням незалежности в нашому суспільстві майже всі стали вважати, що Захід зобов'язаний винувати цю придуману українськими політиками місію. Однак я досі не можу зрозуміти, чому він повинен це робити, адже милостиню давати повинні хібащо калікам.

Дехто може закинути, що нашій державі величезні кошти потрібні не просто так, а на переоснащення застарілих технологій, проведення реформ і т.д. З цим твердженням не можна не згодитись. Але ж їх можна було б заробляти власними руками. Так, наприклад, за рахунок продажу зброї Україна могла, за підрахунками фахівців, мати щорічно від 10 до 15 млрд. дол. А що було зроблено? Нашому суспільству було нав'язано політику конверсії. В той час як США, Росія та інші країни продовжували виробляти й продавати військову техніку, Україна замість ракет і танків стала виготовляти нікому не потрібні чайники та горщики. Де ж тут хоч якась логіка?

А чи взагалі Україні варто надавати допомогу в існуючій ситуації, коли процвітає масове розкрадання, корупція, хабарництво?

На мій погляд, ні. По-перше, для чого брати закордонні кредити, ставати економічно залежними і ще й платити за це великі відсотки, коли в той же час свій національний капітал вивозиться за кордон? За 8 останніх років з України «випарувалось» щонайменше 30 млрд. дол., а їх можна було вкласти в свою економіку, і не треба було б сьогодні випрохачувати по кількасот мільйонів, які нічого не вирішують. По-друге, ті кошти, що позичаються, як засвідчує практика, не приносять абсолютно ніякої користи ні економіці, ні людям. Вони в основному розкрадаються і проїдаються, а для населення залишаються всезростаючі борги.

За роки незалежности фактично не було вирішено жодної соціяльно-економічної проблеми, не було побудовано жодного солідного підприємства, а віддавати потрібно вже біля 13 млрд. дол. Наша влада так напозичалась, що підвела країну до прірви фінансового дефолту, після чого наступає перетворення держави на неоколонію.

А чи світ зацікавлений надавати Україні повноцінну допомогу? Вважаю, що ні, бо кожна держава в своїй міжнародній політиці виходить із власних національних інтересів, а не з якихось гуманних міркувань. То ж чи потрібна іншим країнам багата і сильна Україна? Ні, бо тоді вона стає небезпечним конкурентом.

Якщо і потрібна Україна, то лише як буферна зона між Сходом і Заходом і як ринок збуту товарів. Україна як велика і благополучна держава потрібна тільки українському народові, і тому лише він своїми власними руками і власною волею, не оглядаючись ні на Схід, ні на Захід, може зробити її такою. А завдання влади — створити для цього належні передумови. І чим скоріше усвідомить це українська політична і владна еліта, тим краще, тим скоріше ми вийдемо із нинішнього соціяльно-економічного занепаду. А надія на чужу допомогу — це політична наївність, яка вже не раз призводила український народ до трагедії. Про це красномовно говорить наша історія.

Євген Маїк,
історик, м. Жовква («День»)

Війна в Афганістані була помилкою

Повномасштабна воєнна присутність СРСР в Афганістані була політичною помилкою тодішнього керівництва країни. Про це заявив губернатор Московської области Борис Громов. Напередодні 11-ї річниці виведення радянських сил з Афганістану тодішній ленерал-лейтенант Борис Громов сказав, що був і залишається "прихильником твердої позиції: введення радянських військ в Афганістан не було виправданим ні з політичної, ні з військової точок зору". Громов вважає, що "СРСР афганську війну не програв". За більш як 9 років нашої воєнної присутности в Афганістані, – сказав він, – нам не ставилося завдання отримати глобальну воєнну перемогу.

А. Ґрінспен закликає пригальмувати економіку США

ВАШІНҐТОН. – Директор Федеральної ради валютних резерв США Алан Ґрінспен вважає, що темпи зростання американської економіки, які досягли у другому півріччі минулого року майже 6 відсотків, нереально високі і їх необхідно пригальмовувати. Особливе задоволення у нього викликає те, що керівникам фінансово-банківської системи вдається "дуже успішно" стримувати зростання цін, не допускаючи сплесків інфляції.

Президент України привітав біятлоністок

КИЇВ. (ДІНАУ). –Президент України Леонід Кучма привітав із здобуттям бронзової медалі в естафетній гонці на Чемпіонаті світу з біятлону українських спортсменок Олену Зубрилову, Олену Петрову, Ніну Лемиш та Тетяну Водоп'янову.

"Вірю, що ваш добрий почин примножать інші спортсмени української команди. Бажаю всім і кожній з вас зокрема міцного здоров'я, спортивного щастя і довголіття, нових злетів та удач", - зазначається у привітанні глави держави.

АМЕРИКА І СВІТ

США критикують Китай і Росію

ВАШІНҐТОН. – У своєму щорічному звіті минулого тижня Державний департамент гостро скритикував Китай за недотримання людських прав у цій країні. У згаданому звіті Державний департамент проаналізував понад 180 країн, і саме Китай опинився в центрі уваги і занепокоєння, хоч уряд Президента Билла Клінтона старається здобути від Конгресу схвалення на постійні торговельні зв'язки з Китаєм. У звіті підкреслено, що Китай своїм поборюванням духовної секти Фалун Ґонг, включно зі засудженням її провідників на довгорічне покарання, дозволив собі знехтувати людськими правами, переступаючи прийняті міжнародні норми. Крім того, сказано, що уряд Китаю дедалі обмежує свободу слова і преси та все жорстокіше контролює міжмережу (інтернет). Росію також звинувачено в цілковитому нехтуванні людських прав у Чечні, де російське військо вбивало цивільне населення, а також у недопущенні міжнародних комісій до відповідних перевірок.

Іван Павло II відвідав Єгипет

КАЇР, Єгипет. – Глава Римо-Католицької Церкви протягом трьох днів перебував у Єгипті. У каїрському міжнародному летовищі Папу Івана Павла II зустрічав Президент Єгипту Госні Мубарак. У ході візиту Папа Римський провів масове Богослуження на каїрському стадіоні і відвідав монастир Святої Катерини, на території якого росте Неопалима купина - терновий кущ, у якому Бог, за переказами, з'явився Мойсеєві. Поряд з ним розташована гора, що носить ім'я цього біблійного пророка, де він отримав 10 заповідей. Папа також зустрічався з главою Коптської християнської Церкви папою Шенудою III і керівником найбільшого в світі мусульманського університету Аль-Азхар. Ці відвідини передують наміченій на березень пастирській поїздці Папи святими місцями у Палестині й Ізраїлі, присвяченій 2000-літтю Різдва Христового. Згідно з заявою Папи Римського, вона матиме чисто духовний характер.

В Угорщині винайшли препарат проти ревматизму

БУДАПЕШТ, Угорщина. – В будапештському Інституті ревматології і фізіотерапії пройшов випробування унікальний препарат для лікування запалень суглобів. Угорським вченим у ході багаторічної роботи вдалося отримати радіоізотопний матеріял з ультракоротким періодом розпаду, використання якого дозволяє з успіхом замінити хірургічне втручання і медикаментозну терапію при лікуванні ревматичних захворювань. Новий препарат має назву "Голіум-116". Він має мінімальні побічні явища, значно скорочує час лікування. Головний лікар Інституту ревматології Маргіт Сентеши повідомила, що 75 відсотків хворих при використанні нового радіоізотопа виліковуються повністю. Хворі отримують мінімальну льокальну дозу опромінення – не більше, ніж при діягностиці за допомогою комп'ютерної томографії. Ця метода терапії може бути використана і для лікування дітей. Радіоізотопний матеріял для ін'єкцій отримують на експериментальному ядерному реакторі в НДІ фізичних досліджень у Чіллебірці (Будапешт). Зацікавлення новим угорським препаратом виявляють у багатьох країнах світу. Французькі, німецькі й австрійські інститути вже заявили про намір його придбати.

Шукають кандидатури на директора МВФ

ВАШІНҐТОН. – Офіційно висунуті перші кандидати на посаду директора-розпорядника Міжнародного Валютного Фонду. За повідомленням прес-служби Фонду, ними стали Стенлі Фішер, виконуючий обов'язки директора-розпорядника з 15 лютого у зв'язку з відходом Мішеля Камдессю, і колишній заступник міністра фінансів Японії Ейсуке Сакакібара. Висунення відбулося на засіданні Ради директорів МВФ. Обидві кандидатури можна вважати нетрадиційними, оскільки посаду адміністративного директора Фонду посідає, як правило, європеєць.

Косівські албанці повернуться з Фінляндії

ГЕЛЬСІНКІ, Фінляндія. – Повернути до рідних домівок косівських албанців, які знайшли притулок у Фінляндії з початку 90-их років, – така мета угоди, укладеної цією країною з Міжнародною організацією з міграції. Угодою передбачається організування професійного навчання біженців, їхня подальша репатріяція і надання допомоги для початкового облаштування у себе вдома. Ініціятором цієї програми стала Фінляндія, повідомило міністерство праці. У витратах на її здійснення братиме участь Европейський союз. Всього у Фінляндії в цей час проживає 2500 косівських албанців, яким не було надано громадянство.

М. Олбрайт хоче стати президентом Чехії

НЬЮ-ЙОРК. – Секретар Державного департаменту США Маделин Олбрайт вивчає можливість висунення своєї кандидатури в президенти Чехії. М. Олбрайт у вузькому колі дала зрозуміти, що зацікавлена в тому, щоб спробувати стати главою чеської держави, але публічно не обговорюватиме це до січня 2001 року, закінчення її повноважень."Мені подобається моя нинішня робота - представляти Сполучені Штати", – сказала вона репортерам. М. Корбел Олбрайт народилася 15 травня 1937 року в Празі в сім'ї чеського дипломата. Її батьки були жидами, які прийняли католицьку віру. Рятуючись від гітлерівців, сім'я була змушена еміґрувати до Англії. Потім знову повернулася на батьківщину, але в 1948 році, після встановлення в Чехословаччині соціялістичного ладу, перебралася в США. Уперше, за словами американських і чеських офіційних осіб, питання про можливість висунення М. Олбрайт своєї кандидатури порушив під час візиту у Вашінґтоні 18 місяців тому Вацлав Гавел. Він прямо заявив, що хотів би бачити її своїм наступником.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Не пам'ятник, а живий приклад

Пів сторіччя – в залежності від того, якою міркою його міряти – це і малий, і великий проміжок часу в історії народу: за роками малий, а за змістом, за вагою подій – грандіозний і неповторний. Це той проміжок, в якому все ще тісно переплітається особисте і загальнонаціональне. Ось тепер ми відзначаємо 50-ліття трагічної, але цілком природної, як на вояка і командира, смерти Романа Шухевича-Тараса Чупринки – і ця дата, 5 березня 1950 року, для ровесників генерал-хорунжого, для всіх, хто знав його, ще не сприймається як „історична", бо пов'язана з живою пам'яттю, з особистим болем і жалем. Для молодших поколінь Роман Шухевич є тільки легендою, частиною історії, яку вивчають з підручників чи мемуарів. Для тих же, хто пережив Другу світову війну і знав її героїв не з книжок, а з життя і власних вражень, 50-річчя смерти генерала Тараса Чупринки – прямий привід пов'язати недавнє минуле української нації з її майбутнім.

У дивний та неспокійний час доводиться нам цю річницю вшановувати. Після декількох років всезагальної евфорії та сп'яніння свободою України, коли історія героїчних зусиль Української Повстанської Армії, здавалося, нарешті довершилася омріяним і закономірним вислідом – ми стоїмо знову перед непевним завтрашнім днем нашої України. За цих декілька останніх років повиростали на наших землях численні пам'ятники героям визвольних змагань, а серед них на одному із перших місць – гострий профіль Романа Шухевича-Тараса Чупринки у генеральському мундирі, творця і легендарного командира Української Повстанської Армії. Численні щорічні свята, академії, церковні відправи вкінці просвітили наш нарід щодо цього відтинку нашої історії, що донедавна був промовчуваний ворожим режимом і заляканим народом. У цьому відтинку Роман Шухевич зайняв особливе місце та здобув особливу пошану. Передусім він став найулюбленішим, справді народним героєм в Галичині і Львові, в якому провів молодечі і студентські роки, роки пластування і спортових змагань. У всіх цих сферах він був першим – бо з нашої юности навчений жити для свого народу.

Рід Шухевичів вславився цілим рядом визначних постатей культури, і Роман виявив себе гідним нащадком його – спершу як пластун, спортовець, музика, а відтак як політик із широким діяпазоном плянів і державного думання. Немає, отже, нічого дивного в тому, що саме західні українці в діяспорі, а відтак на батьківщині поставили його в ряди національних героїв. Немає також нічого дивного, що його героїчна смерть у Білогорщі стала легендою, на якій виховалися три покоління. Він залишиться безумовно одним із нечисленних „лицарів без вади", з яких треба брати приклад, переймаючи їхнє мудре і мужнє думання, організаційний хист і відвагу. Але 50-річчя його смерти, що припадає саме тепер, зобов'язує нас спитати себе, що ми особисто приносимо у цей 2000 рік, поруч із численними академіями, святами, Богослуженнями і споминами? Славу Україні? Єдність? Відвагу? Самопосвяту? Політичну зрілість? Як легко у нас завжди пливуть слова, декларації, промови. А слова у Романа Шухевича були скупі, бо йому шкода було часу на них, коли треба братися до чину. Зате була блискавична бистрість, відвага і глибоке бажання з'єднати усі підпільні сили в „армію нескорених". Йому це вдалося здійснити, але за ним, якого доля забрала від нас заскоро, ой заскоро, мусять іти духовні спадкоємці, мусять іти такі, як він, щоб продовжувати справу, якою він самовіддано жив аж до дня 5 березня 1950 року.

Час і пора у 50-річчя його трагічної і геройчної загибелі піти його дорогою твердого, несхитного служіння Україні. Навіть коли наша дорога простелиться не в легенду і безсмертя, але наблизить хоч на крок справжню волю і щастя України – це те, що було змістом життя і метою Романа Шухевича.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про те, що кому важливе

Цікаво було б знати, скільки із 23 мільйонів глядачів програми „Хто хоче повінчатися з мільйонером" було українців. Здається, таки доволі багато, бо кого не запитаю, бачив цю програму та про неї багато говорив.

Неочікуваний успіх того видовища викликав в організаторів щире вдоволення та широкі пляни продовжувати її в цей чи інший спосіб, а у глядачів – різні-прерізні коментарі. В загальному, однак, був подив, а навіть заздрість у жінок, що Дарва Конґер так легенько, без найменшого зусилля „здобула" за чоловіка справжнього мільйонера. Важко отримати більше реклями та розголосу, ніж спричинило те вінчання на телебаченні, а може не так вінчання, як гроші, що з цим були пов'язані. Усі часописи і газети були повні описів цього весілля на телебаченні, із світлинами та коментарями, хоча молоде подружжя після п'ятихвилинного знайомства і одного палкого поцілунку виїхало на медову подорож. Розуміється, американські газети посвятили цьому телевізійному вінчанню незвичайно багато передового місця, а ми усі новини, зв'язані із цією справою, вичитували дуже пильно.

Але чому? Це запитання можна поставити дуже ясно, тому що важко знайти нам переконуючу причину такого дивного зацікавлення. Певна річ, тут багато завинили усі засоби масової комунікації, що стараються усіми силами притягнути увагу загалу, а з цим збільшити число глядачів і читачів, бо все це приносить усе більше заробітку. Але з тим насувається питання: що є справді важливим у сьогоднішньому світі, а що тільки хвилинною сенсацією, за якою так шукають усі публічні засоби інформації, для притягнення уваги глядачів і читачів?

Ось другий приклад. У дуже почитній газеті у штаті Нью-Джерзі, „Стар Леджер", бачили ми в останньому тижні велику світлину на першій сторінці – молодої медсестри, яка з ніжністю накладає маску із киснем на „обличчя" маленької свинки, що разом із іншими свинками впала жертвою вогню, який скоївся у свиннику на шляху 31. На цю тему находимо широкий репортаж, а посередині – ота світлина медсестри з її „пацієнткою" та відповідним підписом.

„Чи це аж така важлива вістка"? – ставимо собі питання, оглядаючи цю першу сторінку. А рівночасно насувається нам інше запитання: чи справді такі події вимагають стільки уваги, місця та реакції, так журналістів, як і читачів?

А в цьому самому часі, як публіка тут „переживає" вінчання мільйонера та рятування зачадженої свинки, завдяки інформаціям преси та телебачення, стільки справді зворушливих і жахливих подій коїться довкруги нас!

Ось у „Свободі" за 18 лютого читаємо про жахливі звірства російського війська у Ґрозному. Читаємо, і стає аж моторошно на серці та просто не хочеться вірити, що такі жорстокі засоби можна безкарно уживати у відношенні до безборонного населення, а передусім у відношенні до жінок. Але про це не містять вісток на першій сторінці американської преси та не подають широко на телебаченні.

Значить, що кому важливе. Попарена свиночка – чи людське життя, вінчання з мільйонером – чи зґвалтування безборонних жінок?

О-КА

Хотіла б хоч іноді читати „Свободу"

Дістала число „Свободи" з розповіддю про „Альманах-2000", але не відразу подякувала за нього. Не тому, що я невихована чи невдячна. Я тепер настільки збідніла, що на марку просто не маю грошей. Пенсія в мене 40-45 гривень, але її не виплачують з липня минулого року. Хворію на астму, а найдешевший інгалятор коштує 20 гривень, мені ж треба на місяць - два таких препарати... Сиджу в боргах, як в болоті. Буває по три тижні не маю ні хліба, ні молока. За одяг чи взуття уже й не мрію. Зиму зустріла без дров і вугілля, тому стіни хати „їдуть", стеля падає. Підставила стовпці під сволочки, але й вони „їдуть"...

Дуже мені сподобалася „Свобода", хотіла б її час від часу читати. Надсилайте мені іноді газету, буду вдячна.

Віра Оберемок
20111 с. Русалівка Маньківського району, Черкаської області

Від редакції. Українська письменниця Віра Оберемок приїхала до рідної Русалівки з міста, щоб доглянути хвору маму і після її смерти так і залишилась в маминій хаті. В „Альманаху-2000" вміщено її розповідь про пращура Андрія Обеременка, який приятелював з Тарасом Шевченком на закаспійському засланні. Запрошуємо читачів зробити подарунок Вірі: передплатити для неї „Свободу".

ПОПРАВКА. У ч. 7 "Свободи" за 18 лютого ц.р. прізвище автора допису "Вчитель чи вчителька?" на стор. 17 слід читати – Олександра Старів.

Безробіття...

(Закінчення зі стор. 1)

комісії міжнародних справ. Він додав, що торгівля жінками "безпечніша" ніж торгівля наркотиками й зброєю, бо з однієї сторони попит на жінок зростає, а з другої – поліція ще не переслідує цієї торгівлі з такою наполегливістю, як торгівлю наркотиками й зброєю.

В Україні вже діє новий закон проти торгівлі людьми і це, вважає О. Горбунова, є позитивним явищем, але ще немає ефективних законів проти кримінальних елементів, які під вивіскою подорожніх фірм, компаній працевлаштування, еміграційних і матримоніяльних послуг реклямують уявну, але привабливу працю за кордоном, яка насправді є пасткою для рабства і проституції.

Двічі в тиждень з України в Італію відходять автобуси, повні людей, переважно жінок. Усі вони вдають туристів, а насправді надіються дістати якусь пристійну працю. Прибувши в Італію, вони часто-густо змушені працювати як повії і раби. А тому що як туристи вони не мають дозволу працювати, то й не можуть поскаржитись до правоохоронних органів.

Недавно, розповілала Оксана Горбунова, українська Ля Страда допомогла українським студенткам вирватись з будинку проституції у Чорногорії, куди вони поїхали на обіцяні праці як танцюристки, манекеннниці й офіціянтки. Одній з дівчат вдалось потелефонувати до батьків з мобільного телефону її клієнта, і батьки звернулись за допомогою до Ля Стради, Ля Страда – до Міністерства закордонних справ України, а Міністерство до прем'єр-міністра Чорногорії. Під тиском згори, місцева поліція визволила шість дівчат; сьому з цієї групи ще не вдалось вирвати, бо її вже раніше перевезли до Албанії. Це один із прикладів, де Ля Страда мала успіх, пояснила Горбунова. У тисячах інших жінки, або пропадають за кордоном, або повертаються і мовчать, морально знівечені і засоромлені.

У своєму виступі на вашінґтонській конференції "Вирішальні голоси" Гілларі Клінтон нагадала, що торгівля жінками – це справа глобального масштабу, вона, зокрема, особливо наявна в Росії, Україні, Камбоджі й Індії.

В Україні Ля Страда не тільки намагається допомогти жертвам торгівлі, але веде просвітянську роботу з метою запобігти цьому лихові, зокрема при допомозі радіопрограм, до яких дзвонять слухачі, що бажають виїхати на заробітки за кордон, та ті, які стали жертвами закордонного рабства. І тут, додає пані Горбунова, жертвами є не тільки жінки. Як один з прикладів, вона згадала чоловіків з України, які виїхали як туристи в Чехію і там дістали роботу на будові. Їм обіцяли заплатити після того, як закінчать будувати будинок. А після закінчення відмовили винагороду, мовляв, ідіть до суду, вам і так тут не дозволено працювати.

Оксана Горбунова також розповіла, що Ля Страда підтримує заходи голови Союзу Українок Америки Ірини Куровицької для встановлення угоди між Сполученими Штатами й Україною про няньок та помічниць американських матерів. Така угода відкрила б двері для бажаючих українських жінок приїхати на деякий час до США і працювати леґально при американських сім'ях.

США мають такі угоди з західньоевропейськими країнами. Але найкращою розв'язкою для боротьби з торгівлею жінками, вважає пані Горбунова, є створення місць праці в Україні, бо, як заявила у своєму виступі на конференції "Вирішальні голоси" Гілларі Клінтон, "це не таємниця, що сьогодні передумовою демократичного проґресу, економічного і соціяльного проґресу є проґрес жінок і дівчат. Жодна країна не рушиться вперед, якщо її дівчата й жінки залишаться відсталими".

Оксана Горбунова – спеціаліст з інформатики. З 1991 року працювала у Верховній Раді при комп'ютеризації українського парляменту, у 1993 році стажувалась на програмі Бібліотеки Конґресу США, а тепер тільки одну четверту часу працює у Верховній Раді, а всю решту віддає Ля Страді і заходам допомоги жінкам України.

Прем'єр в екзилі

Рік тому Верховна Рада дала згоду на притягнення до кримінальної відповідальности Павла Лазаренка. Але момент істини ще не настав...

Один із оліґархів чи кишеньковий злодюжка?

17 лютого минула річниця однієї малопомітної дати в історії сучасної України: рівно рік тому експрем'єр-міністер України Павло Іванович Лазаренко покинув межі України і оселився в екзилі – на вигнанні, на американському континенті. Оселився в особняку, який придбав у відомого американського кіноактора Едді Мерфі за досить таки пристойну суму. Почалася тривала епопея, пов'язана з Лазаренком та американським правосуддям. Особисто я як громадянин України не маю значних претензій до громадянина Лазаренка. Коли мені нагадують про те, що він мене обікрав, у думках спливає інший контрарґумент. Уявіть собі, що до вас у кишеню заліз кишеньковий злодій і поцупив десятку. Прийшовши додому, ви раптом помітили, що у квартиру залізли злодії і винесли всі ваші заощадження. Хто стане об'єктом вашого обурення? Так от, порівняно з процесами, які мали місце протягом останніх років і порівняно з певними особами нашого естаблішменту, Лазаренко видається звичайним кишеньковим злодюжкою. Принаймні, у моїх очах.

Вигнання Лазаренка завершило одну сторінку нашої історії і відкрило іншу. З одного боку, Лазаренко був найяскравішим уособленням "дніпропетровського клану", і з його падінням можна говорити взагалі про кінець проєкту під назвою "дніпропетровський клан". Хоча нині в керівних структурах залишається чимало вихідців із Дніпропетровська (Деркач, Тігіпко, Пінчук, Тимошенко), та й сам Президент має у своїй біографії прив'язку до цього міста, але після відставки Лазаренка зникає саме "клан" – структура зі своєю економічною базою, логічним зв'язком, ієрархією. З іншого боку, історія з Лазаренком показує: в Україні почало складатися оліґархічне суспільство, і кожен новий оліґарх мусить "з'їсти" попереднього, інакше сам стане здобиччю "зграї товаришів".

Чим (чи ким?) був Павло Іванович для України?

За гучною кампанією розвінчувань і штампів ми якось пропустили кілька цікавих і важливих моментів. Хлопець із села на Дніпропетровщині, він змалку привчився господарювати. Він дійсно був господарником – з вольовим характером і з хваткою селянина-куркуля. Йому дісталася у спадок напівзруйнована економіка. У травні 1996 року першим заходом Павла Лазаренка було скликання наради керівників банків. Не знаю, якими методами розмовляв з банкірами Павло Іванович, але факт є фактом: майже одразу комерційні банки розщедрилися на 19 трильйонів карбованців. До речі, у ті часи активно заявила про себе Асоціяція банків України, яку очолив Генадій Тимошенко У травні 1997 року проти Лазаренка виступила Народно-демократична партія (Павло Іванович зробив велику помилку, встановивши фіксовані ціни на цукор і цим самим спровокувавши переділ "солодкого ринку"). Згодом пішов у "відпустку" в Баден-Баден Лазаренків покровитель Володимир Горбулін. За короткий термін Лазаренко зрозумів: він програв справу і вирішив полікуватися. Під час лікарняної відпустки було оголошено про відставку прем'єра, постать якого поступово ставала одіозною. До речі, Лазаренко зі своєї лікарняної палати писав листи, в яких закликав громадян України на виборах 1999 року віддати свої голоси саме за Леоніда Кучму. Прем'єрові не допомогла навіть така запопадливість – він став експрем'єром. Звідси випливає урок: не завжди похвала на адресу керівництва сприймається як власна похвала. (Свого часу командарм Йона Якір перед розстрілом кричав: "Хай живе Сталін!". Коли про це сказали "батькові народів", він, подумавши, відповів: "Яка фальшива людина..."). З цього часу Лазаренко починає активну діяльність як опозиційний діяч. Він розкручує марку маловідомої на той час партії "Громада", сам очолює її і кидає на виборчу кампанію 1998 року шалені гроші. Це дозволяє "Громаді" пройти у парлямент, але виснажує Лазаренка фінансово. У той же час під крилом "доброго татуся Павла", який щедро витрачає гроші на різноманітні акції, міцніють його "політичні діти" – Юлія Тимошенко, Олександер Турчинов, Олександер Ільяшкевич. Невдовзі настає конфлікт між "батьком" і "дітьми". Повторюється клясична ситуація з "королем Ліром". Шкода, що Шекспір – не наш сучасник, інакше він мав би такий прототип для написання чергової трагедії!

Хоча... Не все так трагічно. Лазаренко чудово знав ту гру, в яку збирався грати. І чудово знав правила гри. Лазаренко одним із перших зрозумів важливість промислово-фінансових груп і одним із перших розпочав створення власного оліґархічного клану. Завдяки його діям у нас почали з'являтися такі монстри, як "Єдині енергетичні системи України". Завдяки Лазаренкові у нас, наперекір Антимонопольному комітетові з'явилися монополісти. Лазаренко, який в межах власної економічної системи поводився як куркуль, у межах держави поводився так, як голова колгоспу. Павло Лазаренко мріяв стати національним оліґархом. Але проєкт під назвою "національний оліґарх" також виявився невдалим. У сучасних умовах в Україні оліґархи не можуть бути національними, оскільки залежать від зовнішньої сировинної бази. Тому імперія Павла Лазаренка стала легкою здобиччю інших оліґархів.

Виїзд Лазаренка з України викрив чимало виразок на тілі нашого суспільства. Раптом виявилося, що корупція існує у верхніх ешелонах влади. Виявилося, що в Україні можливі ті варіянти, які ми спостерігали в корумпованих латиноамериканських та африканських державах. Світові банки струсонуло кілька скандалів, пов'язаних з брудними українськими грішми.

Кость Бондаренко
Львів

Погіршення взаємин між Росією і Польщею

На початку тижня амбасадор Польщі в Росії передав до Міністерства закордонних справ цієї держави ноту, в якій уряд Польщі висловив занепокоєння подіями біля дипломатичних представництв Польщі в Москві і Санкт-Петербурзі, де численні демонстранти палили два польських прапори і закидали будинки пляшками, яйцями і фарбою. Цим подіям передував хуліганський вчинок біля консульства Росії в Познані, де на знак протесту проти злочинів росіян в Чечні було спалено російський прапор і пошкоджено фасад будинку. Міністер закордонних справ Польщі Броніслав Ґеремек сказав, що дії Росії не відповідають розмірам випадку в Познані, де було вжито негайних заходів щодо покарання винних. Невідповідність російського реагування Ґеремек назвав „загрозливим фактом, який свідчить про низьку політичну культуру в цій країні".

До США втік з КНДР відомий ракетник

СЕУЛ, Південна Корея. – Північнокорейський експерт з ракетних систем зумів залишити КНДР і через Китай перебігти у Сполучені Штати. Перебіжчиками виявилися вчений у галузі ракетобудування 59-річний Ім Ґі Сон, який працював на ракетній базі в провінції Янгандо (КНДР), а також його 31-річний син Хак Чін, який займався ракетними дослідженнями, та 32-річний племінник Кім Сон Со – командир сотні сил спеціяльного призначення. КНДР уже завершила розробку ракети з дальністю дії 6,000 км. і нині зайнята створенням балістичної ракети, здатної пролетіти 10,000 км. Ім Ґі Сон, який навчався в 60-ті роки в Москві, вважається в КНДР одним з небагатьох спеціялістів зі створення ракетних технологій.

А любов до ювілеїв була у нас завжди

Часом здається, що в нашій спільноті завжди існувала виняткова любов до ювілеїв, до святкувань різних „круглих дат", що стосуються як осіб, так і організацій. Доказом того, що ювілеї завжди були у нас популярні, служить розповідь про святкування 20-річчя „Свободи".

19 лютого 1914 року перша сторінка „Свободи", цілком присвячена цій річниці, розпочиналася такими словами:

„Сеї неділї, 22 лютого 1914 року, минає повних двадцять літ від часу основання нашої народної орґанізації, нашого Руського Народного Союза. Заслуга заложення сеї народної твердині на американській Руси належить ся лиш кільком одиницям, з котрих найбільше потрудив ся бл. п. о. Григорій Грушка, колишний руский парох в Джерзи Сіти. Сей великий і небуденний патріот, прибувши до Америки і взявши в руки провід одної з перших наших громад, дуже швидко переконав ся, що наш нарід тут в Америці не двигнеть ся морально доти, доки не матиме свого власного прибіжища, своєї рідної орґанізації. Щоби таку орґанізацію сотворити, треба було між розкиненим по цілій Америці народом сильно і переконуючо аґітувати, а робити сю тяжку роботу не було кому, бо нашу інтеліґенцію можна було тоді почислити на пальцях одної руки. Думав, думав о. Грушка тай додумав ся до того, що без своєї власної часописи неможлива ніяка орґанізаційна акція. От він зібрав тоді всі свої скромні ощадности, купив за се трохи черенок та инших друкарських причандалів, виготовив власноручно потрібні рукописи і дня 15 вересня 1893 р. пустив у сьвіт перше число своєї ластівки, яку назвав „Свободою". Наш нарід, що дочасу появи „Свободи" гуртував ся в угроруськім „Соединенію" та инших чужих нам орґанізаціях, приняв ґазету о. Грушки з отвертими раменами та почав його засипувати численими благожеланями".

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК
ГАРРІМАНСЬКИЙ ІНСТИТУТ КОЛЮМБІЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

запрошують членів і українське громадянство на

ДВАДЦЯТУ РІЧНУ ШЕВЧЕНКОЗНАВЧУ КОНФЕРЕНЦІЮ

що відбудеться

у суботу, 11 березня 2000 р., о год. 4-ій по пол.
у будинку НТШ, при 63 Четверта авеню, між 9 і 10 вулицями в Нью-Йорку.

У програмі беруть участь:

ВІДКРИТТЯ – *Лариса Залеська Онишкевич*, екзекутивний заступник голови НТШ;
КОЛЬОРИЗМИ В ПОЕЗІЇ ШЕВЧЕНКА – *Ася Гумецька*, Мишигенський університет;
ДЕЩО ПРО ДІЯЛЕКТНУ ОСНОВУ МОВИ ШЕВЧЕНКА – *Андрій Даниленко*, Харківський Університет і Гарріманський Інститут;
АНГЛОМОВНА ШЕВЧЕНКІЯНА 1980 і 1990-их РОКІВ – *Марта Тарнавська*, Пенсильванський Університет;
ЗАКРИТТЯ – *Олекса Біланюк*, президент УВАН

Остарбайтери: знову є надія

У Берліні в грудні минулого року, після тривалих дебатів, було визначено суму виплат жертвам націонал-соціялістського переслідування та жертвам рабської і примусової праці в період фашистського режиму. Вона становить 10 мільярдів німецьких марок. Для вирішення питань про початок виплат і утворення Фонду "Пам'ять, відповідальність і майбутнє" представники країн-учасниць (Росія, Україна, Білорусь, Польща, Чехія, Ізраїль, США і міжнародна єврейська організація "Клеймс конференс") зібралися у Вашінґтоні 1 лютого 2000 року. Друге коло переговорів відбулося в Берліні 16-17 лютого. Підсумки цих засідань коментує голова Міжнародного руху колишніх в'язнів фашизму країн СНД і Балтії Володимир Литвинов.

– Як було вирішено питання розподілу 10 млрд. німецьких марок?

– Узгодити позиції з цього питання було досить складно. Країни-учасниці розділилися на дві групи. До першої групи увійшли держави Центральної і Східної Европи, до другої – США, Німеччина, Ізраїль. П'ять країн – Україна, Росія, Білорусь, Чехія і Польща – після гострих дискусій виробили спільний проєкт підходу до розподілу грошей. Ним передбачено виділення 9 млрд. німецьких марок на прямі і безпосередні виплати жертвам переслідування, рабської і примусової праці, а 1 млрд. використати на утворення Фонду майбутнього, відшкодування страхових полісів і майнових претензій, оплату праці адвокатів, адміністративні потреби. Проєкт передано на розгляд країнам, які не беруть участи у розробленні цього документу. Інша група країн – Німеччина, Ізраїль, США, міжнародна єврейська організація „Клеймс конференс" 17 лютого цього року вийшла зі своїми пропозиціями: з 10 млрд. виділити на прямі виплати 7.7 млрд., а 2.3 млрд. використати для утворення Фонду майбутнього, страховок (забезпечень – Ред.) і майнових претензій, на адміністративні потреби. Для України – це істотна різниця, оскільки у першому варіянті вона могла б отримати близько 2 млрд., а в другому – 1.5. Нам важко погодитися з цією позицією, оскільки Україна вже пішла на великі поступки країнам Заходу. Ми погодилися не зараховувати післявоєнні виплати, коли з суми 120 млрд. німецьких марок, яку Німеччина виплатила жертвам націонал-соціялістського переслідування, які мешкають в усіх країнах світу, громадяни колишнього СРСР отримали всього 1 млрд. німецьких марок. Хочу відзначити, що це остання можливість для колишніх громадян СРСР щось отримати за свою рабську працю у фашистській Німеччині.

– Коли плянується почати виплати?

– Згідно з німецьким законодавством, гроші не можуть бути перераховані без законодавчого забезпечення. Німеччина повинна ухвалити закон про утворення Фонду "Пам'ять, відповідальність і майбутнє". Проєкт цього закону вже розроблено і 27 грудня минулого року передано відповідним комісіям Бундестаґу. Процедура його ухвалення триватиме до серпня нинішнього року. Після того, як буде оголошено про утворення фонду, має пройти 8 місяців, упродовж яких всі потенційні претенденти заявлять про своє право на отримання виплат. Ми наполягаємо на тому, щоб сума була виплачена повністю, а не частинами.

На сьогодні в Україні найбільша кількість претендентів – 595 тисяч осіб. Хочу відзначити, що німецькі підприємства 16 лютого 1999 року вийшли з ініціятивою виплачувати гроші спадкоємцям остарбайтерів, і тепер якщо претендент на компенсацію помер після оголошення ініціятиви німецької індустрії 16 лютого 1999 року, то гроші за нього можуть отримати його найближчі спадкоємці – діти або один з подружжя.

(ДІНАУ)

Вирок у справі А. Діалло спричинив сплеск...

(Закінчення зі стор. 1)

основному причиною перенесення судового процесу з ньюйоркського Бронксу до Албані.

Хоч вирок було винесено, та до самого акту вбивства можуть ще повернутися. Федеральний прoкурор в Мангеттені Мері Джо Вайт відразу після вироку повідомила, що її бюро, котре від самого початку пильно стежило за цією справою, та Відділ громадянських прав Департаменту юстиції будуть цю справу перевіряти, щоб з'ясувати, чи вбивство порушило будь-які особисті громадянські закони. Крім того, батьки убитого мають в пляні позивати в громадському суді місто Нью-Йорк, а всі чотири поліцаї можуть бути притягнені до внутрішньої відповідальности.

Амаду Діалло вбито біля 12:40 ночі 4 лютого 1999 року чотирма поліцейськими в цивільному одязі, два з яких наближались до підозрілого на сходах його помешкання. Через цілий ряд конкретних обставин учасниками вбивства стали два інші поліцаї, вистріливши 41 раз і вціливши в Діало 19 разів.

Всі чотири поліцаї відразу та опісля на суді постійно заявляли, що, стріляючи були певні, що А. Діалло мав зброю. Насправді він хотів дістати з кишені звичайний гаманець.

Однак, щоб зрозуміти причини 41 пострілу, треба погодитись зі закидами, що поліцаї – спричинники тієї трагедії – були погано приготовані, погано вишколені та мали погане керівництво.

Звільнені від вини поліцаї – 37-річний Шон Каролл, 27-річний Едвард МекМеллон, 28-річний Кенет Босс і 27-річний Ричард Мерфі під час і після відчитання вироку, незважаючи на свої зворушення, трималися, як і під час всього процесу, спокійно. Вони залишили будинок суду зі спущеними головами, не відповідаючи на запитання репортерів.

Під час процесу всі чотири підсудні визнали свою помилку у вбивстві А. Діалло, а їхні оборонці-адвокати застосували це визнання головною точкою оборони, твердячи, що вбивство виправдане, бо поліцаї думали, що А. Діалло намагався витягнути з кишені пістолет. Адвокати велику частку провини за цей нещасно-трагічний випадок під час процесу приписали А. Діалло, заявляючи, що він поводився підозріло та не послухав наказу поліцаїв зупинитися.

Головний прокурор Ерік Ворнер з бюра повітового оборонця Бронксу доводив під час процесу, що ця трагедія сталася як наслідок безпідставного підозріння зі сторони поліцаїв. Вони передусім припустили, що А. Діалло є грабіжником, ґвалтівником і не подумали про те, що А. Діалло мав право бути на порозі передсінку, де його вбито.

Незважаючи на те, що обидві сторони гідно представляли під час процесу свої погляди та одноголосне рішення лави присяжних, ця справа залишила по собі глибоку розбіжність думок щодо справедливости згаданого вироку, зокрема серед африкано-американців і еспаномовних меншин, де 70 відсотків уважають вирок несправедливим, тоді коли серед білих тільки 40 відсотків є такої думки.

Суддя Джосеф Тересі був рішучим і справедливим під час судового процесу і дозволив фільмувати суд, щоб публіка могла зрозуміти правову складність „самооборонної" поведінки поліцаїв. Немає сумніву в тому, що нелегко буде стерти травматичні впливи тієї справи на Нью-Йорк та його мешканців.

Вбивство розлютило тих, які думали, що А. Діалло став виключно жертвою расового упередження. В інших заворушились глибокі сумніви щодо того, чи справді поліція діяла агресивно, а ще в інших – переконання в тому, що існуюча судова система є несправедливою.

Х.В.-Ф.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Юстин Е. Верз і Дафні А. Верз, діти Роберта Лонґ і Марії Верз, нові члени 352 Відділу Українського Народного Союзу. Записала своїх внуків до УНСоюзу бабця Ірена Бандирська-Лонґ.

Лідія Анна Дигдало, донечка Павла і Анни Дигдалів, нова членка 94 Відділу Українського Народного Союзу. Записала свою внучку до УНСоюзу бабця Рома Дигдало.

Ліна Аріянна Ваньо, донечка Ярослава і Оксани Ваньо, нова членка 94 Відділу Українського Народного Союзу. Записали свою внучку до УНСоюзу дід Всеволод Гнатчук і бабця Христя Гнатчук.

Ліда Калина Гнатчук, дочка Мирона і Марти Гнатчуків, нова членка 94 Відділу Українського Народного Союзу. Записали свою внучку до УНСоюзу дід Всеволод і бабця Христина Гнатчуки.

Відійшов у вічність голова Баффалівської Округи Відділів УНС бл. п. Зенон Боднарський

15 лютого ц. р., в день Стрітення Господа нашого Ісуса Христа, закінчив земну мандрівку і відійшов у вічність, прийнявши найсвятіші тайни, довголітній активний голова відділів УНС Баффалівської округи бл. п. Зенон Боднарський. Він відзначався повним посвяти життям для української Церкви і народу.

Народився 30 березня 1938 року, в селі Росохоатець Тернопільської області. Під час Другої світової війни з батьками та сестрою залишив рідні землі.

Кілька років жив в таборах Німеччини, опісля родина переїхала до Венесуелі, а через сім років – до Баффало, США. Юнак став членом Пласту, старався поглиблювати свої знання з українознавства. Після військової служби в американській армії включився в громадську працю для нашої громади.

Довгі роки був головою 360-го Відділу УНС, а опісля – головою Баффалівської Округи Відділів УНС, докладаючи всі сили для її розвитку. Організував відзначення 100-річчя УНС в Баффало, влаштовував доходові імпрези на фонд УНС Допомоги Україні, Дітям Чорнобиля та інші.

За жертвенну працю одержав грамоту признання від Екзекутиви УНС. Хоч кілька років страждав від невиліковної недуги, цікавився і в міру сил допомагав в праці Округи.

З. Боднарський був одним з засновників на нашому терені відділу організації „Американці в Обороні Людських Прав в Україні", Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля, членом УАКРади, Українського Патріярхального Товариства та Пластприяту.

Активний член церкви св. Миколая, а опісля – церкви св. Івана Хрестителя, старався допомагати їхній праці, часто як член церковного комітету. Похоронні обряди відбулися 18 лютого ц. р. з української католицької церкви св. Миколая під проводом о. декана Мар'яна Процика і о. Степана Кукліча. Тлінні останки спочили на цвинтарі св. Матвія. Впродовж цілого життя був вірний головним Господнім заповідям любови.

Св. п. Зенон Боднарський

Залишив в смутку дружину Марію, дочку Оленку з чоловіком Леоном Ґанн, сина Романа з дружиною Рейчел, маму Франю, сестру Стефанію з чоловіком Річардом Дуткевичем, тещу Олену Хомин та велику родину в США, Україні й Канаді.

Нехай ця скромна згадка буде подзвінням покійному у вічність.

Оксана Бережницька

П О В І Д О М Л Е Н Н Я

черговий

З'їзд Товариства Сеньйорів Українського Народного Союзу

відбудеться в днях від 11 до 16 червня 2000 р.

на оселі УНС „Союзівка"

Програма з'їзду буде подана пізніше.

Просимо вчасно зголошувати свою участь в канцелярії Союзівки

тел.:914 626-5641

У П Р А В А

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на тел.:

(973) 292-9800 додатковий 3018

ОКРУЖНІ ВЕСНЯНІ СЕМІНАРИ СЕКРЕТАРІВ УНСОЮЗУ

Запрошені секретарі, організатори та всі зацікавлені продажею життєвого забезпечення

Семінар провадитиме МАРТА ЛИСКО – Головний Секретар УНСоюзу

Округа	Голова Округи Число телефону		Дата	Приміщення	Година
Коннектикат	Ігор Гайда,	**203-531-2090**	3/15/00	Головна Канцелярія УНСоюзу, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054	12:00
Вілкс Берр і	Тарас Бутрей,	**717-759-9211**	3/15/00	Головна Канцелярія УНСоюзу	12:00
Аллентавн	Анна Гарас,	**610-867-4052**	3/15/00	Головна Канцелярія УНСоюзу	12:00
Шамокін	Йосиф Чабан,	**570-874-3084**	3/15/00	Головна Канцелярія УНСоюзу	12:00
Клівленд	Тарас Шмагала,	**216-241-6780**	3/25/00	Церква св. Покрови, 6812 Broadview Rd., Parma, OH 44134	1:00
Дітройт	Олександер Серафин,	**248-646-5882**	3/26/00	Укр. Культурний Центр, 26601 Ryan Rd., Room 10, Warren, MI 48091	12:00
Чикаго	Стефко Куропась,	**847-923-7458**	4/1/00	Укр. Культ. Центр свв. Володимира і Ольги, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622	1:00
Торонто	о. Мирон Стасів,	**416-531-9945**	4/2/00	Церква св. Покрови, 18 Leeds Str., Toronto, ONT M6G 1N7	1:00
Олбані	Микола Філь,	**518-785-7596**	4/8/00	Союзівка	1:00
Вунсакет	Леон Ґардінґ,	**401-658-1957**	4/8/00	Союзівка	1:00
Бостон	Ляриса Діяк,	**617-344-7075**	4/8/00	Союзівка	1:00

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

ДО ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ"

Якщо у вашому архіві є матеріяли про Тараса Чупринку...

5 березня виповниться 50 літ від дня загибелі в нерівному бою командувача УПА ген.-хор. Тараса Чупринки – Романа Шухевича. Серед нас ще є чимало людей, які особисто знали героя, членів його родини.

Життя борців за волю вже стало не лише історією, а й надбанням нації, на якому зростатимуть наступні покоління українців. Тому так важливо вже сьогодні забезпечити збереження усіх документальних пам'яток про Тараса Чупринку і його оточення, ознайомлення з ними широкого загалу.

Якщо у вашому архіві є світлини, листи чи інші документи, що стосуються життя національного героя, надішліть до „Свободи". На ваше побажання ми повернемо вам ці документи. Надіслані матеріяли будуть використані в публікаціях про життя і боротьбу Тараса Чупринки та інших героїв УПА.

Р. Шухевич в молодості
Фото з архіву **О. Кузьмович**

Редакція „Свободи"

В пошані до української історії

31 січня 2000 року українці Кергонксону відзначили річниці проголошення самостійної української держави – 22 січня 1918 року і Бою під Крутами, заходами спільного комітету із представників УККА і УАКради. Отець парох Ю. Годенчук разом із о. каноніком Емілієм Шараневичем відправили Службу Божу із Панахидою за всіх поляглих українських вояків. Під час Панахиди ветерани УПА і ветерани УНА Першої і Другої Дивізії, Осередок юного СУМА з Ґошину, 56-ий Відділ ООЧСУ з Кергонксону, зі своїми відділовими і національними прапорами, тримали почесну стійку.

Мистецька частина відбулася в церковній залі, програму відкрив проф. Іван Телюк, вітаючи присутніх і вияснюючи історичне значення свята. Проголошення державної самостійности і суверенности Української Народної Республіки 4-им Універсалом в Києві 22 січня 1918 року стало межовою подією в історії українського народу, започаткувавши добу державного будівництва, яка остаточно закріпилась 24 серпня 1991 року, незалежна і суверенна Україна зайняла своє місце в сім'ї вільних народів світу.

Головним доповідачем була Стефанія Мороз, яка проаналізувала історичні події того часу, зокрема підкреслила велику ролю 300 молодих юнаків, які без ніякої військової підготовки обороняли Київ і згинули смертю героїв. Люба Хименець рецитувала Універсал, хор „Золотий Гомін" під диригентурою д-ра О. Волянського заспівав пісню, „Коли ви вмирали", муз. О. Кишакевича.

Анна Харчишин продеклямувала вірші „Бій під Крутами" В. Яніва і „Поляглим під Крутами" Василя Яцюна. На закінчення хор заспівав „Вкраїно-мати, кат сконав", муз. К. Стеценка. Проф. І. Телюк зложив сердечну подяку всім виконавцям програми і тим, що готували академію. Національним гимном закінчено святкування двох річниць.

І. Телюк

Зійшлися на традиційну Просфору

16 січня в 3-ій год. по полудні у Гантері, при церкві св. Івана Хрестителя, де парохом служить о. Юрій Годенчук, у ґражді відзначили парафіяльну Просфору.

Парафіян було не дуже багато, чимало з них пороз'їжджалось на зиму по містах, але заля не була порожньою, прийшла велика кількість римо-католиків та люди інших віросповідань.

Це дуже похвально, що люди розуміють, що всі ми прийняли під час хрещення одного Христа і на всіх нас сходить одна і таж Божа благодать, і не роблять різниці між віросповіданням, а об'єднуються любов'ю. А ми знаємо, що Бог є любов.

З християнської віри зростає любов,
З такої любови зростає мир,
Там, де мир, перебуває Бог,
Там де є Бог, існує благодать –
Там нічого більше не треба!

Так просім Бога, щоб осінив нас своєю благодаттю, щоб ми в мирі, злагоді і здоров'ї дочекали до наступного року.

Тут треба подякувати таким парафіянам, які не шкодували ні сил, ні часу, щоб свято вийшло вдалим – це Христина і Михайло Ренисевичі, Олесь Пасецький, а господині Тоні - за надзвичайно смачно приготовану їжу: судячи з бурхливих оплесків, коли Тоня появилась у залі, обід вдався на славу.

І подякувати усім, що її допомагали – Богданові Романцеві, Анні Якові, Марії Гриців, Ірині Германсі, Ліді Пясецькій, Раїсі і Тані Швачук, Аліні Судіту і Ніні.

Дякуємо усім парафіянам, котрі взяли участь у Просфорі, в приємній і дружній атмосфері, та підтримали парафію.

Марія Васильків

ЛІҐА УКРАЇНСЬКИХ МЕЦЕНАТІВ У ДІЇ

Бібліотеки для шкіл України

КИЇВ. – У рамках широкомаштабної програми „Українське слово – дітям України", над здійсненням якої спільно працюють Ліґа українських меценатів і Міністерство освіти України, рік тому почав діяти проєкт „Бібліотеки – для українських шкіл".

Міністерство попросило тоді Ліґу допомогти у формуванні українських бібліотек спершу хоча б дванадцяти школам. Коштів на комплектування шкільних бібліотек останні сім-вісім років держава не виділяла. Існуючі ж фонди застаріли за самою суттю, бо складалися, як правило, ще з совєтських й російськомовних видань. Ліґа відповіла на це прохання конкретно. Нові бібліотечні комплекти від неї отримали вже понад 60 шкіл.

Кожний з цих комплектів – це 500 томів з історії України, політології, народознавства, творів відомих сучасних письменників України й українського зарубіжжя. Численні відгуки, що надходять на адресу Ліґи з різних реґіонів країни, свідчать, що для юних українців ці бібліотечки стали справжньою скарбницею нових і ґрунтовних знань. Такі бібліотечки отримали вихованці школи імені Тараса Шевченка села Шевченкового, колишньої Кирилівки, Требухівської сільської школи, що на Київщині, та Матусівської сільської школи, що на Черкащині, середньої школи імені Миколи Бажана міста Умані, Київського державного ліцею „Універсум", університетів – Уманського національного педагогічного імені Павла Тичини та Київського національного педагогічного імені М. П. Драгоманова, багатьох інших навчальних закладів.

До акції Ліґи щодо шкільних бібліотек долучаються відомі громадські та культурні діячі, народні депутати, письменники, журналісти, видавництва, родинні благодійні фонди, просто звичайні люди, які прагнуть внести свою частку в духовне становлення юнацтва і молоді незалежної української держави.

У вас, шановні друзі, є також можливість долучитися до цієї благородної справи. Якщо маєте книжки історичного, політологічного, мовознавчого, словникового характеру і хотіли б ними від щирого серця поділитися, надсилайте їх, будь ласка, в Україну. Ліґа українських меценатів готова посприяти вам у цьому.

Любов Самойленко

Подарунки від українців Техасу

18 листопада 1999 року Євген А. Кухта, член українсько-американської громади в Гюстоні, Тексас, під час ділової поїздки до Сеулу в Південній Кореї мав сніданок з українським амбасадором до цієї країни Михайлом Резником. Під час їхньої зустрічі А. Кухта подарував амбасадорові дві мистецькі картини і різьблену касету від членів Українсько-американського культурного клюбу в Гюстоні.

Ці дарунки були закуплені УАККГ від артистів малярства і майстрів художнього мистецтва, які є членами українсько-американської громади в Гюстоні, Лідії Остапюк-Ерл (картина „Кобзар"), Наталки Заблоцької (акварели „Привіт"). Різьблена касета, на якій відтворений козак на коні, виготовлена Василем Ґуличем.

ФК СФУЖО Америки вшанувала д-р Наталію Іщук-Пазуняк

У час, святкового полуденку, 19 грудня, Фінансова Комісія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій Америки подякувала і відзначила почесним членством д-р Наталію Пазуняк за її понад 30-літню працю для добра української громади.

Д-р Наталія Пазуняк – провідний член українських жіночих і громадських організацій, відомий мовознавець, літературознавець і педагог. Зліва: Марія Леськів, Натала Даниленко – заступниця голови СФУЖО, Марія Галій, д-р Натала Пазуняк, Марія Харина – голова ФК СФУЖО, Марія Данилів, Стефанія Жмуркевич. Стоять: Христя Сеник, Галина Пиріг, Мирося Гил, Орися Новосівська, Христя Кульчицька, Анна Максимович, Дарія Федак (не присутні – Христя Іжак, Ярослава Баранецька, Галина Царинник).

Із щирим сентиментом до „Українського села"

Наша громада у Великому Дітройті відзначила 15-ліття корпорації „Українське село". Імпреза відбулася в бенкетовій залі у Воррені. Зібралося досить багато людей, рясно цвіли вишивані блюзки і сорочки, а стіни були прикрашені іконами і українськими рушниками, взірцями національного одягу і жіночими прикрасами – усі ці експонати довго і дбайливо призбирували і готували Стефа Дуб та Рома Когут. Атмосферу вельми сприємнювала високопрофесійна гра Олі Соловій на фортепіяні. А перекуску на столах приготували і естетично подали членки 58-го Відділу СУА.

Програму вечора вів Стефан Віхар, президент корпорації ід 1986 року, йому допомагали Юстина Маланяк-Неліґен і Стефа Дуб. „Наша праця і посвята для старших віком є взірцем для багатьох українських громад не лише тут, але і в Україні", – сказав С. Віхар, вітаючи присутніх. Представляючи публіці д-ра Ізутачина і Христину Нюман, спеціялістів з лікарні ім. Форда, президент С. Віхар докладно розповів про їхню величезну і безкорисливу допомогу для України, зокрема про проєкт сприяння лікарні для немовлят у Львові. Після спільної молитви, започаткованої о. ігуменом Р. Лукавим, ЧСВВ, і святкової вечері С. Віхар привітав присутніх у залі – колишню радну міста Дітройту д-ра Марусю Бек, радного міста Воррену Михайла Чупу та професора медицини з Гюстону д-ра Володимира Довганя, а п'ятьом найдавнішим мешканкам „Українського села" вручив букети квітів. Член дирекції Іван Стойко дуже зворушливо згадав про працю покійної Анастасії Волкер, першого президента нашої корпорації, ініціяторку побудови „села". Оскільки прихід від імпрези призначався на шкільні цілі, С. Віхар вручив о. Р. Лукавому чек на 6,.000 дол. – на фонд наших українських шкіл при церкві Непорочного Зачаття.

Серед організаторів цієї успішної імпрези треба згадати адміністраторку „Українського села" Христю Шумейко і її асистентку Джуді Гарм.

Люба Гринчук,
Воррен, Мишиґен

Зліва: о. ігумен Р. Лукавий і С. Віхар.

Збори Пластової станиці в Нью-Йорку

Загальні річні збори Пластової станиці в Нью-Йорку відбулися в пластовій домівці в неділю, 6 лютого. Зборами проводила президія: голова – пл. сен. Юрій Савицький, секретар – пл. сен. Олександра Юзенів. В станиці проходить активне пластове життя – новацтво і юнацтво відбуває щотижня свої заняття, а спільно всі брали участь у святі Весни, літніх і зимових таборах, прогулянках, Орликіяді.

Станиця провела перед Великоднем спільну сповідь і Святе Причастя, для новацтва влаштовано костюмову забаву, а для юнацтва – курс сальонових танців. Для виховників влаштовано вишкіл. Пластова станиця в Нью-Йорку була заснована в 1949 році, коли пластуни чисельно почали приїжджати з переселенчих таборів в Европі. Станичний пл. сен. Андрій Ганкевич підкреслив, що до станиці тепер кожного року прибуває багато дітей і юнацтва, головно – новоприбулі з України. Станиця в перші роки їхнього тут перебування допомагає батькам в оплаті пластових таборів, і в цьому фінансове сприяння Пластової фундації, яку очолює пл. сен. Богдан Михайлів, та кредитівок „Самопоміч" в Нью-Йорку, православної кредитівки та кредитівки СУМА в Йонкерсі, є дуже помічним.

А. Ганкевич висловив вдячність своїм співпрацівникам – членам Станичної старшини та Ланки батьків і Пластової фундації, а головно пластовим виховникам, які, незважаючи на працю і навчання присвячують свій вільний час зайняттям з молоддю. Після дискусії над звітами вибрано новий провід. Станична Рада: голова пл. сен – Володимир Корнага, члени – ст. пл. Іван Біланюк, пл. сен. Орест Декайло, пл. сен. Володимир Гнатківський, пл. сен. Богдан Михайлів; станична старшина: станичний – пл. сен. Андрій Ганкевич, заступники – пл. сен. Леся Геймур і п. Стефанія Косович, скарбник – пл. сен. Тиміш Ганкевич, писар – ст. пл. Ярина Ференцевич, реф. коляди – пл. сен. Аскольд Хемич.

Станиця святкуватиме 50-ліття Пласту в США в кінці цього року.

О. Ю.

Ще раз у справі запросин Владики Філарета

Секретар Ради трастів собору св. Володимира в Нью-Йорку Наталя Невмержицька прислала до редакції листа, в якому пише: *"Вважаю за необхідне цим спростувати дезінформацію, яка трапилася в статті Раїси Галешко ("Свобода", ч.46, 12 листопада 1999 року) з нагоди відвідин Київським Патріярхом Філаретом деяких українських церков США. В статті було подано, що "Громада церкви св. Володимира в Нью-Йорку хотіла вітати у себе Патріярха Київського, однак Архиєпископ Антоній не дав на це дозволу". А фактично справа відвідин Владики Філарета ніколи не ставилася й не вирішувалася церковною громадою собору св. Володимира, отже, не було жодної потреби звертатися за дозволом до Архиєпископа Антонія, предстоятеля нашої катедри. Дуже прикро, що неправдива інформація тепер поширюється з коментарями на інтернеті серед православних українських громад США".*

Від редакції: Ні помилки, ані тим більше "дезінформації" у статті "Патріярх Філарет збирає вірних навколо Київського Патріярхату" нема. Про те, що громада собору св. Володимира зверталася до Архиєпископа Антонія за дозволом вітати у себе Патріярха Філарета повідомив, на запитання автора статті, голова церковної громади Олександер Редько.

Для більшої певности Р. Галешко за кілька днів до публікації статті телефонувала до Консисторії УПЦ США в Бавнд-Бруку і, не одержавши змоги говорити з Архиєпископом Антонієм, послала на його ім'я 8 листопада 1999 року факс із двома запитаннями: "1. Чи мають намір владики Бавнд-Бруку зустрітися з Патріярхом Філаретом? Якщо ні, то чому? 2. Чи зверталися до Вас громади підпорядкованих Вам церков в Америці з проханням дозволити Владиці Філаретові відправити Служби Божі? Яка була Ваша відповідь?" Редакція ніколи не одержала відповіді на свої питання.

Секретар Ради трастів Н. Невмержицька у телефонній розмові з автором статті сказала, що вона не має протоколу зборів громади, на яких мало б вирішуватися питання запросин Владики Філарета, а отже, такого запрошення не було, стверджує вона. Відсутність протоколу зборів, які скликаються двічі на рік, а в надзвичайних випадках – раз у два місяці, ще не означає, що запрошення не могло бути. За даними редакції з інших джерел, таке запрошення було і відповідь на нього була "ні".

Однак, остаточну крапку у цій справі, може зробити тільки відповідь із Бавнд-Бруку, яку редакція надрукує, як тільки вона надійде.

Раїса Галешко

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

4 березня – запустна забава Третього відділу ООЛ в Пассейку: **The Ukrainian Center, 240 Hope Ave., Passaic, NJ**. Початок о 9-ій вечора.

◆

5 березня – академія в честь ген.хор. Тараса Чупринки – Р. Шухевича відбудеться **в школі Asher Levy School** при 1-ій ав. між 11 і 12 вулицями в Нью-Йорку. Початок о 2.30 по полудні.

◆

5 березня – в Українському Народному Домі Ірвінґтону (**140 Prospect Ave.**) відбудеться урочиста академія в пам'ять ген.-хор. Т. Чупринки. Початок о 3-ій год. Того ж дня Панахида в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку о 9.30.

◆

8-15 березня – виставка живопису і пастелі Сергія Гау і Івана Твердуна в УІА (**2 East 79th Str., New York**).

◆

11 березня – 26-та Шевченкознавча конференція **в будинку НТШ** при 63 Четверта авеню між 9 і 10 вул. Початок о 4-ій год.

◆

11 березня – урочиста програма з нагоди 50-ліття Українського лікарського товариства Північної Америки (**700 Cedar Road, Jenkintown, Pa**). Поч. о 6-ій веч.

◆

12 березня – святкова академія на вшанування 50-річчя Романа Шухевича-Тараса Чупринки у Філядельфії, в залі **Українського освітньо-культурного центру.** Початок о 3.30 по полудні. Того ж дня о 9.00 ранку – Святі Літургії в пам'ять генерала в Архикатедральному соборі і Церкві св. Покрови.

◆

18 березня – ювілейний бенкет, присвячений 75-річчю СУА, **в парафіяльному осередку св. Йосафата, Воррен.** Початок о 5.30. Тел. **(810) 939-8166**).

◆

19 березня – річні загальні збори Федеральної Кредитової кооперативи „Самопоміч" в Нью-Йорку **в Академії св. Юра**, Нью-Йорк. Початок о 2-ій по полудні.

◆

21-23 травня – ювілейний з'їзд шкіл Міттенвальду, Німеччина на Союзівці. Тел. **(914) 626-5641.** Факс **(914) 626-4638.**

◆

11-16 червня – з'їзд Товариства сеньйорів УНС на Союзівці. Телефон **(914) 626-5641**.

◆

17 серпня – VIII Конґрес СФУЛТу у Львові. Тел. **(313) 884-6344.** Факс **(313) 884-9474.**

◆

Збірка одягу і взуття для України – в Головній канцелярії УНСоюзу – **2200 Route 10, Parsippany, NJ**. Тел. **(973) 292-9800, дод. 3055.**

◆

До уваги читачів!

Оголошення в розділі „Що, де, коли?" є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклями (тел. **973-292-9800, дод. 3040**).

Диво-чар Миколаївської ночі...

Виступають наймениі учні „Рідної Школи" в Чикаґо

Свято Миколая з нетерпінням чекали всі діти Рідної Школи міста Чикаґо, а особливо наймолодші. Вони й підготували свято, яке відбулася 18 грудня 1999 року.

Програму відкрила директор школи мґр. Надія Л. Хойнацька, а далі її провадили учителька дошкілля Христина Таран і вихованці школи – від дошкілля до 6-ої кляси.

Щоб свято вийшло успішним, немало потрудилися музичні керівники Оксана Хитра і Олена Гірна, тому й чудовим дарунком для кожної дитини була не лише торбинка цукерків від св. о. Миколая, а й українська пісня, рідне слово, добрий настрій.

Зоряна Ольшанська,
учителька

Зимовий сезон гартфордської громади

На Різдво нашою спільною гостинною хатиною став гартфордський Народний дім, куди і завітала наша багаточисленна громада. Завітав до гурту Вертеп, який показали діти нашого шкільного театру. Вчителька молодших клясів Стела Ошур взялась до створення шкільного театру. Підтримали її вчителі-подружжя Ірена та Андрій Бойки. Вертеп відтворили Роман Кебало, Маркіян Колінський, Остап Думанський, Настя Тетеричко, Ярина Пинило, Наталя Пинило, Андріян Бобрівник, Віктор Семчишин, Андрій Михайлюк, Володя Розвадовський, Петро Колінський, Наталя Кебало, Соломійка Тетеричко. Господарі гостинного дому Божена і Андрій Папки та їх малі діточки Адріяна і Христина Стефак, Аретка і Маркіян Бойки радо приймали гостей Вертепу. А по вечері усіх чекала смачна кутя з різним різдвяним їством і, звичайно, коляда.

Молодь організацій СУМу та Пласту протягом десяти днів з веселою колядою та щирими побажаннями ходили від хати до хати, приносячи радісну новину народження Месії. Долучився до святкувань і Комітет милосердя, який утворився при нашій церкві св. Михаїла.

23 січня численна українська громада прибула до Церкви св. Михаїла, де після Служби Божої та Панахиди в церковній

(Закінчення на стор. 20)

Різдвяний вертеп у Гартфорді

Вшанування героїв Крутів

Рідношкільна ялинка у Пармі

Для української громади Клівленду, Огайо, традиційним вже стало свято Рідношкільної ялинки, яке проводить Школа Українознавства Товариства „Рідна Школа". Цього року дитячий концерт відбувся 29 січня в Культурному осередку українського православного собору св. Володимира у Пармі. Відкрив свято голова управи Т-ва „Рідна Школа" д-р Юрій Яськів. З вітанням до присутніх звернувся директор школи д-р Вірослав Кость. Ведучими програми були учні 11-ої кляси Юрій Фірманчук і Адріян Грушкевич. Святковий концерт розпочався виходом на сцену дитячого вертепу, всі учасники якого – діти новоприбулих еміґрантів з України, яких організувала Оксана Рабосюк.

Чудовим співом колядки у виконанні Дженіфер Осередчук (11-та кляса), при акомпаньяменті Христофора Осередчука (8-ма кляса), було розпочато концертову частину свята Рідношкільної ялинки. Далі зі святковими програмами виступали учні від підготовчої включно до шостої кляси. Кожна кляса мала новорічні та різдвяні віншування і колядку.

Між виступами кляс мелодійно звучали на струнах бандур колядки у виконанні старшокласників Орисі Ґудз, Діани Продан, Лариси Кмйотек, Діани Лис та Андреї Комічак, яка гра-

(Закінчення на стор. 20)

З віншувань народилася „Мета"

Надзвичайно тепло і родинно Різдво Христове святкували українці Торонто. Відбувалися святочні концерти колядок. Ходили вертепники. Особливо запам'яталися усім виступи з колядою і вертепом дитячої студії художнього слова „Мета". Довго і терпеливо виношувала Ярина Завадська ідею заснування дитячої студії. В основу задуму керівника з дітьми було закладено почуття віри і набожности в прославу таїнства народження Божого Дитяти. Вертепний гурт студії „Мета" відвідав три доми опіки – Івана Франка, на Роял-Йорк і на Ля-Рос. Двічі потішили діти своїм вертепом багаточисельну громаду в Українському культурному центрі на Кристі, – на Маланці і в Свят-Вечір, загостили із щедрівкою на спільну парафіяльну вечерю до церкви св. Миколая, завітали також з колядою до багатьох родин – Хабурських, Шумських, Винницьких, Сакачів та інших. Вертеп вийшов на славу! Кожний з дітей заслуговує похвали: Данило Колос, Роксана Стех і Оля Цюк, Соломія Гоцко, Зорян Стех, Ореста Бабюк, Олексій Туманський.

Ярина Завадська вміло вчить своїх студійців розуміти своє релігійно-національне походження, вчить прислухатися до духу предків. Має Ярина правдиву іскру в собі, цілюще джерело енергії, яке скеровує на щось добре. Як не згадати чудовий вечір, який вона влаштувала, як членкиня Асоціяції діячів української культури, під мудрим патронатом голови Асоціяції професора Аріядни Стебельської. Ця цікава моно-вистава була присвячена 185-річчю від дня народження Т. Шевченка і принесла слухачам велику естетичну насолоду. Свою частину грошей Ярина і А. Стебельська передали на потреби АДУК, а решту – в Україну, щоб допомогти видати книжку про прекрасного актора театру ім. Заньковецької – Б. Міруса. А як не подякувати Ярині за участь в чисельних культурно-освітніх імпрезах, які неодноразово організовувало „Земляцтво Перемищина". Тут вона вже, як членкиня цієї організації, безкоштовно готувала виступи дітей. Отже, не всі новоприбулі – пасивні. Не має значення, де живе людина, де закинула її доля чи життєві обставини. Якщо вона має в душі, як казала Л. Українка „те, що не вмирає", вона через труднощі і муки буде йти і творити те тривке і високе, що називається – народне, а тому і вічне. Символічно, що діти зі студії художнього слова „Мета" з останнім своїм вертепом в цьому році завітали на свято Йордану до Єпископа УГКЦ Пасічника. Владика поблагословив молодих виконавців на їхнє майбутнє, на добру українську мету.

Ярослав Стех,
Торонто

Вертеп в Торонто

Від редакції. Багато наших читачів надсилають до "Свободи" розповіді про Різдвяні свята в місцях їхнього проживання, за що ми дякуємо. Водночас надходять нові свята і ми змушені обмежитися публікацією лише тих повідомлень про Різдво, які вже надійшли до редакції. Просимо надалі швидше надсилати свої дописи.

ПОГЛЯД З УКРАЇНИ

Фідель Сухоніс

Берегти тепло рідного вогнища

Нотатки розмови з головою Союзу Українок Америки Іриною Куровицькою

Ірина Куровицька

Серед численних українських організацій, котрі існують на американській землі, є одна, що викликає у мене особливі симпатії. Звісна річ, мова про Союз Українок Америки. Це об'єднання патріотично налаштованих українських матерів, дружин, сестер ось вже довгі роки багато робить, аби зберегти тепло національного вогнища, примножити пам'ять про рідну землю серед наших людей на чужині.

Америка дає велику волю усім людям. Але ця воля для людей енергійних, підприємливих та неледачих. І те, що у 2000 році Союз Українок Америки святкуватиме 75 років своєї плідної та подвижницької праці є заслугою в першу чергу усіх членок цієї організації. На сьогодні у лавах СУА більш як 4 тисячі жінок.

Моя зустріч з головою СУА Іриною Куровицькою відбулася у редакції щомісячника „Наше життя", який видає СУА. Посприяли зустрічі головний редактор „Нашого життя" Ірена Чабан та адміністратор часопису Наталя Дума.

Наша українка ніколи не була насправді рівнею чоловікові. В першу чергу, через соціальну невлаштованість, бідність, нестатки. Хоча, ясна річ, чоловікам в СССР теж жилося несолодко. Через вище зазначені причини у тій чи іншій формі існував чоловічий шовінізм. Очевидно, його ступінь визначався рівнем освіти, обізнаності людей, зрештою, національними традиціями. Загальновідомо, що у російському селі, наприклад, пересічно найпереконливішим аргументом у спілкуванні чоловіка з жінкою й досі залишається батіг.

У нашого народу жінка, матір традиційно була в пошані. Але радянське животіння вплинуло неґативно і на цей бік суспільного життя. Ось і мені з дитинства здавалося, що жінка все ж таки не може бути до кінця рівною з чоловіком. Пригадую, як я був надзвичайно здивований, коли, здається, у третій клясі вчителем став Микола Іванович.

Тоді мені здалося, що ця професія є приниженням для чоловіка. Адже у Дніпропетровському 99 відсотків вчителів у школах в 70-их роках були жінки. Професія вважалася не престижною, малооплатною, чоловіки її цуралися. Наслідки такого напівсвідомого чоловічого шовінізму я відчуваю й досі, хоча в Україні нині є вже жінки – політики і „бізнесвумени", керівники високих рівнів. І роблять вони свою працю не гірше, а то й краще від чоловіків.

Однак, я, напевно, як і більшість чоловіків України, сприймаю як виняток самостійну та ділову жінку, абсолютно вільну у своїх прагненнях та помислах. Адже соціяльна незахищеність жінки в нашій державі, часто робить її залежною від чоловіка. А це має неґативний відбиток на стосунки в родині.

На Заході для жінки соціяльно-економічна функція чоловіка часто не є життєвоважливою. Часто жінка заробляє більше від чоловіка, має кращу працю – рівність у такому випадку є не декларованою, а фактичною. Усе це спало мені на думку під час бесіди з головою СУА Іриною Куровицькою. Вона має тверду настанову в усьому, за що не береться. І хоча говорили ми, в першу чергу, про справи організації, мене цікавило те споконвічне, що є у світі, – стосунки між чоловіком і жінкою, з точки зору українок у США.

– Пані Ірино, мені випадало бачити незадоволених жінок, коли я подавав їм руку у незручному для ходи місці. Ви, мовляв, вважаєте мене слабшою за себе? Невже в Америці жінка не хоче залишатися жінкою, з усіма притаманними їй рисами „слабшої статі"?

– Ясна річ, усе це – перебільшення. Господь створив чоловіка і жінку різними. І ці відмінности не слід штучно ламати. Я вважаю природним, коли чоловіки цілують руку, пропускають вперед, виявляють жінці інші знаки уваги. Інша справа, коли намагаються жінкам відвести місце лише у кухні або біля дитячого ліжечка.

– Тепер люди з України стали більше подорожувати світом, ширяться контакти між материковим українством і його поселеннями на чужині. Вочевидь, це вимагає певних змін в роботі Союзу Українок Америки. Яких саме?

– Зрозуміло. Скажімо, нині ми хочемо домогтися від американського уряду рішення про леґальну працю в США жінок з України. Важка економічна ситуація жене їх на заробітки до Америки. Опинившись тут, вони, часто-густо не мають захисту від свавілля працедавців, кримінального світу. Жінок з України примушують займатися проституцією. Надання леґального права праці цій категорії працівників у США зняло б більшість зі зазначених проблем.

Другий важливий аспект – співпраця з новоприбулими, що приїздять до США леґально. Ми хочемо, щоб ці жінки стали членками на-

(Закінчення на стор. 13)

В дусі традицій „Червоної Калини"

„Ви – наша мрія, наші майбутні провідники, тож любіть, учіться, займайтеся, працюйте..." – цими словами, розвиваючи кожну думку, привітав дебютанток та їхніх ескортів господар Вечорниць „Червоної Калини" Ігор Гошовський. Голова Ділового комітету 42-их з черги Вечорниць, Юрій Ганушевський, привітавши гостей, згадав захоплюючі розповіді очевидців про Вечорниці „Червоної Калини" у Львові в 20-их роках. Тоді їх незмінною „коломийкою" починали адвокат С.Федак і „Цьоця"-Ціпановська.

В Рочестері Вечорниці „Червоної Калини" 42 роки тому започаткувало Братство колишніх вояків 1-ої Дивізії Української Національної Армії, під проводом Любомира Білика, зі співучастю Станиці Братства Українських Січових Стрільців, 47-го Відділу Союзу Українок Америки та 18-го Відділу Українського Червоного Хреста.

Цьогорічні Вечорниці були надзвичайно добре організовані. До ділового комітету входили: „Пласт" (Леся Телеґа), Сестрицтво церкви св. Покрови (Зіна Джус-Дебов), Союз Українок Америки (Відділ 46-ий – Стефанія Вовкович, Відділ 120-ий – Ірена Ґрасман і Дарія Ганушевська), Станиця Братства 1-ої Дивізії УНА (Василь Білан), Українсько-Американські ветерани в'єтнамської війни (Юрій Ганушевський і Ігор Гошовський) та Станиця Братства УСС.

Під звуки оркестри „Нові обрії" дебютанток із їхніми ескортами ввели у залю Євген Сидор, полковник у резерві американської армії, та Богдан Домбчевський, майор-емерит американської армії.

Серце радувалося, коли ми побачили 21 молоденьких, гарних, усміхнених дівчаток у білих сукнях із синьо-жовтою стрічкою через плече, з червоними ружами в руках, та таких же юних і гарних ескортів. На великій залі Four Points by Sheraton Hotel присутні, понад 300 осіб, привітали їх бурхливими оплесками. Стефанія Вовкович представила їх усіх. Дебютантки і ескорти були переважно з Рочестеру, але також з Олбані, Баффало, Обурну, Клівленду, Нью-Йорку, Сиракюз і далекого Чикаґо. Ентузіязм молоді причинився до того, що цьогорічні Вечорниці були одні з найчисельніших і найкращих.

Традиційна імпреза почалася відспіванням пісні „Ой у лузі червона калина". Співали всі. По молитві, яку перевів парох української католицької церкви св. Йосафата о. прот. Едвард Юнґ, та по бенкетовім обіді, пішли в танець дебютантки зі своїми батьками, а ескорти – з матерями дебютанток, а опісля – дебютантки зі своїми ескортами. Ці два офіційні танці започаткували забаву для всіх.

Музиканти грали, співали українські пісні. Відтак прийшла черга на „коломийку". Всі танці були гарні, але традиційної „коломийки" нічого не заступить! Дебютантки зі своїми ескортами пішли в цей вогнистий танець, і легко було здогадатися, що всі вони перейшли добру школу народних танців у місцевих гуртках, як також на курсах Роми Прийми-Богачевської на Союзівці та „Верховині". Видно було, що це справді українська молодь!

Цьогорічні Вечорниці „Червоної Калини" дали нам підставу вірити, що наша громада в Рочестері має надійне майбутнє.

Ірина Руснак, Рочестер

Зліва (по два ряди): Касандра Адамчук, Никола Вівсяник, Лора Андрієнко, Маркіян Лилак, Іванка Ганушевська, Данило Раковський, Адріяна Гонтар, Марко Лой, Наталка Ґлушко, Тарас Сененко, Кейт Ейгерн, Никола Кулоті, Ірена Йоник, Івась Семенюк, Тоня Корнило, Андрій Ганушевський, Леся Лаба, Василь Годинчук, Катруся Ливан, Олесь Попович, Діанна Лико, Михайло Кормір, Марія Нестерович, Іян Ендрус, Орися Петрик, Роман Коваль, Галина Романюк, Василь Базюк, Ірина Селевер, Зенон Борис, Наталка Скробач, Никола Фрішело, Катруся Сидор, Олесь Процик, Христина Сипняк, Марко Снігур, Лариса Чолач, Тарас Коваль, Христя Шпак, Кристофер Сінкевич, Алексис Щур, Шон Черняк

УКРАЇНА І СВІТ

Схід і захід, а мати-Україна – одна

Ці фотографії стануть дорогими реліквіями для всіх дитей, які приїхали зі сходу України в Галичину на свято Різдва Христового

Приємним, радісним і повчальним був Різдвяний відпочинок цього року для 280 дітей та їхніх вчителів зі східньої та південної України. Діточки з Донецької, Дніпропетровської, Луганської, Кіровоградської, Херсонської областей та Автономної Республіки Крим відвідали захід України саме в часі Різдва. Для багатьох з них – це була нагода за відмінне навчання, активну участь в гуртках дитячої та юнацької творчости, художньої самодіяльности.

Стало це можливим завдяки спонзорській допомозі Координаційного Комітету Допомоги Україні (США), багатьом-багатьом українцям, які живучи далеко від України, щиро вболівають за її долю. Роблять вони дуже важливу справу, адже східні та південні регіони України ще й досі залишаються зрусифікованими, рідко можна почути там українське слово. І кожний раз, повертаючись додому, приносять діти у свій край любов та повагу до української мови, бажання вивчати її і плекати. Про це вони самі пишуть в своїх листах подяки.

Скоординував програму святкування Різдва на заході України Інститут державности і демократії – недержавна громадська організація. П'ять західніх областей України: Тернопільська, Івано-Франківська, Львівська, Волинська, Рівненська гостинно прийняли та подарували їм незабутнє свято, яке діти згадуватимуть все своє життя.

...Чарівний зимовий вечір в Галичині. Все навкруги припорошено пухнастим снігом, велика біла ковдра ніжно огортає невеличке село. Маленькі жовті цяточки вікон осель видно здалеку. Немає лише диму з коминів, та й самі комини не завжди на хатах, бо відійшли в минуле одноповерхові хижки з маленькими вікнами. На їхніх місцях стоять сучасні котеджі. Але за кожним віконцем – родина, і дух галичан залишився незмінним. Як зіницю ока зберігають українці свої багаті традиційні надбання, плекають їх, наче немовля в колисці, дбайливо передають з покоління в покоління. Від матері-газдині – до донечки, від батька – до синочка.

Так і цього вечора, зібралася родина в повному складі на Святу Різдвяну Вечерю. Дванадцять пісних страв на столі, а одна зайва тарілочка – для небіжчика (чи може випадкового гостя?). З першою зіркою посідали всі за стіл; батько на почесному місці в голові столу, читає молитву, славить маленького Сина Божого, що народився в цю ніч 2000 років тому. На столі горять запалені свічки, відганяючи зло подалі від хати. Стоїть різдвяна кутя, вже освячена в церкві, яку всі, хто сидить за столом, їдять з однієї миски – це теж традиція, покликана ще дужче зміцнити сім'ю.

Так добре усім: і старшим, і дітям!

А дітей сьогодні в родині багато. Окрім своїх, приїхали й зі сходу України, щоб разом зі своїми однолітками та їхніми родинами відсвяткувати Різдво Христове. Для цих дітлахів все тут здається незвичним, іншим, відрізняється від того, що вони звикли бачити в себе вдома. Не бачили такого святкування раніше, бо не святкують ще на сході України Різдво по-справжньому, по-українському. Немає таких яскравих вертепів, щирих колядувань. Тому і їдуть діти зі Східньої України й тут залюбки переймають традиції та звичаї української культури. Спогади дитинства, залишаючись глибоко в підсвідомості, здатні суттєво вплинути на доросле життя, зформувати свідомого громадянина своєї Батьківщини.

А тепер діти просто щасливі. Хто в дитинстві не любив подорожі, нові міста, нові обличчя, нові враження? А тим більше, коли тебе чекають, зустрічають гостинно, а вже на наступний день ти начебто стаєш ще одним членом нової родини, знаєш все про нових друзів, а вони знають все про тебе, і відходять кудись русизми, які так і сипалися в перший день приїзду, і так приємно спілкуватися пісенною українською мовою...

Діти ходять з вертепом, розігруючи сцени давнього Вифлеєму. Як вісники добра, йдуть від дому до дому, вітаючи господарів з народженням Христа. А колядування! Хлопці першими заходять в хату і в віршах та піснях бажають господарям щастя та достатку на весь наступний рік. Відвідування церковних служжінь з нагоди Різдва Христового робить діточок серйозними. Затамувавши подих, входять вони до Божого Храму, віддаючи шану Спасителю. Їх обличчя відразу стають величними та надхненними. Потім – знову на двір. Адже там стільки цікавого, нового, веселого. Христос народився!

Швидко плине час. Здавалося, ніколи не закінчиться чарівна ця подорож, але настає хвилина прощання. На очі навертаються сльози, шкода кидати друзів і родини, що так гостинно приймали дітей. Вони ще обов'язково зустрінуться, це просто мусить статися, адже вони їли разом з однієї миски кутю, вони стали братами і сестрами довіку. І зустрівшись згодом вже в дорослому житті, вони знатимуть, що є однією родиною. Цим маленьким дітям належить майбутнє, яке вони збудують спільно; і дві такі різні України, східня та західня, колись будуть говорити однією мовою, і буде це українська мова, і пануватимуть на всій нашій славетній українській землі українські традиції, освячені давниною.

Тетяна Брисковська,
виконавчий директор Інституту державности і демократії, Київ

ПОЛІТИЧНИЙ ФОРУМ ЧИТАЧІВ

Майбутність належить жінкам

„В світі відбувається зрушення. Патріярхат губить свою силу. У світ знову владно входить матріярхат. Жінка все вище й вище піднімається соціяльними щаблями і залишає за собою чоловіків, які видихаються, поспішаючи за нею" (П'єр Верто, професор соціології Лільського університету, Франція). Проф. Берто багато років досліджував зростання впливу жінок в нашому світі. Цей науковець уважає, що чоловіки вже відіграли свою ролю в суспільстві, але не хочуть цього визнати. „Жінки поступово починають займати все відповідальніші керівні становища, починаючи з хати і родини аж до верхів суспільної і наукової ієрархії (службової кар'єри)" – каже проф. Берто у своїй статті в журналі „Прес". Він підкреслює, що в давноминулі часи жінка відігравала велику ролю в державному житті своєї країни, але через чоловічу амбітність лишалася в затінку, не одержуючи навіть заслуженої подяки. Якщо заглянути в українську історію, знайдемо багато жінок державницького думання, талановитих дорадниць своїм чоловікам чи синам (князям, гетьманам) у вирішенні складних питань того часу. А за козачих часів? Лишалася жінка сама на хуторі, охороняючи його від нападу татар чи інших наїзників, маючи під рукою лише челядь; виховувала дітей, дбала про господарку, і то не рік і не два, бо знаємо, як часто козак навідувався додому.

„Спроквола, але невпинно розгортаються сувої минувшини. Ще не досить загострені пера, щоб звеличити чарівних жінок Києва, Переяслава, Путивля, Галича, Новгороду, Пскова, Чернигова, Турова, Пинська, Смоленська, Полоцька, Тмутаракані та інших міст. Не лише своєю красою і елегантністю зваблювали вони чужинців, а й своєю освітою і мудрістю" (Ірина Книш).

Досі найбільш прославлена княгиня Ольга, яка була мудріша за всіх чоловіків. Згадаємо княгиню Всеволозьку, яка намагалася помирити князя Володимира з князем Святополком для добра батьківщини й боротьби з її ворогами. Або доньку цієї Анни Всеволожої – синової Ярослава Мудрого – Євпраксію-Аделяйду, яка дивувала Захід, ставши жінкою цісаря Римської імперії Генриха IV, не лише пишнотою багатства, але й своєю гордою вдачою, що зважилась на соборі перед тридцятьма тисячами присутніх сміливо виступити в обороні жіночої чести. А французька королева Анна – донька Ярослава Мудрого, якою захоплювалися через її мудрість, хоробрість і войовничість, що дорівнювала найкращим мужам. Із плину часу виринає багато постатей з літописів, з наших найдавніших пам'яток: билин, переказів, легенд, героїчних епосів, народних дум і пісень.

Жінки-княгині будували державу, змагали до її соборности, закладали Божі храми, монастирі, школи; лицарські подруги, провідниці уходницьких ватаг, козачки-вершниці, захисниці рідного краю й української правди, народниці, революціонерки, повстанки, військові бойовички – амазонки XX століття. Ці героїні, а їх було багато (імена їх у Божому записнику) простягають свої руки з могил до живих нащадків, щоб охоронити від зневіри, закликають, бути самими собою та не загинути на глухих дорогах.

Сьогодні як ніколи жінка в Україні мусить стати активнішою. Серед жінок України є багато філологів, соціологів, соціяльних психологів, економістів, глибоких аналітиків. Не випадково З'їзд жіночих організацій нагадав українському жіноцтву: „Від нас, матерів, учителів, хліборобів, робітниць, лікарів, від нас, українок, залежить доля наших дітей, нашої держави! Тож гуртуймося до спільної тяжкої будівничої праці! Скрізь демонструймо свою витримку і терпеливість, оптимізм і жертовність... Не даймося ошукатися тими, хто за демагогічним багатослов'ям і нереальними обіцянками приховує свої справжні, ворожі для України наміри – відновити в Україні знову тоталітарний режим, штовхнути у безодню громадянської війни, перетворити Українську Державу на провінцію імперії". Жінки України, змагаючись за своє право здобути щасливу майбутність нащадкам, разом з тим утверджують незалежність української держави.

Наталія Кібець,
Міннеаполіс, Міннесота

Український легіт зі степу Херсонщини

Редакційна пошта „Свободи" вперше принесла до нас український журнал під назвою „Степова Україна" і промовистою девізою над заголовком: „Врага не буде, супостата!". Цей малий журналик (дотепер вийшов 21 номер) появляється за старанням Конгресу Українських Націоналістів від 1994 року. Незважаючи на скромний формат, „Степова Україна" подає цікаві інформації, хроніку подій Херсонщини і вичерпну статтю на тему реформи українського села.

Цікавою для усіх читачів є інформація з порівнянням кількости культурних надбань в Росії і Україні. З неї довідуємося, що в Україні тепер діє 2973 російських державних шкіл, але ні однієї української – в Росії. Кількість студентів, які в Україні вчаться російською мовою становить 56,2 відс., а в Росії україномовних студентів немає взагалі. В Україні є 30 російських театрів, в Росії – ні одного українського. В Україні виходить 1172 журналів і газет російською мовою – в Росії україномовної преси нема зовсім. В Росії живе не менш як 20 млн. українців, а в Україні – 6 млн. росіян. Всі ці інформації подані в „Степовій Україні" зі заввагою, що вони є „для роздумів". З „Хроніки подій" довідуємося, що це місто і місцевих членів Конгресу Українських Націоналістів відвідала голова КУН і народний депутат України Слава Стецько у супроводі інших членів проводу. Відбулися святкування днів Херсонського колеґіюму ім. Є. Маланюка, на яких промовляла голова КУН.

При кінці видання знаходимо заклик до молодих українців такого змісту: „Якщо твоя гідність не втоптана в багно, і ти вважаєш себе Українцем, вставай у наші лави!", підписаний обласною організацією Конгресу Українських Націоналістів.

О. К.

Берегти тепло...

(Закінчення зі стор. 11)

ших відділів, котрі є по всій Америці, щоб вони не були втрачені для української спільноти.

Наш обов'язок – допомогти їм адаптуватися за нових життєвих обставин і водночас залишитися українками, якщо вони такими і не були через реалії радянського способу життя. Наш обов'язок – навернути їх до національної справи.

За роки свого існування СУА напрацював багато напрямів своєї діяльности. Це – суспільна опіка, допомога літнім людям, плідна праця стипендійного фонду, за рахунок якого багато молодих людей не лише зі США, а й з Бразилії, Параґваю, Уруґваю, Західної Европи, а тепер все більше й з України, мають можливість отримати вищу освіту, утримання Українського музею в Нью-Йорку, видання журналу „Наше життя" та багато інших корисних та цікавих акцій.

Усі вони спрямовані на збереження української ідентичности на американській землі, щоб усі, хто належить до українського роду, почували себе дітьми України.

Непомітно збігає час у спілкуванні з цікавою людиною. Я в полоні ще одного стереотипу – на Заході дуже цінують час. Та на останку знову заходимося говорити про вічне: дітей, родину, кохання.

Пані Куровицька, незважаючи на свою діловитість і надзвичайну організованість, виявляється, має тонку поетичну душу. Чи може й у надвечір'я бути ласкавим сонечко кохання для подружжя? За моїми спостереженнями, це знову ж таки залежить від способу життя людей. Українці в США до пізніх років у подружньому житті ставляться один до одного з повагою і лю-бов'ю. Цим прикрашають і свій побут, і побут своїх близьких.

І ще один висновок зробив я для себе після зустрічі з цікавою людиною: розмови про прагнення до повної емансипації жінок в Америці дуже перебільшені. Принаймні, серед українок прагнення посісти неприродне для неї місце замість чоловіка не у пошані.

Це змогла довести у розмові зі мною енергійний керівник однієї з найбільших українських громадських організацій Америки, голова Союзу Українок Америки Ірина Куровицька.

Нью-Йорк – Дніпропетровське

Церква в Україні: від комуністичних репресій до адміністративних заходів шлях короткий

Президія Світового Конґресу Українців на підставі резолюцій VII Конґресу Українців виготовила і переслала 29 січня 1999 року Меморандум до Президента України Леоніда Кучми, в якому представила ряд питань, що турбують діяспору. Одне з заторкнених питань стосувалося справ релігійних в Україні. У тій же справі були вислані додаткові листи і звернення.

Подаємо до уваги читачів відповідь, яку ми отримали від Державного комітету України у справах релігій.

Пресове Бюро СКУ,
Торонто

Світовий Конгрес Українців,
Президентові **Аскольду Лозинському,**
Генеральному секретареві
Вікторові Педенку

Шановні панове!

За дорученням Адміністрації Президента України у Державному комітеті України у справах релігій розглянуто Вашого листа, в якому ставиться ряд питань, що стосуються багатьох аспектів релігійного життя в нашій країні. Перш ніж приступити до розгляду проблем, які входять до компетенції Держкомрелігій, необхідно зазначити, що процес нормалізації державно-церковних стосунків, створення умов не тільки для співіснування, але й співробітництва держави і Церкви було розпочато з прийняттям 23 квітня 1991 року Верховною Радою України закону „Про свободу совісті та релігійні організації". Цей Закон є пріоритетним у сфері державно-церковних відносин, регламентує і регулює їх.

Так, ідеї демократизації державно-церковних відносин отримали розвиток у ст. 5 названого Закону – „Відокремлення Церкви (релігійних організацій) від держави", де чітко визначено, що „Церква в Україні відокремлена від держави... Усі релігії, віросповідання та релігійні організації є рівними перед Законом. Встановлення будь-яких переваг або обмежень однієї релігії,.. чи релігійної організації щодо інших не допускається". Інакше в демократичному суспільстві, якого ми всі так прагнемо, бути не може. Погодьтесь, що від комуністичних репресій у боротьбі з релігією до адміністративних заходів щодо єдності церкви, дуже мала відстань.

З огляду на останню тезу, державні органи виконавчої влади не можуть вирішувати за ту чи іншу Церкву питання її юрисдикції або канонічного підпорядкування. Держава може лише сприяти процесу об'єднання Церков або їх поступу в бажаному для неї (держави) напрямку. Але це не може бути революційний, вольовий акт керівництва держави. До поміркованості дій у сфері державно-церковних відносин нас спонукають, насамперед, об'єктивні реалії сучасного релігійного життя в Україні, найхарактернішою з яких є багатоконфесійність.

Стаття 3 Закону – „Право на свободу совісті" не обмежує кількість конфесій, що можуть діяти в державі. Звісно, факт існування в Україні 78 конфесій, течій і толків далеко неоднозначно сприймається як фахівцями так і широким колом громадськості України, що вболіває за духовне оздоровлення народу. Але на сьогодні вказана правова норма діє (до речі, як і в переважній більшості країн світу) і її необхідно виконувати. Утиски в будь-якій країні свободи совісті, одного з фундаментальних досягнень людства на шляху демократії, залишає її фактично за межами цивілізованого світового співтовариства.

Реалією сьогодення українського православ'я є найчисельніша Українська Православна Церква, що знаходиться в канонічній єдності з Московським патріархатом. Із 12 тис. православних парафій в Україні понад 8,4 тис. об'єднує саме ця конфесія. Навіть в західному регіоні України вона має 2 тис. громад, або майже 25 відсотків своєї кількості в нашій країні.

Українська православна церква – Київський Патріархат нараховує сьогодні біля 2,5 тис. парафій, з яких 60 відсотків знаходиться в західній Україні. Українська Автокефальна Православна Церква має 1 тис. громад, з яких 810, або 80 відсотків, також діють в західних областях.

Вагомою частиною релігійного комплексу держави є протестантські церкви, загальна кількість громад яких становить понад 5.7 тис. Проте необхідно зазначити, що всі віруючі, незалежно від своєї національності, є громадянами Української держави і, як правило, в богослужбовій практиці використовують українську або церковно-слов'янську мову. Викладання в усіх без виключення духовних навчальних закладах у нас ведеться українською мовою, в тому числі в духовній академії та семінарії УПЦ, що розміщені у Києво-Печерській Лаврі.

Принагідно повідомляємо, що Московський патріархат не має в Україні жодної культової будівлі або церковного приміщення не тільки у власності, але навіть у користуванні. УПЦ підпорядковується йому лише в певних канонічних питаннях, в майнових та управлінських – вона самостійна.

Стосовно Вашої стурбованості з приводу передачі культових та інших будівель Лаври Українській Православній Церкві у власність інформуємо про наступне.

У 1988 році комплекс споруд Нижньої Лаври з ближніми печерами був наданий в користування Українському Екзархату Руської православної церкви (сучасна назва – Українська Православна Церква), керівником якого в той час був митрополит Київський і Галицький Філарет. Жодна із споруд Лаври не передавалася релігійним організаціям у власність.

Таким же чином 1997 року було прийнято рішення про передачу Видубицькому чоловічому монастирю Української Православної Церкви Київського патріархату в безоплатне користування всього комплексу колишніх монастирських будівель і споруд. У 1998–1999 рр. Київському патріархату була видана можливість одноосібового користування відновленими визначними пам'ятками українського сакрального зодчества: церквою на Пирогощі та Михайлівським Золотоверхим собором.

Чітка визначеність щодо повернення релігійним організаціям не лише культових будівель, а й усього церковного майна, яке колись належало Церкві, є пріоритетним напрямом державно-церковних стосунків в Україні. Така позиція держави повністю відповідає рекомендаціям Парламентської Асам-блеї Ради Європи №190 (1995 р.) та іншим міжнародним правовим актам.

З повагою –

М. Новиченко,
заступник голови Державного комітету України з справах релігій.

(Мову оригіналу збережено)

Від матеріялізму до ідеалістичного світогляду

Петро Похнатюк

Петро Похнатюк народився не в Україні, а на Далекому Сході Росії. Україну вперше побачив шестирічним хлопчиком, коли батьки повернулися на батьківщину. В юні роки вперше відкрив Євангелію – й відтоді вже не розлучався зі Словом Божим. Активному християнинові не довіряли відповідальної роботи, тому він заробляв на хліб насущний робітником геодезичної служби, кочегаром котельні. Але за будь-яких умов Похнатюк проводив духовно-просвітницьку роботу. Тепер очолює духовно-просвітницьку організацію „Слово Боже" в Черкасах. Видав поетичну драму „Свята любов".

Перебуваючи в Україні, в грудні минулого року, наш кореспондент Левко Хмельковський зустрівся і записав розмову з Петром Похнатюком.

– Як з'явилася ваша книжка?

– Довелося продати дещо з особистого майна, щоб видати 500 примірників, які я безкоштовно віддаю до шкіл, в'язниць. Дехто книжку купує.

– В липні 1992 року ви провели двотижневе голодування біля пам'ятника Леніна на центральній площі Черкас, вимагаючи усунення скульптури? Чим закінчилася ваша боротьба?

– Минулої осені відбулося два судових процеси, на яких мені відмовили у вимозі про перенесення пам'ятника в інше місце. Тепер за моїм клопотанням один з правників подає заяву до Конституційного суду.

– Ви добиваєтесь також змін в шкільних програмах, зокрема з природознавства і біології?

– Так, до Міністерства освіти ми подали дві заяви про впровадження до програми креаційної теорії творення людини, яка є альтернативою дарвінізмові. Діставши кілька відписок від влади, ми в листопаді минулого року провели конференцію з теоретичних основ ідеалістичного світогляду, на якій було ухвалено ряд звернень, прийнято основний документ конференції – концепцію основ науково-ідеалістичного мислення.

– Хто це – „ми"?

– Черкаська міська організація „Слово Боже" зареєстрована згідно Закону про об'єднання громадян. Ми не є церквою і тому можемо працювати зі школою. Я – старший лектор цієї організації. Ми добре попрацювали разом з місцевою організацією Педагогічного товариства імені Ващенка, яку очолює вчителька гімназії Любов Гафінова. На конференцію прийшли вчителі, й серед них – Любов Юрківська, яка виступила зі змістовною доповіддю. Усі документи конференції були подані до Міністерства освіти, адміністрації Президента, комітетів Верховної Ради з питань освіти, культури і духовності. Готуємо ряд документів для Національної Академії Наук. Надалі ми будемо послідовно добиватися впровадження до програм шкіл та вищої школи науково-ідеалістичного мислення. Завдання полягає у донесенні усіх духовних цінностей і набутків до учнів і студентства, передовсім в ім'я визнання ними факту існування Творця і створення Ним світу.

– Чи ви вважаєте себе опозицією в посткомуністичній державі?

– Україна не може витримати такого співіснування матеріялізму і релігії, який має Захід, тому що у нас існує надто тоталітарне мислення людей. У відновленні ідеалістичного світогляду ми повинні спиратися на авторитет академій і з їхньою допомогою відроджувати втрачену духовність. Уже є певні досягнення: в курсі світової літератури вивчається Біблія як літературний твір, християнські матеріяли вводяться до хрестоматій з української і світової літератури. Якщо нам вдасться внести такі ж зміни до програм з біології, це буде відчутним досягненням. Бодай в цьому ми зможемо випередити Захід. Нинішні провідники усе більше усвідомлюють, що прихід до влади ще не означає сили в державі, народ якої потребує ідеї, а покищо єдиною розвинутою у нашому суспільстві ідеологією є матеріялістична. Тому ми не створюємо якоїсь опозиції до влади, а прагнемо дати існуючим владним структурам ідеологічну основу.

– Як розвивається співпраця з іншими духовними осередками?

– На нас подекуди дивляться як на приходьків з іншого світу. Місії, духовно-просвітницькі організації Києва та інших міст проводять євангелізацію, скликають конференції, симпозіюми, на які мають гроші, але не прагнуть утвердження ідеалістичного світогляду на державному рівні. А ми це робимо.

– Чи підтримують вас місцеві освітяни?

– В місті є багато прогресивних педагогів, починаючи з начальника обласного управління освіти Володимира Драгуна, які кажуть: „Йдіть в школи, до дітей. Працюйте". Вчителям, які брали участь в нашій конференції, наприклад, було зараховано робочий день у школах.

– Чи не хотіли б повідомити читачам свої координати?

– Звісно, адже ми розраховуємо не тільки на цікавість читачів „Свободи" до нашої діяльності, а й на можливу матеріяльну підтримку наших видань, іншої роботи. Адреса: **вул Чехова, 108, кв. 109, Черкаси 18000.** Телефон: **(0472) 641-860.** Факс: **(0472) 437- 560.**

НАША КОНСУЛЬТАЦІЯ

Питання іміґрації і громадянства США

Відповідає адвокат Тетяна Дурбак

Робочі візи

Робочі візи діляться на дві головні категорії: іміґрантські та неіміґрантські. Цим разом мова йтиме про неіміґрантські візи. Хоч є багато категорій робочих віз (наприклад, для працівників посольств, журналістів, артистів, мистців), найбільше відповідають можливостям більшости візи категорій H-1B, H-2B, L-1 та R-1. Усі ці візи мають одне спільне обмеження, а саме – власник візи дістає дозвіл працювати тільки на тій роботі, для котрої була апробована петиція. Не можна міняти праці ані працедавця без подання і схвалення урядом нової петиції. Коли хтось без такого погодження почне працювати на іншій роботі чи перейде до іншого працедавця (навіть на „парт тайм", тобто після годин відробленої праці, на котру мав дозвіл), в тій же хвилині він втрачає наданий йому іміґраційний статус і стає нелегальним. Віза такої особи стає недійсною і користуватися нею не можна, це – нелегально. Нову візу можна набути тільки в американському консульстві в країні постійного перебування. Після втрати іміґраційного статусу не можна набути нового статусу без повернення до країни постійного перебування.

Віза H-1B – для професіоналів. Згідно з іміґраційним законом, до професіоналів зараховуються особи з університетською освітою (включно з тими, хто має дипломи інституту, але не училища чи технікуму). Аплікант на таку візу мусить мати апробовану петицію, яку подав до уряду його майбутній працедавець. Чужинець сам не може складати петиції. Петиція, а в деяких випадках і аплікація на візу, нормально будуть апробовані якщо: 1) майбутній працівник має відповідний диплом із ділянки, в якій буде працювати; 2) диплом, затверджений відповідною установою, як рівнозначний дипломові зі США; 3) робота вимагає фахівця з даним дипломом; 4) працедавець згідний платити платню, апробовану міністерством праці (Department of Labor) даного штату; 5) працедавець посвідчить, що потреба на працівника тимчасова; 6) працедавець погодиться вести певну контролю і підпорядкуватись відповідним вимогам іміґраційного уряду і міністерства праці. Такого типу віза може бути дійсною до 3-ох років і може бути продовжена більше, ніж один раз. Остаточний термін візи, з усіма продовженнями, 6 років. Віза багаторазова, при в'їзді в Америку дає право на побут з повним терміном візи. Тому що таку візу можна мати на 6 років, це дає гостеві досить часу, щоб пробувати виробити право на постійне проживання в США (на „ґрін карту").

Віза H-2B – для непрофесіоналів. Працедавець перед тим, як подати заяву на цю категорію візи, мусить довести міністерству праці, що немає американських працівників, які відповідали б мінімальним вимогам даної позиції (міністерство вирішує, чи ці вимоги відповідні для даної праці). Сама робота (а не тільки потреба у даному працівникові) мусить бути тимчасовою, це значить, що вона не існуватиме довше року. Візу видають на термін роботи. За виняткових обставин можна дістати продовження, але ненадовго.

Віза L-1 встановлена для того, щоб компанії, які мають філії в США і поза межами США, могли переносити до США завідуючих (managers and executives) і робітників, необхідних для якоїсь конкретної роботи. Особи, котрі працювали завідуючими для закордонної філії компанії не менше одного з трьох останніх років і будуть працювати в такій же позиції в Америці, можуть також клопотатися про право на постійне проживання в США.

Віза R-1 – для священиків, релігійних працівників і релігійних професіоналів – має максимальний термін 5 років. Заявник на таку візу мусить довести, що протягом двох попередніх років був членом релігійної групи, для котрої хоче працювати. Працедавець мусить довести, що дана релігійна установа визнана урядом. На цю категорію візи не вимагається петиції. Однак, беручи під увагу високу кількість відмов на будь-які візи для українців (часто без уваги на те, в котрій країні вони знаходяться, як подають заяви на візу), важливо мати апробовану петицію, бо вона значно зміцнить можливість візи. На підставі релігійної роботи в США часто можна виробити право на постійне проживання.

Дозвіл на працю можна дістати за певних умов після подання аплікації про право на працю. Студенти, власники візи категорій J-1 або J-2, ті, що подалися на політичний притулок, і люди в інших вузьких категоріях можуть за відповідних умов складати аплікації про право на працю. Ця тема вимагає особливих пояснень і буде з'ясована пізніше.

Подружжя (чоловік чи дружина) і малолітні (до 21 років) неодружені діти власників і аплікантів однієї із вищезгаданих віз можуть одержати візу в категорії „залежний від головного апліканта". Важливо пам'ятати, що хоч діти і члени подружжя мають право ходити до школи чи на студії, але не мають права працювати, хіба що вони одержать власну візу в категорії, в якій дозволяється працювати або складати аплікацію про дозвіл на працю.

Ця публікація має інформаційно-просвітницький характер і не може служити підставою для розгляду конкретних справ, тому що справа кожної окремої особи має свої особливості, які слід розглядати в світлі конкретних обставин. Якщо ви хочете дістати професійну допомогу, зверніться до компетентного адвоката.

Тетяна Дурбак

Вони не просили помилування...

Я росіянка, яка пройшла фронтовими шляхами з першого до останнього дня війни. Після звільнення Рівного штаб нашої дивізії внутрішніх військ був дислокований у місті, а роти і взводи розташовані в районних центрах, брали участь у боях із загонами УПА. Офіційна комуністична пропаґанда називала повстанців „бандитами", „бандерівцями", „посібниками німецьких загарбників". Вихована у дусі совєтського патріотизму, я в молодості сліпо вірила у цю брехню.

Гостюючи у своїх родичів в Рівному, я згадала трагічні роки і вирішила розповісти про страту групи повстанців УПА. Перебуваючи у Рівному, я стала випадковим свідком, коли привезли на автомашині групу бійців УПА і повісили. Смерть вони зустріли мужньо, я б сказала, героїчно. Жоден з них не просив помилування. І що мене особливо вразило – усі вони вмирали зі словами: „Слава Україні!".

Блискавкою сягнула думка: хіба можуть так мужньо вмирати бандити, як їх називала комуністична пропаґанда? Так ідуть на ешафот лише хлопці, які палко люблять свою землю, свій народ, прагнуть звільнити свою землю від окупантів.

І я подумала: то хто ж бандити – ті, що вмирають за вільну Україну, чи ті, що прийшли на цю землю і творять злодійства?

Я схиляю свою сиву голову перед тими молодими мучениками, які 50 років тому віддали своє молоде життя за незалежну, вільну Україну.

Валентина Миронцова,
ветеран війни і праці,
селище Октябрьскоє,
Тульської области, Росія
(З газети „Волинь", 11 вересня 1992

"Гоголь-Борделльо"?!

Зустріла в "Свободі" за 22 січня інформацію О. Кузьмович про фестиваль, присвячений М.В. Гоголю, що його влаштовує молодіжний театр "Яра". Вживаючи свої ідіоматизми, Вірляна Ткач відзначає "творчу молодь", що створила праці на папері" і "рухові дійства". Коли б тільки Гоголь міг побачити, "як уявляють Гоголя і його твори особи різних народностей (?!), але із рядів молоді, а не старшого покоління" (все це власні слова Вірляни Ткач).

Далі читаємо: "Фестивалем зацікавилась група під назвою "Гоголь-борделло", яка співає іронічні пісні на гоголівські теми". Редакція мабуть знає, що таке "борделльо". Англійські словники визнають це слово як дім проституції (bordello, bordel, brothel).

Не личить таке асоціювати з великим, світової слави українським письменником, який у своїх творах не вживав ані таких термінів, ані тем.

Ганна Черінь,
Фльорида

Кращає ставлення до української мови

Товариство Української мови – Чикаґо (ТУМ) вже п'ять років помагає осередкові „Просвіти" в Сіверськодонецькому на Луганщині українськими книжками, шкільним приладдям та одягом для дітей з незаможних родин.

„Просвіта" в Сіверськодонецькому організовує літні табори для бідних дітей.

Від голови „Просвіти" Зої Дячкової ТУМ в Чикаґо отримав листа подяки, короткий звіт і знімку дітей-таборовиків.

Влітку ми організували просвітянські табори під Сіверськодонецьком і брали участь у пластових таборах на Донеччині. Готували вертеп при Свято-Різдво-Христовому храмі і свята до 2000- ліття Різдва Христового. Тепер у школах ставлення до української мови та літератури покращилось.

За дорученням Міністерства освіти у школах відкриваються гуртки плекання української мови, діловодство у державних установах теж ведеться українською.

Ми продовжуємо роботу з громадськістю через радіо, телебачення і в пресі. Вся допомога, яку ви нам надаєте, роздається бідним людям, дітям-сиротам, дітям-чорнобильцям, багатодітним матерям, а книжки – по бібліотеках міста.

Зоя Дячкова

Загін просвітянського табору для дітей з незаможних сімей. Праворуч – Зоя Дячкова, зліва – керівник загону, вчитель Діана Савченко.

ЗВІДУСІЛЬ

Чекали на 2000 рік

Статистики виявили, що в Нью-Йорку, де щотижня помирає в середньому 1100-1400 осіб, за перший тиждень нового року померла 1791 особа. Знавці пояснюють це відхилення від норми тим, що багато людей старшого віку конче хотіли дожити до 2000 року. Число померлих за перший тиждень 2000 року також на 51 відсоток більше, ніж за перший тиждень попереднього, 1999 року. Магічна цифра 2000 стимулювала людей до життя.

Чеченці збиралися вбити Путіна

Російське телебачення повідомило, що служба безпеки Санкт-Петербургу унеможливила замах на виконуючого обов'язки президента Росії В. Путіна, який перебував в цьому місті на похованні А. Собчака. Замах мали здійснити чеченці з нагоди 56-ої річниці депортації цього народу за межі батьківщини. Чечня спростовує це повідомлення. Тим часом в Грозному відбулась парада російського війська, яку на летовищі приймав міністер оборони Росії І. Сергеєв. Парада готувалася таємно, щоб уникнути атаки чеченців.

Подружжя призналося у відмиванні грошей з Росії

Люсі Едвардс та її чоловік Пітер Берлін готові назвати приблизно двадцять осіб, які так чи інакше мали відношення до операцій з переказу мільярдних коштів з Росії за кордон через рахунки в "Бенк оф Нью-Йорк". Про це повідомили джерела, ознайомлені з ходом розслідування, що триває. Напередодні подружжя визнало себе винним у змові з метою сприяння деяким російським банкам у незаконному вивезенні грошей з Росії та інших злочинах.

В Киргизії перемогли комуністи

На парляментських виборах в Киргизстані більшість здобули комуністи. Прокомуністичний уряд цієї країни дозволив участь у виборах лише 11 з 29-ти партій, які хотіли виставити своїх кандидатів. За комуністів проголосувало 29 відсотків виборців. Партія комуністів Киргизстану висловилася за приєднання країни до Союзу Білорусі і Росії, а також зажадала перегляду приватизації.

В Україні буде дзвін

У Перемишлі, в Польщі, відлито три дзвони вагою по 700 кілограмів кожен для меморіялів на місці страт в СССР полонених польських офіцерів. Один з дзвонів буде встановлено на Стіні Пам'яті цвинтаря польських вояків у Харкові.

Внук Сталіна не кандидуватиме

Центральна виборча комісія Грузії вирішила, що внук останнього кремлівського диктатора Сталіна – Євген Джугашвілі - не зможе кандидувати на посаду президента Грузії, оскільки він є громадянином Росії. 62-річний Євген Джугашвілі є полковником у відставці. Вибори в Грузії призначені на 9 квітня.

НЕВІДОМА ІСТОРІЯ

Музика Вівальді у Княгининому вже не звучить

Англійка оселилася в Україні

Коли музика Антоніо Вівальді і Домініка Скарлаті линула з хутора Княгининого, селяни в сусідніх Сунках слухали її зачаровано. Княгиню Наталю Яшвіль на селі поважали. Наталя була донькою генерала, опікуна Петербурзької навчальної округи, і походила з давнього англійського роду Філіпсонів. Свого часу вона вийшла за князя В. М. Яшвіля – генерал-майора артилерії, який дуже полюбляв швидку їзду верхи й одного разу впав з коня та й розбився. Молодій вдові дістався занедбаний маєток у селі Сунки поблизу Сміли на Черкащині. Завдяки енергії і підприємливості Наталії Яшвіль Сунки незабаром перетворилися у зразкове господарство з виноградником, фруктовими садами і величезним доглянутим лісом. В селі збудували чудову школу, в якій селянські діти навчалися не тільки читати й писати, а й вчилися різних ремесел. Княгиня збудувала лазню, про яку не можуть і мріяти сучасні колгоспники.

Наталя Яшвіль постійно допомагала бідним, дуже любила дітей. Малеча з радістю зустрічала бричку княгині, яка роздавала їм цукерки і мідяки. А коли бачила, що селянська хата чи клуня потребують ремонту, то давала господарю ліс безкоштовно, ще й воли для його вивезення, а хід будови тримала під наглядом до завершення. В Сунках вона влаштувала майстерню художньої вишивки. Зразками слугували музейні речі XVII–XVIII століть. Сунківські жінки і дівчата були обдарованими майстринями, тож слава про наші вишиті рушники, сорочки, серветки, про українських вишивальниць зі Смілянщини досягла Европи, зокрема Франції, де на Всесвітній виставці у Парижі княгиня Яшвіль та її майстрині були нагороджені медалями.

Вишивальниця Надія Сербиненко і її матір Марія Курінна (вгорі)

Я високо ціную знайомство з колишньою провідницею комуністів локомотивного депо, а тепер пенсіонеркою і віруючою людиною Надією Сербиненко. Привернула увагу її горда українська постава, чесність і справедливість. Не дивно, що шляхи її і комуністів Сміли розійшлися. З часом я дізнався, що Надія Сербиненко чудово вишиває, а ще згодом про те, що її мама Марія Курінна – родом з Сунок – немовлям залишилася сиротою і княгиня Яшвіль забрала дівчинку до себе. Вона навчилася прясти, вишивати, ткати, готувати смачні страви. Вишивка залишилася з нею на все життя. Усе вишите дарувала людям. Свою пристрасть передала доньці Надії. Отак протяглася ниточка з минулого – від княгині Яшвіль до наших сучасників. Вишивальницею стала і вчителька Наталка – донька Надії Сербиненко. Вишивки Надії Криспантіївни, як і її мами, є у Франції, Греції, Ізраїлі, Америці, Росії, Казахстані. І скрізь з ними незримо присутній дух незвичайної княгині, яка так любила українську вишивку. Надія Сербиненко донедавна вела гурток вишивки у Смілянській гімназії. Тепер цю справу продовжила її донька. Зі своїми вихованцями Надія Сербиненко вишила величезний рушник – послання у XXI століття з автографами учениць-вишивальниць. Цей рушник вони подарували музею гімназії. На ньому є заклик любити Україну, як любив її Тарас Шевченко. Надія Криспантіївна вишила також чотири портрети Кобзаря. Вишив портрет Шевченка і один з її вихованців – Дмитро Кучер.

Надія Криспантіївна допомогла мені розшукати світлину, на якій княгиня Яшвіль зфотографувалася з школярами в Сунках та їхніми вчителями. Світлину з минулого зберегла в роки більшовицького панування старенька Домна Герасименко. На світлині у верхньому ряду третій справа стоїть її батько – Олекса Скородід.

Домна Герасименко познайомила мене з Лідією Луценко, матір якої, Параска, дванадцятирічною дівчинкою, спускаючись взимку на волових санях з гори, пошкодила коліно. Батьки не могли повезти дитину до лікаря в Смілу, бо не мали грошей, але про біду дізналася княгиня. Вона особисто відвезла дівчинку до лікарні, де їй зробили операцію, а після одужання Н. Яшвіль забрала дитину до себе вишивальницею. Параска працювала в майстерні княгині, доки не вийшла заміж. Саме Параска Луценко (в дівоцтві – Максименко) була нагороджена в Парижі за свої вишивки Великою срібною медалею, а княгиню Наталію Яшвіль нагородили там Малою золотою медалею.

На жаль, казкової краси вишивки Параски Луценко згоріли в роки Другої світової війни. Рушники та сорочки ж інших вишивальниць забрали свого часу як зразок на фабрику художньої вишивки імені Лесі Українки у Черкасах, а також до обласного краєзнавчого музею. У 1974 році Лідія Луценко передала в музей і мамину медалю.

Колись і я побував в Сунках, шукаючи для музею старовинні речі, передовсім так звані тикви – майже круглі глечики з дуже вузькою шийкою, у яких навіть у спеку довго зберігалося молоко. В одній з хат люди передали для музею тикви, самовар, вишиту сорочку, а насамкінець – скляний кухоль.

– Візьміть собі, не несіть до музею, – попросили. – Це кухоль княгині Яшвіль. Ми хочемо, щоб він послужив добрим людям....

– Княгиня Яшвіль? – тоді я не міг пригадати цього прізвища. Ми змалку знали прізвища „героїв соціялістичної праці", кавалерів орденів Леніна, але не князів чи гетьманів.

Кухоль в моїй руці грає барвами у промінні сонця. І мені здається, що поруч зі мною милується кольорами княгиня Наталя Яшвіль-Філіпсон. В Україні вона кохала, в Україні народила своїх дітей. У революцію 1905 року загинув її син. У 1917 році більшовики викинули його кості з могили, і вони довго лякали богобоязких селян, які любили княгиню, але боялися більшовиків, а тому не загорнули кісток у землю.

Фрагмент картини М. Нестерова „Княгиня Н. Г. Яшвіль".

М. Нестеров малює княгиню

У Першу світову війну добра слава йшла про княгиню Наталю Яшвіль, яка за дорученням імператриці-вдови їздила до Австрії, щоб оглянути табори російських військополонених (серед них було багато українців) і допомогти людям у потребі.

Про розум і далекоглядність княгині свідчить переказ, який я почув у Сунках. У 1916 році до неї пришов безземельний селянин Данило Подвиженко, який хотів придбати ділянку лісу. Вона вислухала його і відповіла: „Дорогий чоловіче, вже близький той день, коли ти отримаєш цю землю безкоштовно. Але чи надовго?".

Після революції Наталя Яшвіль своєчасно виїхала до Праги, де мала тісні зв'язки з Археологічним інститутом. Вона передбачала, що хаос 1917 року – надовго.

З княгинею дружив видатний російський художник Михайло Нестеров – мистець світового рівня, з чудової плеяди художників-передвижників, який на Міжнародній виставці в Мюнхені у 1909 році був удостоєний золотої медалі за картину „Свята Русь", створену в Києві.

У Наталії Яшвіль, в Сунках, на хуторі Княгинине, в будиночку, обставленому на англійський манер, Нестеров жив з невеликими перервами від 1901 по 1909 рік. І згадував цей період як один з найщасливіших у житті: „З ім'ям княгині Яшвіль пов'язані найблагородніші, найпрекрасніші спомини мого життя. Вона сердечно, розумно підтримувала все те, що могло мене зацікавити".

Яшвіль і Нестеров зустрічалися переважно на Смілянщині. Це були взаємини двох духовно багатих, цікавих, закоханих в Україну людей. А познайомилися вони в Києві. Наталія Григорівна приїздила туди в гості до сестри Софії. Їх будинок стояв навпроти будинку, в якому жив Нестеров. А він у той час розписував разом із худож-

(Закінчення на стор. 17)

Музика Вівальді ...

(Закінчення зі стор. 16)

ником Віктором Васнецовим Володимирський собор. Михайло Нестеров народився в Уфі. Навчаючись у Москві, він потрапив на пересувну виставку, де його вразила картина українськоі ночі: „Я вперше був на виставці! – писав він згодом. – Та ще й найкращій у ті часи! Зовсім я розгубився, був захоплений до знемоги, до якогось забуття всього навколишнього знаменитою „Українською ніччю" Куїнджі. І що то було за дивне видовище!" У 1899 році художник вперше побував у Києві. „Під'їжджаючи до Дніпра, – писав він, – я кинувся до вікна і побачив справді чудову картину: високий берег ріки був вкритий садами; серед цих південних садів, пірамідальних тополів, то там, то тут виблискували золоті бані монастирів".

Художник Михайло Нестеров

Нестеров залишився у Києві надовго. Він працював над розписами у Володимирському соборі, знайомився з Україною, а Україна знайомилася з ним. Михайло Нестеров все більше закохується в нашу землю, в наших людей: „У Кагарлику мені радили звернути увагу на особливо гарний тип і шати дівчат, що збереглися з часів старої України. Кагарлицькі „Наталки", високі, стрункі, були на диво гарні, величні, гарним був їхній національний одяг, голови, прикрашені яскравими квітами, стрічками. Красуні ці босоніж ходили розкішними кімнатами кагарлицького дому Толстих босими... Далека, ще гетьманська, Україна відчувалася тут живою, чарівливою, поетичною..". Княгинине, Сунки, Наталія Яшвіль – для Нестерова це була Україна жива, справжня, без штучних прикрас. Тут він жив серед чудової природи, мав справжнього друга. Княгиня й сама непогано малювала, була розумною і уважною співрозмовницею... Нестеров писав: „Приміщення для виставки я зняв ще наприкінці 1906 року... У Петербург приїхав завчасно. Усе було розставлено по місцях, декоровано світлого кольору матерією, квітами, лавровими деревами, гарними кустарними вишивками по стінах, на меблях. Вишивки мені дали для декорування виставки і для ознайомлення публіки з новинкою, яку виготовили за старими українськими зразками селянки села Сунок..."

У 1905 році Михайло Нестеров написав портрет Н. Г. Яшвіль. Він експонується у Києві, в Державному музеї російського мистецтва. Портрет художник написав без попередніх ескізів і замальовок. Серед безлюдного краєвиду, оповитого вечірнім розсіяним світлом сонця, що заходить, зображено жінку у строгому сріблясто-сірому костюмі. Погляд її нібито ковзає по холодно-величному присмерковому краєвидові, по м'якій смарагдовій луці, по пагорбах, які розстелилися вдалині, зафарбовані квітами осені, що надходить. Художник зобразив княгиню у мить роздумів, що, за словами його доньки О. М. Нестерової, було дуже йому властиво: „...У своїх зображеннях жінок батько завжди віддавав перевагу миттєвостям душевної самобутності, зажури..."

Польський гість на хуторі

У серпні 1906 року, живучи на хуторі Княгинине, Нестеров написав портрет відомого польського художника Яна Станіславського. Ян Станіславський, „польський Левітан", вже в стані смертельної недуги, жив у княгині, щоб мати можливість спілкуватися з близькими за духом людьми.

Портрет Яна Станіславського художника М. Нестеров

З Яном Станіславським Нестеров познайомився в роки роботи у Володимирському соборі. Станіславський народився неподалік Сміли, в селі Вільшаній. Його батько був професором Харківського університету. Ян Станіславський добре знав чарівний куточок Смілянщини – Княгинине біля Сунок, дорожив дружбою з мудрою і щирою Наталією Яшвіль.

Нестеров створив портрет Станіславського серед української природи: вечірнє небо, що згасає, скошена лука, на якій де-не-де видніються пізні квіти, круглі скирти, біла українська хата – це тло портрета. Просто перед глядачем – постать людини, яка спокійно дивиться втомленим поглядом.

Цей портрет експонувався на посмертній виставці Станіславського у Кракові, Варшаві і Відні. Тепер він виставлений у Краківському музеї, хоча, напевне, мало хто з відвідувачів знає, що тло, на якому зображено видатного художника, – це чарівна Смілянщина.

Історія – це не просто дати й події. Історія – це, насамперед, люди. Коли заглиблюєшся у неї, то із подивом помічаєш, що битви, поразки і перемоги ніби відходять на задній плян. Знати про них цікаво, але набагато цікавіше дізнаватися про людей, які творили історію. Саме вони залишають справжній слід в історії... Їхні долі, думки, прагнення, мрії переплітаються з нашими. Мимоволі приходиш до висновку, що всі ми, – мов одна родина, одне ціле, якщо живемо на одній землі і бажаємо їй добра.

Скляний кухоль в моєму домі зберігає тепло рук Наталі Яшвіль, тоненькою ниточкою єднає мене з жінкою, яка так багато зробила для моєї Смілянщини, але яку на Смілянщині вже ніхто не пам'ятає. Англійка Наталя Яшвіль, росіянин Михайло Нестеров, поляк Ян Станіславський любили Україну, дбали про неї. Чи вони не заслуговують на добру пам'ять в Україні?

Тепер Княгинине має назву – Воронине. Воно лежить на межі колгоспів „Червоний жовтень" і „Колос" (донедавна – імені Леніна).

В сучасному Воронином не три будиночки, як колись, а ціла низка палаців, збудованих пишно, але без смаку. Від кожного з них до великого ставка, спорудженого за часів княгині, ведуть сходи, щоб сучасні володарі хутора – недавні комуністичні діячі – не забруднили своїх сановних ніг, йдучи купатися. Музика Вівальді тут не звучить. Сучасні нувобагацькі збираються за пляшкою коньяку і теревенять, про курс валют і перспективи на фондових біржах. Народним мистецтвом у колишньому Княгининому не цікавляться.

У Воронином живуть не стільки господарі землі, скільки сучасні господарі життя – ситого, жорстокого, холодного. Їх охороняють молодики із залізними м'язами і вузькими лобами. Вони не пустять до колишнього хутора княгині не те що селянина чи художника, а й мишу. Жоден з них не повезе українську вишивку не те що до Парижу, а й до міської домівки. Адже цей, на їхню думку, пережиток не вартий уваги...

Олександер Вівчарик,
м. Сміла

Учні і вчителі школи в Сунках (в центрі княгиня Наталія Яшвіль)

ЗВІДУСІЛЬ

Лєх Валенса робить спробу повернутися в політику

Колишній президент Польщі і колишній голова профспілки "Солідарність" Лєх Валенса звернувся до теперішнього шефа "Солідарности" провідника партії "Виборча акція "Солідарність" Мар'яна Кшаклевського з листом, в якому пропонує виробити спільну позицію в розв'язанні гострих для країни проблем. На думку колишнього президента, як уряд, так і "Виборча акція "Солідарність", яка має безпосередній вплив на дії Кабінету Міністрів, знаходяться в кризовій ситуації.

Великомасштабні військові навчання в Індії

Спостерігачі з 22 країн були присутніми на одному з етапів великомасштабних військових навчань, які проводяться в пустелі індійського штату Раджастхан, за 100 кілометрів від кордону з Пакистаном. Як заявив журналістам начальник штабу індійської армії генерал Вед-Пракаш Малік, мета маневрів – "відпрацювання взаємодії різних підрозділів збройних сил при проведенні наступальних операцій в умовах стратегічної ситуації, що склалася на південноазійському субконтиненті".

Спирт і сигарети контрабандою

Польські прикордонники виявили на контрольному пункті в Дорогуску спеціяльну схованку у вантажівці, яку провадив до Польщі 42-річний водій з України. У ній було 2,500 літрів спирту. В іншому авті знайдено між мішками зі шліфувальним порошком 9,800 пачок сигарет марки „Вест".

Жителі Литви проти переходу на літній час

Абсолютна більшість жителів Литви є проти введення на території країни літнього часу. Результати проведеного агентством вивчення ринку і громадської думки "Вілморус" опитування свідчать, що 73 відсотки опитаних за те, щоб час не змінювався. Проти висловилися 20,3 відсотка респондентів.

Полонив село в Білорусі

У білоруському місті Світлогорську триває судовий процес з приводу збройного захоплення громадянином Росії Анатолієм Силивончиком села Миколаївки. Силивончик організував озброєний загін „Беркут", який все населення примусив зібратися на стадіон.. На щоглі серед села було піднято прапор Росії. Проте мешканці села не дуже обурені діями Силивончика, який події щедро винагородив їх.

В Туреччині бракує трупів

Міністерство здоров'я Туреччини звернулося до Болгарії і Росії з пропозицією продати людські трупи для навчання студентів, тому що іслям не дозволяє розтинати місцевих покійників. Турки запропонували платити по тисячу долярів за покійника. Болгарія запропонувала продавати 10 покійників на рік, Росія пообіцяла довільне число трупів.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ:

IX – 99

100 дол. Мирослав і Люба Прокопи;
по 50 Марія Крижанівська – в пам'ять мужа бл. п. Михайла, Ігор Пак;
40 Йосиф і Анна Губчаки;
25 Роман Прийма;
15 Дмитро Ласевич;
5 Степан Абрам.

На музейно-меморіяльний комплекс Патріярха Йосифа в селі Заздрість зложили:
по 100 дол. Евгенія Добчанська – в пам'ять мужа бл. п. Василя Добчанського, Юліян Крижанівський;
по 50 Іванна Кононів, Ірена Гриневич – в пам'ять дорогих в її родині;
10 Анна Тарнавська.

Збірка на музейно-меморіяльний комплекс Патріярха Йосифа в селі Заздрість. Парафіяни церкви „Богоявління Господнього" в Ст. Пітерсбургу, Фл. під час відзначення п'ятнадцятої річниці смерти Блаженнішого Патріярха Йосифа зложили:
50 дол. Е. О. Филипович;
по 25 Л. Ціховляс, С. Ривак;
по 20 А. Базиляк, М. Гуцуляк, О.М. Галан, Г. Е. Панчук, В.М. Серна, В. Шкільник, С.К. Шуї;
по 10 Я. Базиляк, В. Гевко, Л. Заблоцька, М. Заблоцький, А. І. Куц, М. Лущак, Ю.М. Пеняк, А. Романчук, М. Сольчаник;
по 5 Т. Голубіцкий, І.О. Зарон;
4 Г. Варт.

X – 99

зложили:
600 дол. Любомир і Дарія Курилко: 300 дол. в пам'ять бл. п. д-ра Ореста Яхторовича (Чикаго), 300 дол. бл. п. д-ра Клюфаса (Сиракюзи, Н.Й.);
500 Марія Флюнт і Софія Дзіндзюра;
200 Едвард і Олена Мельничуки;
100 Зенон Куровицький;
50 Василь Ягла;
по 25 Антон і Анна Зитинські, Маріон Бурбелла, Ірена Чуміловська;
по 20 Любомир Калинич, Оксана і Олена Бачинські, Дмитро Ласевич;
10 Анна Лешімська.

На музейно-меморіяльний комплекс Патріярха Йосифа в селі Заздрість зложили:
1,000 дол. Мирон Дзіндзюра і Наталка Дзіндзюра-Штуц – в пам'ять родичів бл. п. Івана і Софії Дзіндзюрів;
1,000 Олена Прокопович -Панчак – в пам'ять батька бл. п. Андрія Прокоповича;
100 Лена Басюк;
50 Стефанія Цегельська;
25 Анна Кос;
20 Наталія Карплюк;
5 Володимир Левицький.

Зі збірки Укр. Патріярхального Товариства в Баффало, Н.Й. – Оксана Бережницька – голова.
115 дол. на Патріярший Фонд.
На музейно-меморіяльний комплекс Патріярха Йосифа в селі Заздрість:
30 Іван і Марія Горбачуки;
25 Люба Цьолко.
На Храм УГКЦ в Києві:
25 Стефанія Мандзик.
Збірка на музейно-меморіяльний комплекс Патріярха Йосифа в селі Заздрість в Лос Анджелес, Каліф. з нагоди відзначення 15-их роковин смерти Патріярха Йосифа зложили:
по 25 Нестор і Люба Козбури, Тарас і Оксана Козбури;
20 Іриней Прокопович;
по 10 Анна Макух, Ігор Лесик;
5 Аріядна Терлецька.

XI – 99

зложили:
500 дол. Стефан і Володимира Сливоцькі;
по 100 Богданна Титла – в пам'ять мужа бл. п. Евгена Титли, Стефанія Ракоча – в пам'ять мужа бл. п. Івана Ракочого, д-р Ярослав Рожанковський;
по 50 Дмитро Шумило, Лев Григорчук;
30 Іван Бабяк;
по 25 Юрій Свищук, Володимир Мелько, Анна Сташко;
по 20 д-р Волтер Боднар, Оксана Омецінська;
по 15 В.Т. Жила, Стефанія Семущак;
по 10 І. Підгірний, Орест Колтунюк;

На музейно-меморіяльний комплекс Патріярха Йосифа в селі Заздрість зложили:
150 дол. Стефанія Іванчук – в пам'ять бл. п. Йосифа Іванчука;
по 100 Александер Кедринський, Михайло Лозинський, д-р Любомир і Оксана Кузмаки – в пам'ять матері бл. п. Марії Смішкевич;
по 50 Іван Цьолко, д-р Роман і д-р Наталія Слижі, Михайло Франківський;
30 Йосиф Гапій;

XII – 99

зложили:
1,000 дол. Софія Кудрик;
500 інж. Богдан і Слава Сторожуки;
по 100 інж. Ігор Коцур – в пам'ять дружини бл. п. д-р Любомири Коцур, Надія Шехович;
50 Евген і Ірена Козаки;
по 20 Мирон Бучак, Ірена Літвин.

Зі збірки Українського Патріярхального Т-ва в Баффало, Н.Й. – Оксана Бережницька – голова.
565 дол. на Патріярший Фонд;
30 д-р Зиновія і П. Володимир Гіль – в пам'ять бл. п. д-р Романи Навроцької.
В пам'ять бл. п. Дмитра Дячишина зложили:
по 10 дол. Ева Ковтало, Іван і Катерина Нижники, Ігнат і Катерина Васильківські, Іван і Анна Кордупелі.
На музейно-меморіяльний комплекс Патріярха Йосифа зібрано 80 дол.

Листа ч. 509 – Замість квітів на могилу бл. п. д-р Романи Навроцької зложили у Філядельфії:
по 100 дол. інж. Юліян і Олена Головчак, д-р Лев і Ірена Кушнір, д-р Тетяна Цісик, Іван і Анна Кліш, д-р Роман Дикий, Віра Пак, д-р Володимир і Віра Кліш, д-р Леонід і Ірена Рудницькі;
по 50 Ольга Гаєцька, Теодосія Брикович, Сидір і Евгенія Новаківські, Христина Чорпіта, Ярослав і Доїз Білинські, Ігор і Любов Пак, Богдан і Христина Турченюк, Марія Захаріясевич, Катерина і Джеймс Шрей;
40 Роман і Ірина Дяків;
по 30 Михайло і Ольга Нич, Микола і Марія Касіян;
по 25 Люба Сілецька, Богдан і Теофіля Артимишин, Теофіля Мельничук, Микола і Катерина Штинь, Володимира Кавка;
по 20 Оксана Горацька, Іван Крих, Єраст Погорило, Зореслава Мисько;
по 10 Ксеня Підгірська, Ярослав Волощук, Василь Петрів.

Листа ч. 510 – замість квітів на могилу бл. п. д-р Романи Навроцької у Філядельфії зложили:
200 дол. д-р Дарія Кострубяк;
по 100 д-р Андрій і Лідія Лемішки, Маркіян і Люба Онуферко, Л. Гайдучок, Оксана Ткач з родиною, Дана Вонторська, Роман і Анна Максимович, д-р Юрій і д-р Стефанія Бережницькі, Дарія Кузик, Фундація Ценко „Добро Творити";
по 50 Іван і Марія Куземські, Оксана Бережницька, Оксана Мізь, Теодор і Марія Угорчак, Теодор і Марія Флюнт, Мирон і Славомира Білас;
по 30 Осип і Надія Німилович, Александер і Софія Вонторські;
по 25 Евген і Анісія Гіль, д-р Ярослав і Марта Яримович;
по 20 Григорій Давид, Ольга Лихасевич.

На Патріярший Фонд в пам'ять бл. п. д-р Романи Навроцької зложили:
100 дол. Неоніля Кліш
по 50 Теодозія Кічоровська, д-р Василь і Дарія Маркусь;
25 Роман Турянський;
20 Михайло і Любомира Палій.

На музейно-меморіяльний комплекс Патріярха Йосифа в пам'ять бл. п. д-р Романи Навроцької зложила:
200 дол. Зеновія Стельмах.

XII – 99

На „Світлий Дім" в Одесі – в пам'ять бл. п. д-р Романи Навроцької зложили:
100 дол. Ірма Костик;
по 50 Ольга Михайлюк, Арета Марія Вовк;
по 25 Александер і Ірена Михайлюк, д-р Стефан і Оксана Ворох, д-р Лев і Ірена Кушнір;
20 Марта Ощипко.

Збірка в пам'ять бл. п. Івана Головки, Левіттавн, Па., зложили:
1,000 дол. дружина Софія Головка;
100 Український Народний Дім;
по 50 інж. Юліян і Галина Головчак, Дарія Кузик, Роман і Наталія Кузик;
30 родина Шембель;
по 25 Теодор і Марія Флюнт, Роман і Леся Городиські, Віра Пак, Ігор і Дарія Сеник;
по 20 родина Бойцун, Олесь і Леся Сеник, Іван і Надія Гафткович, Іван і Оксана Микитин, родина Кержецьких;
по 10 Юрій Флюнт, Славко Корчмарик, Андрій Турчин, родина Миколи Головчак.

Збірка в пам'ять бл. п. Ярослава Бігуна на музейно-меморіяльний комплекс Патріярха Йосифа в селі Заздрість зложили:
200 дол. Богданна Бігун і діти;
100 д-р Любомир і Надія Бабяк;
по 50 д-р Юрій і Люба Стефанівські, д-р Лідія Ляшевич, Юрій і Марія Величковські, Надія Мандрусяк, Андрій і Валєрія Бурачинські, Александра Ткач, Софія Андрушків;
по 25 Олена Яворська, Олесь і Дана Яворські, Ірена Качмарська, Марія Храплива;
по 20 Марія Юркевич, Богдан і Олена Казановські, Лев Коленський, Михайло і Люба Дзіман, Антін і Уляна Тимкевич, Володимир Деменюк, Александра Пашковська, Іванна Голинська, Люба Гураленко, Софія Говзун, Роман і Ірена Левицькі, Марія Огоновська;
10 Володимир і Марія Левицькі, Володимира Волечко.

Зі збірки Українського Патріярхального Товариства в Баффало, Н.Й. – Оксана Бережницька, голова.
565 дол. на Патріярший Фонд.
На музейно-меморіяльний комплекс Патріярха Йосифа в селі Заздрість:
50 дол. Марія Герега;
30 Анна Седлярчук.
В пам'ять бл. п. д-р Романи Навроцької зложили:
30 дол. д-р Зиновій і Володимира Гіль.
В пам'ять бл. п. Дмитра Дячишина зложили:
по 10 дол. Ева Ковтало, Іван і Катерина Нижник, Гнат і Катерина Васильківські, Іван і Анна Кордупель.

Спростування: (список VII–99) Маркіян і Люба Онуферко зложили:
60 дол. в пам'ять бл. п. мгр Стефана Волянського;
60 в пам'ять бл. п. Дарії Хухра.

Товариство Свята Софія – Комісія Патріяршого Фонду – складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам. Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку:

IRS №. 23-738064

Всі чеки просимо виписувати на:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd., Elkins Park, PA 19027.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Літературознавство було сенсом його життя.

Пам'яті професора Федора Погребенника

Зупинилося серце Федора Петровича Погребенника... Серце, сповнене любови до людей, до української справи, що була сенсом його життя.

Основним предметом зацікавлення Федора Погребенника були література, літературознавство, бібліографія. У цій царині, як упорядник, автор передмов і коментарів, він лишив нам понад тисячу публікацій в періодиці і численних книжках, енциклопедіях, довідниках, наукових збірниках. Ще на студентській лаві у Чернівецькому університеті Ф. П. Погребенник досліджував творчість західньоукраїнських письменників, як співробітник Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка 1960 року захистив кандидатську ди-сертацію на тему: „Життя і творчість Осипа Маковея", а в 1976 році – докторську на тему: „Василь Стефаник у слов'янських літературах". Між цими роками вчений плідно вивчав творчі доробки Ольги Кобилянської, Леся Мартовича, Сидора Воробкевича, Євгенії Ярошинської, Сильвестра Яричевського, Юрія Федьковича, Михайла Петрушевича, Уляни Кравченко, інших письменників. З часом до кола дослідження молодого науковця потрапляють Михайло Коцюбинський та Гнат Хоткевич. Вихід у світ двотомника творів репресованого за сталінських часів Гната Хоткевича, з передмовою і коментарями упорядника Федора Погребенника, став літературною подією 1966 року.

Будучи відповідальним секретарем зібрання творів Франка, Федір Погребенник упорядкував шість із п'ятдесяти томів. За цю подвижницьку працю колектив працівників Інституту літератури був нагороджений Державною премією ім. Т. Г. Шевченка в галузі літератури за 1988 рік.Хрестоматійні твори Франка, такі як вірш „Каменярі", пролог до поеми „Мойсей", завдяки старанням Погребенника набули світового звучання. Він видав „Каменярів" тридцятьма сімома мовами, а пролог до „Мойсея" – тридцятьма! Ним написані розділи в „Історії української літератури, „Історії української літературної критики".

Найбільше число публікацій Федора Погребенника стосується творчости Василя Стефаника. В результаті співпраці з московським перекладачем Володимиром Россельсом з'явився найповніший і найкращий переклад творів Стефаника на російську. Торік у видавництві „Криниця" за ініціятиви Федора Петровича і з його передмовою вийшла книжка Юрія Стефаника „Роздуми про батька", де поряд з аналізою творчости і життєвого шляху клясика української новелістики наведено листи до Погребенника. В цьому ж видавництві готується до друку збірник статтей на пошану Ф. П. Погребенника до його сімдесятиліття.

Минулий рік був щедрий для Федора Петровича на книжки. Відомий літературний критик в діяспорі Роман Олійник-Рахманний видав в Україні дослідження, рекомендоване Міністерством освіти, під назвою „Літературно-ідеологічні напрямки в Західній Україні (1919–1939 роки)", яке відкриває вступна стаття Погребенника „На літературно-ідеологічних пограниччях". Зазначені книжки Ю. Стефаника та Р. Олійника-Рахманного будуть безкоштовно передані бібліотекам України.

Вже за роки нашої державности Федір Петрович вів на українському радіо передачі „Українські мемуари" та „Наша дума, наша пісня", популяризуючи народні, стрілецькі, упівські пісні та „Українські пісні-гимни". Він і сам чудово співав, багато років брав участь у хорі Академії Наук.

Помітним явищем у культурному житті Києва став літературно-музичний лекторій Ф. П. Погребенника „Визначні жінки України", який проводився у співучасті з Центральною освітянською бібліотекою Міністерства освіти України (тепер – Державно-науково-педагогічна бібліотека України) і Будинком учителя. На ці вечори запрошували письменників, громадських діячів, акторів, музикантів. Від 1992 по 1999 роки слухачі ознайомилися з такими яскравими особистостями, як Олена Теліга, Оксана Лятуринська, Галина Журба, Наталена Королева, Костянтина Малицька, Олена Степанів, Наталя Лівицька-Холодна, Емма Андієвська, Софія Морачевська, Одарка Романова, Софія Русова, Людмила Старицька-Черняхівська, Катря Гриневичева, Ольга Бесараб, Валерія О'Коннор-Вілінська, Ганна Чикаленко-Келлер, Христя Алчевська, Анна-Галя Горбач, Марія Башкирцева, Віра Вовк та інші.Завше привітний, завше придатний до поради – таким ми запам'ятаємо його. Заслужений діяч науки і техніки України, професор, доктор філології, головний бібліограф Парляментської бібліотеки Федір Погребенник зробив вагомий внесок до української культури, залишивши по собі добрий слід на землі.

Павла Рогова,
директор Державної Науково-педагогічної бібліотеки України

Юрій Хорунжий,
письменник, член Національної спілки письменників України

НОВІ ВИДАННЯ

„Від Бистриці до Темзи"

Українська мемуаристика помітно відстає від мемуаристики інших народів. Поява книжки „Від Бистриці до Темзи", в якій зібрано унікальні матеріяли про Володимира Луціва, видатного культурного і церковно-релігійного діяча України і української діяспори, заповнює прогалину в цьому рідкісному, але завжди актуальному жанрі літератури.

У книзі йдеться про людину, яка своїм мистецтвом співака і бандуриста, збирача шедеврів образотворчого мистецтва, режисера, постановника духовних концертів, гарячосердого українського патріота – славно прислужилася Україні, її народові, зокрема за кордоном.

Дев'ять розділів книги – це панорама його життя, сповненого подорожей, шукань, невтомної праці. Дуже цінні спогади самого маєстра Володимира Луціва. З них постає жива, енергійна людина, завжди життєрадісна, повна задумів і готова до жертвенної праці. А скільки цікавих фактів для роздумів дають листи Володимира Луціва до різних осіб в Україні й усьому світі, а також листи до нього. Листування розкриває образ людини, яку люблять інші люди за її щирість, відвагу і працю.

Особливо цікаві сторінки книги про працю Володимира Луціва в Римі, в час відзначення тисячоліття Хрещення Київської України-Руси. Я був свідком тих зусиль, яких докладав маєстро для найкращого забезпечення Ювілею Тисячоліття Володимирового Хрещення концертною програмою, для виступів в Апостольській Столиці найкращих хорів і артистів з різних країн-поселень українського народу.

Я вітаю вихід у світ книжки, обсягом майже 32 друкованих аркушів (608 сторінок), про людину, якою справедливо може пишатися Україна.

Бажаю маєстрові Луціву, якого знаю давно і з найкращого боку, нових звершень, доброго здоров'я, оптимізму і працелюбности, якою він подає всім нам приклад цілеспрямованої праці для прослави Бога і для добра України. Ця книга про нього лишить глибокий слід в українській мемуарній літературі. За це подяка Богові, старанному автору, редакторам та видавцям цього твору.

Зацікавлені цією надзвичайною книжкою можуть звертатися на адресу: **84-82, 164th Street, Jamaica, NY 11432.**

проф. д-р **Софрон Мудрий,** ЧСВВ,
єпископ-ординарій Івано-Франківської греко-католицької епархії

Пережив німецьку неволю

Нещодавно наша мемуаристична література збагатилася цікавою книжкою Юрія Пастернака п. н. „Крізь комин на волю"". Це спомини автора про його перебування у п'яти німецьких концтаборах під час Другої світової війни.

Автор, котрий чудом врятувався від неминучої смерти, переживши голод, холод, тортури, присвячує свої спомини друзям-в'язням, яким не судилося вийти живими з німецьких катівень.

У вступнім слові Мирон Родзикевич пише: „Метою цих споминів є насвітлити, якою була політика Третього райху у відношенні до українського народу і його стремлінь бути господарем на своїй землі. Виявити методи жахливих репресій, арештів і звірських тортур, які вживала німецька окупаційна влада супроти українського народу".

Спомини Юрія Пастернака варто перекласти на англійську мову і видати більшим накладом, щоб англомовний світ дізнався від колишнього в'язня німецьких концтаборів про український Голокост.

Книжку можна придбати у автора, його адреса: **Yurij Pasternak, 404 Calbira Avenue, North Port, FL 34287.**

Ціна книжки з пересилкою – 18 долярів.

Д-р Євген Стецьків

„А там, за шибкою вікна..."

У Джерзі-Ситі живе старший віком українець-соборник, який ледь почує про чиєсь горенько чи нужду на рідній землі, відразу поспішає зі щирою і щедрою допомогою. Він не хоче, щоб ми називали його ім'я, пояснюючи відмову нашою традиційною народною мудрістю: добрі діла – для Бога, а не для людського ока.

Допомагає цей шляхетний дідусь і Ганні Дущак з села Тисівці на Чернівеччині. З вини недбалих лікарів вона від дитячих літ прикута до ліжка. Зате в постійному русі перебуває її ясний розум і палке поетичне серце.

Нижче пропонуємо нашим читачам декілька віршів Ганни, які передав нам наш земляк-ньюджерзієць.

Ганна Дущак

А там, за шибкою вікна,
В блакитних росах буйні трави,
Дуби крислаті й кучеряві,
І неба голубінь ясна,
А там, за шибкою вікна,
Вітри в'ють гнізда в верховітті,
І наймиліша в цілім світі
Цвірінькія пісня голосна.
А там, за шибкою вікна,
Вузенькі стрічечки-стежини
В тонкому плетиві ожини
І біла липа запашна.
А там, за шибкою вікна,
Ячмінь налитий достигає,
І чую – соловей співає,
Так, ніби все іще весна...

***

В пам'яті співають коси –
жито косять косарі,
Стерні колять ноги босі
пустотливій дітворі.
Ряд за рядом підбирають
й жито зв'язують в сніпки
У хустинах сніжнобілих
і дівчата, і жінки.
Труд тяжкий, та справжнє свято:
морем щастя сяють очі –
Мов сповитії дитята
ті снопи в руках жіночих!
Лине пісня, неба плеса...
Хліб вродив! Насущий хліб!
Діти горнуть в перевесла
свій невмілий перший сніп...

***

Г. П. Маковій,
моїй дорогій учительці

Сірі тижні, місяці й роки
Неохоче відпливли й поволі,
І з легкої Вашої руки
Все перемінилось в моїй долі.

І життя у тілі струменить,
Світ широкий і ясний відкрився,
Що нежданно раптом зупинився,
У очах згасаючи щомить.

Як знайти найсонячні слова,
І до ніг Вам небо прихилити!!
Ви – вода цілюща і жива!
Ви зуміли дух мій оживити!

І погляньте в темную блакить –
Пломениться злотно між зірками,
Над землею високо горить
Зіронька, народженая Вами...

Українці перемогли

26 лютого у львівському цирку відбувся турнір з кікбоксінгу між збірними України і Франції. В турнірі взяли участь з української сторони Юрій Борош'ян, Дмитро Юрко, Микола Коренев, абсолютний чемпіон світу серед професіоналів Сергій Лапінський і триразовий чемпіон України Вадим Данильченко. Францію представляли Юкі-Жозеф Ганді, багаторазовий чемпіон Франції серед професіоналів Хуан Жан Ренет (псевдонім Канібал) та ін. Турнір закінчився перемогою України з рахунком 4:1. Турнір-відповідь відбудеться восени цього року в Парижі.

Микола Коренев з Сум (праворуч) атакує Юкі-Жозефа Ганді.

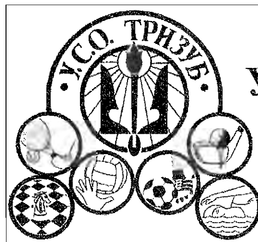
Екстремальний спорт в Карпатах

25 лютого у Тисовці (Львівська область) відбувся Фестиваль екстремальних видів зимового спорту " Winter X". У програмі змагань – чемпіонати України з вільного стилю, перший чемпіонат України з скейтборду, змагання на мотосанях та інші. До Тисовця прибуло понад 200 спортсменів.

Алла Цупер з української збірної команди виконує акробатичні стрибки.

Фото **Євгена Кравса** (УНІАН)

УКРАЇНСЬКА ДІЯСПОРНА ОЛІМПІЯДА – 2000

Філядельфія, 1 ого – 4 ого липня, 2000

UKRAINIAN DIASPORA OLYMPIAD – 2000

Philadelphia, July 1st – 4th, 2000

ПІД ПАТРОНАТОМ УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ

Філядельфія – столиця українських олімпіяд

Філядельфія, яку називають „містом братньої любови", стала для українців в США і Канаді столицею українських олімпіяд. Саме тут, в передмісті Горшам, відбудеться в липні вже третя в історії Українська Олімпіяда.

Перша Олімпіяда, як відомо, відбулася в 1936 році, коли Україна переживала страшний терор після голодомору, організованого червоними загарбниками. Не могло бути й мови про участь українських спортовців в XI світовій Олімпіяді, що мала відбутися в столиці гітлерівської Німеччини – Берліні. Треба було якимось чином нагадати світові про поневолену Україну і прагнення українських спортовців бути учасниками Олімпійських ігор. Це могли зробити тільки українські спортовці в діяспорі. Влаштувавши першу Українську Олімпіяду у Філядельфії, наші спортові попередники в більшій чи меншій мірі здосягнули бажаної мети. Відомо, що на цій Олімпіяді, крім 150 українських спортовців, виступили сто американських атлетів, які своєю участю притягнули увагу американської преси, й вона подала репортажі і прихильні коментарі. Не можна поминути тих українських спортових ентузіястів, що так вдало виконали своє завдання і рівночасно започаткували традицію, яку нам випало продовжувати. В складі тодішнього комітету Олімпіяди працювали П. Захарчук, А. Полоніса, Г. Сивуляк, А. Рудольфе, В. Буката, Ю. Захарчук, К. Креденсон, С. Монастирська, М. Куничка, С. Москалюк, І. Орлок і В. Нацконей.

Змагання першої Олімпіяди проходили з легкої атлетики, бейсболу, відбиванки (волейболу), кошиківки (баскетболу) і плавання.

Згідно з вислідами перші три місця в підсумковій табелі здобули Український католицький клюб „Сокіл" – 37 точок, українці з Дітройту-30, збірна Софтбол-Ліги з Торонто -15 точок.

Досить довго довелося чекати на другу Українську Олімпіяду, що відбулася знову у Філядельфії, цим разом з нагоди 1000-річчя Хрищення України в 1988 році. Тим часом були влаштовані дві міжнародні „вільні олімпіяди" в Етобікоку, Канада. Їх провів Міжнародний олімпійський комітет, до якого входили представники спортових організацій українців, литовців, латвійців, естонців і вірмен в 1980 і 1984 роках. Великий вклад в організацію і проведення цих олімпіяд зробили активісти УСЦАК. Обидві „вільні олімпіяди" викликали значний розголос в Канаді і США та нехіть спортових провідників СССР, зокрема в Україні. Українські спортовці, у великій більшості з теренів УСЦАК, в 1980 році здобули 11 золотих, 9 срібних і 8 бронзових медалів та зайняли в показнику ігор друге місце. В 1984 році збірна УСЦАК здобула 6 золотих, 5 срібних і одну бронзову медалі.

Коли проходила підготовка і врешті сама II Олімпіяда, „імперія зла" докочувалася до свого кінця. В поневоленій Україні продовжувалася боротьба за незалежність, почали вставати з колін й спортові кадри, вимагаючи самостійних виступів на міжнародній арені, в тому числі і на Олімпійських іграх. Очевидно, до цих процесів в немалій мірі причинилися різні акції організованого українського спорту в діяспорі, в тому числі й згадані вище олімпіяди. Було надзвичайно важливо і на часі влаштувати чергову другу Українську Олімпіяду, що і здійснили тодішні спортові активісти.

Поруч з місцевими спортовими діячами з УСО „Тризуб" в Комітеті II Української Олімпіяди працювали однодумці з УСВТ „Чорноморська Січ" з Нюарку, СТ „Україна", Торонто, УСК Нью-Йорк, СУМ і Пласту й, особливо, УСЦАК.

На ключових постах в комітеті працювали голова І. Чижович, заступник й спортовий референт Я. Козак, заступник і фінансовий референт І. Скіра, заступник і господарський референт О. Лесюк, спортовий референт В. Ігнатович, секретар О. Кузевич. Від управи УСЦАК: Р. Куціль – голова, М. Стебельський – заступник, В. Кізима – заступник. В пресово-інформаційній комісії – Б. Катамай, М. Борецький, О. Лужницький, Ю. Тарнавський і О. Твардовський. Поодинокі спортові ігри перевели Є. Чижович – копаний м'яч (футбол), С. Коваленко і В. Гнатюк – асистенти, Ю. Тарасюк і О. Колодій – легка атлетика, О. Напора – відбиванка (волейбол), Ю. Савчак – теніс, Ю. Храневич – настільний теніс, С. Новаківський – шахи, Б. Аннюк – голф, Р. Слиж – плавання..

Десятки місцевих ентузіястів (їхні імена подані в програмовій книзі II Олімпіяди) працювали в імпрезовій і господарській комісіях.

Кількісно (понад 700 учасників) і якісно (більшість змагань пройшла на високому рівні) Олімпіяда ще раз довела, що є ще „порох в наших порохівницях", що ми можемо, якщо хочемо, об'єднано піднятися до вершин. В підсумку можемо з певністю відзначити, що це був наймогутніший почин українського організованого спорту в діяспорі.

Українська діяспорна Олімпіяда 2000 року відбудеться знову у Філядельфії. Україна вже відзначала 8-річчя своєї незалежности, і ми вже не мусимо проводити жодної акції задля участи українських спортовців у світовій Олімпіяді. Наші спортові брати і сестри вже вдруге в історії українського спорту будуть рівноправними учасниками Олімпіяди в Сиднеї, Австралія. Так, це наша радість і гордість, адже впродовж багатьох десятиріч наш організований спорт в діяспорі очайдушно за це боровся. Коли врешті Україна відновила свою незалежність, УСЦАК і ряд його членів-спортових осередків, підтримали спортові федерації України, зокрема участь України в зимовій Олімпіяді в Ліллегаммері, Норвегія і літній – в Атланті, США.

У цій відмінній атмосфері ми влаштовуємо III Українську Олімпіяду. Для майбутніх істориків українського організованого спорту в діяспорі ми зобов'язані задокументувати, що ці Ігри організує і проведе комітет в складі: І. Чижович – голова, І. Ісаїв – заступник і координатор змагань, О. Лесюк – заступник і координатор господарських справ, Д. Кульчицька – секретар, А. Гаврилів – скарбник, О. Твардовський – україномовний пресовий референт, Р. Стельмах – англомовний пресовий референт, М. Стебельський – (голова УСЦАК), Л. Голубець (Пласт), Юрій Наконечний (голова Головної Управи СУМ, США). Провідниками окремих ділянок змагань є Є. Чижович – копаний м'яч (футбол), Ю. Лесюк – відбиванка (волейбол), Ю. Савчак – теніс, Т. Міджак – плавання, І. Ісаїв – легка атлетика, Ю. Тарасюк – голф, С. Новаківський – шахи, В. Тараско – софтбол.

Ряд місцевих ентузіястів спорту працюватимуть в імпрезовій і господарській комісіях. В часі цієї Олімпіяди відбудеться серія розвагових імпрез, які значно збагатять програму свята. Приємною новиною Олімпіяди може стати участь в змаганнях українських спортовців із Західньої Европи і, можливо, навіть з України.

Омелян Твардовський

Зимовий сезон...

(Закінчення зі стор. 10)

залі відбулося урочисте вшанування пам'яті героїв, які полягли у двобої з ворогом на станції Крути. Шану героям прийшли віддати молодіжні організації Пласт і СУМ, учні Рідної Школи, гості, парафіяни. Коротку історичну довідку про події 22 січня 1918 року зачитали голови молодіжних організацій А. Бойко та М. Колінський. Учні Роман Кебало та Оля Розвадовська поклали калиновий вінок до підніжжя символічної могили. Зворушливим моментом програми була естафета вогню. Запалюючи і передаючи з рук в руки вогонь, малята стверджували, що естафета у надійних руках молоді. Звучали вірші у виконанні Маркіяна Бойка, Остапа Думанського, Володі Розвадовського, Андрія Михайлюка, Андрія Бзовицького, Адріяна Бобрівника, Насті Тетеричко, Наталі Пинило, Христі Стефак, Аретки Бойко та Олесі Филипів, До співу награвав вчитель історії А. Бойко. Кожен присутній поклав галузку гвоздики на символічну могилу. У заключному слові Світлана Василів від редакції школи подякувала дітям та вчителям за участь у програмі.

Галина Думанська,
вчителька культури і релігії

Рідношкільна ялинка...

(Закінчення зі стор. 10)

ла на скрипці. З великою приємністю присутні сприйняли виступ хору дівчат старших кляс під проводом Ліси Пащин. На закінчення концерту Юрій Козій, Петро Келлер і Тарас Кулик повіншували присутнім козацьким танцем на шаблях в обробці Давида Возьняка. Святкову трапезу, що складалася із куті та інших традиційних різдвяних страв, поблагословив парох української православної церкви св. Володимира о. Іван Наконечний. Після вечері голова управи д-р Ю. Яськів подякував усім, хто допомагав у підготовці та проведенні свята Рідношкільної ялинки, а також численно присутній українській громаді.

Свято Рідношкільної ялинки у Пармі засвідчило, що українська школа тут, далеко від України, не зрікається свого роду і свято береже любов до рідного краю. Ось це і є та наша спільна громадська праця, завдяки якій зберігаємо на чужині нашу українську родину.

Петро Твардовський

ANNUAL STATEMENT OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

FOR THE YEAR ENDED DECEMBER 31, 1999

ADMITTED ASSETS:

Bonds	$	47,782,007
Common stocks		4,097,439
Preferred stock		2,434,306
Mortage loans on real estate		8,463,711
Certificate loans and liens		606,274
Cash on hand and on deposit		1,725,034
Electronic data processing equipment		66,476
Life insurance premiums uncollected		48,716
Accident and health premiums due		1,195
Investment income due and accrued		810,457
Receivable from subsidiaries and affiliates		332,798
TOTAL ASSETS:	$	66,368,413

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

Aggregate reserve for life certificates and contracts	$	50,748,000
Aggregate reserve for accident and health certificates		25,612
Supplementary contracts without life contingencies		309,812
Certificate and contract claims-Life		1,017,088
Refund accumulations		425,139
Premiums and annuity considerations received in advance		339,118
Interest maintenance reserve		308,683
Commissions to fieldworkers due or accrued		19,630
General expenses due or accrued		122,095
Taxes, licenses and fees due or accrued		112,229
Unearned investment income		2,152
Net adjustment in assets and liabilities due to foreign exchange rates		3,214,923
Liability for benefits for employees and fieldworkers if not included above		2,799
Asset securities valuation reserve		838,187
Reserve for unpresented checks		268,642
Payable for securities		744,287
Orphan's fund liability		185,277
Printing plant expenses due and unpaid		8,397
Unexpired subscriptions to Official Publication		252,520
Deficit net worth of subsidiary		170,905
Reserve for convention expenses		150,000
Fraternal benefit payable		124,000
TOTAL liabilities		59,389,495
Unassigned funds		6,978,918
TOTAL	$	66,368,413

GENERAL EXPENSES
INSURANCE

		Life	Accident and Health	Investment	Fraternal		Total
Rent	$	476,724				$	476,724
Salaries and wages		592,704	8,590	85,899	171,798		858,991
Insured benefit plans for employees		178,230	2,583	25,830	51,661		258,304
Legal fees and expenses		63,372					63,372
Medical examination fees		11,345					11,345
Fees of public accountants and consulting actuaries		240,051					240,051
Traveling expenses		3,554			3,554		7,108
Advertising		8,603			8,603		17,206
Postage, express, telegraph and telephone		43,551			43,551		87,102
Printing and stationery		21,975			21,975		43,950
Cost or depreciation of furniture and equipment		74,217					74,217
Rental of equipment		94,130					94,130
Books and periodicals		2,388			2,388		4,776
Bureau and association dues					5,568		5,568
Insurance, except on real estate		33,354					33,354
Collection and bank service charges		13,720		19,786			33,506
Sundry general expenses		32,316					32,316
Field conferences other than local meetings					20,033		20,033
Official publication					312,908		312,908
Expense of Supreme Lodge Meetings					26,220		26,220
Real estate expenses				1,245,752	474,126		1,719,878
Investment expenses not included elsewhere				9,475			9,475
Donation, Scholarships, Etc.					134,550		134,550
Professional fees		57,911					57,911
Youth Sports Activities					782		782
General Expense Incurred	$	**1,948,144**	**11,173**	**1,386,742**	**1,277,717**	$	**4,623,777**
General expenses unpaid December 31, previous year		59,209	1,458	14,493	82,688		157,848
General expenses unpaid December 31, current year		65,931	211	22,794	33,159		122,096
General expenses paid during year	$	**1,941,422**	**12,419**	**1,378,441**	**1,327,246**	$	**4,659,529**

TAXES, LICENSES AND FEES
INSURANCE

		Life	Accident and Health	Investment	Fraternal		Total
State insurance department licenses and fe	$	220,985					220,985
Other state taxes, including for employee benefits		18,011	261	2,610	5,221		26,103
U.S. Social Security taxes		46,021	667	6,670	13,339		66,697
All other taxes		1,380		2,958			4,338
Taxes, Licenses and Fees Incurred	$	**286,398**	**928**	**12,238**	**18,560**	$	**318,123**
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, previous year		81,392	-149	-298	-595		80,350
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, current year		113,875	-321	-442	-883		112,229
Taxes, licenses and fees paid during ye	$	**253,915**	**1,100**	**12,382**	**18,849**	$	**286,244**

Total admitted assets	$	66.368.413
LIABILITIES AND UNASSIGNED FUNDS		
Reserve for life certificate	$	50,748,000
Reserve for ADD certificate		25,612
Claim & accrued liabilities		8,615,883
Total liabilities	$	59,389,495
Margin of safety to certificate holders		6,978,918
TOTAL	$	66,368,413

The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1999 was 111.8%

The ratio of interest earned on all funds during the year 1999 was 6.3%

(Signed by)
EDWARD F. COWMAN, FSA, MAA
BRUCE AND BRUCE COMPANY
(Consulting Actuaries)

ULANA M. DIACHUK
President

STEFAN KACZARAJ
Treasurer

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу СИРАКЮЗИ, Н.Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в неділю, 12 березня 2000 р., о год. 2-ій по пол.
в Українському Народному Домі

1317 West Fayette Street, Syracuse, NY 13204

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати, та по два делегати від наступних Відділів:

21, 38, 39, 58, 121, 192, 271, 283, 484

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

За УПРАВУ ОКРУГИ:
Михайло Кривий – голова
Михайло Середович – секретар **Микола Велич** – касир

ПОЧЕСНИЙ ГОЛОВА ОКРУГИ
д-р Іван Гвозда

Повторення закінчення в **„Пожертвах УВУ за вересень-грудень 1999 р."**, які були поміщені в числі „Свободи" # 7, виникло з причини незалежної від Українського Вільного Університету.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Selfreliance UA Federal Credit Union
Самопоміч УА Кредитова Спілка

41-ші РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ Самопомічі Українсько-Американської Кредитової Спілки

відбудуться

в суботу, 25 березня 2000 року о 6-ій год. веч.

в залі: Українського Народного Дому
140 Prospect Avenue
Irvington, NJ

Реєстрація членів починається о год. 5:30 попл.

Після Зборів буде перекуска

AMERICA'S CREDIT UNIONS
Where people are worth more than money.

Ви і Кредитівка Яка чудова спілка!

Newark, NJ (973) 373-7839 • www.selfreliance.org • Parsippany, NJ (973) 451-0200

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

повідомляє все членство, що

34-ті РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КООПЕРАТИВИ

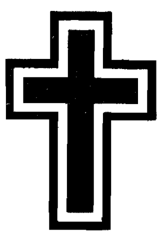
відбудуться

в неділю, 26 березня 2000 р.

у великій залі
Українського Народного Дому
142 Second Avenue, New York, NY 10003

Початок о год. 2-ій по пол.

РАДА ДИРЕКТОРІВ

У глибокому смутку повідомляємо, що 12 лютого 2000 р., на 78-му році життя, несподівано відійшов у вічність

бл. п.

ДМИТРО МОЛОДОВЕЦЬ

нар. в Раві-Руській (Україна)

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у середу, 16 лютого 2000 р. в церкві Святого Духа в Честері, Па., а також на цвинтарі Лавн Крофт, де був похований біля сина Ігоря.

Горем прибиті:

дружина	**– КАТЕРИНА**
донька	**– ІРЕНА ВУДВОРД з чоловіком РОБЕРТОМ**
внуки	**– РОБЕРТ з дружиною ШЕРІ**
	– МАРК
правнук	**– РАБІ**
а також сестра	**– МАРІНКА з цілою родиною в Україні.**

В четвер, 19 березня НА 40-ий ДЕНЬ
буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

у церкві св. Духа в Честері
за покійного ДМИТРА.

Родина просить про молитви за спокій душі покійного.
Вічна йому пам'ять!

"І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом."
Т. Шевченко

бл. п. Анна Назаркевич
род. Капущак

несподівано відійшла у вічність 20. грудня 1999 р.

Покійна Анна, народилася 27. VII.1925 у селі Фітькові, Івано-Франківської області. Своє ціле життя присвятила для своєї родини, виховання дітей, підтримку свого мужа Івана та на збереження і розбудову нашої страдальної церкви і народу. Виховала трьох дочок Соню, Ольгу і Стефку в українському дусі і тішилась їхніми осягненями в науці, у танцювальних ансамблях, хорах та у театрах. Зі своїм мужем Іваном дали дітям приклад як любити Бога і Україну. Брали участь у суспільних подіях, підтримували українські світські і церковні установи. Подарували першу комп'ютерну систему для уряду президента України Кравчука, допомогу для будівлі Українських консулятів, на ураїнську олімпійску дружину, та є меценатами українських фільмів "Атентат" і "Ґенерал Армії Безсмертних". Помагали будувати чарівну церкву Св. Володимира у Ґлен Спей, де покійна Анна вишила обруси на престіл і подарували Євангелію. Зафундували звукові системи для церков Св. Юра у Нью Йорку і Св. Володимира в Ґлен Спей. Зафундували іконостас для семінарії УГКЦ в Любліні, Польща, будову каплиці у присілку при Фітькові на Україні і також ціле устаткования та фелони для церкви у Фітькові. Помагали де могли сиротам і рідним на Україні, та ново прибулим в Америку.

Покійна заповнила своє життя тяжким трудом і служінням Господеві. Її останнім добром була збірка на Визвольний Фронт та Митрополичу Духовну Семінарію УГКЦ в Любліні, яку о. Богдан Панчак, префект семінарії так оцінив:

"Подяка усім, хто в пам'ять покійної Анни Назаркевич склав пожертви на Духовну Семінарію УГКЦ у Любліні складаємо щиросердечну подяку.

У Любліні вже понад тридцять років готуються до священства греко-католицькі семінаристи. Від 1990 року навчаються тут також студенти з України і вже біля 40 з-посеред з них, успішно завершивши університетські студії і семінарійну формацію, повернулися на батьківщину, де працюють в різних ділянках церковного життя. Підтримка установи, яка працює на благо нашої Церкви і народу є найкращим способом вшанування святої пам'яті Анни. Адже протягом свого життя покійна разом зі своїм чоловіком Іваном постійно виявляли турботу про спільне добро, втілюючи в життя глибокі слова апостола Павла "Ніхто бо з нас не живе для себе самого і ніхто не вмирає для самого себе" (Рим 14,7).

Хай життедавець Христос винагородить покійну Анну життям вічним, а оскорбленого Пана Івана і всіх близьких потішит в смутку."

Пожертви в сумі $1100.00 на Семінарію склали:
Род. С. Сливоцьких, М. Муха і Т. Ленґ, А. Юзенів, Б. Походай, А. Лончина, Род. Л. Зіелінскіх, Род. Ґ. Гопнер, Род. А. Клименко, Род. Др. Ю. Крижанівських, Род. С. Ступак, М. Лозиньська, Ґ. Мартенс, Род. С. Хемич, Род. Креминців, С. Хомин, та І. Назаркевич з родиною.

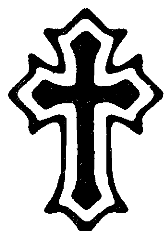
Пожертви в сумі $250.00 на Визвольний Фронт склали:
Род. Р. Юзенів, Род. Б. Шашкевич, М. Пятка, А. Лещченко, та І. Назаркевич з род.

Засмучена родина складає найщирішу подяку Духовенству церкви Св. Юра в Нью Йорку, Марійській Дружині, Сестрам, та усім що особисто спричинилися до приготовлення похоронних обрядів, тим які зложили співчуття, та приятелям і знайомим, які піддержали нас на дусі в часі нашого болю. Рівнож щира подяка за молитовні пожертви на Служби Божі за покійну і за квіти.

Нехай Всевишній Господь благодарить своїми Ласками

Вічна Її Память!

В смутку залишена родина Назаркевичів, муж Іван і дочки
Соня і інж. Юрій Блонарович з синами Адріяном і Орестом
Ольга і Святослав Кузів з дітьми Іваном, Лесею і Наталкою
Стефка Назаркевич і Райнголд Тремба

Ділимося сумною вісткою, що 19 січня 2000 р. відійшла у вічність в Паседіна, Каліфорнія на 86-му році життя

св. п.

мґр ОЛЕНА НИКОЛИШИН

з дому ГАЛЯ КРУЦЬКО

Покійна працювала бібліотекарем більше ніж 20 років в католицькому американському університеті в Дейтон, Огайо, який знаний у світі із-за його Маріянум Колекції при університетській бібліотеці. Ця інституція займається збиранням всяких матеріялів, які відносяться до збереження та прославлення імені Божої Матері у всіх культурах і мовах світу.

Не тільки твори малярства чи різьби сюди входять, але літературні твори, музичні та вокальні. Олена Николишин, намагаючись збільшити українські зразки в Маріянській Колекції, нав'язала зв'язки з представниками мистецтва та літератури в українській діяспорі, які радо присилали їй матеріяли, так причиняючись до розвитку колекції.

Також, з нагоди святкування прийняття християнства на Україні, покійна запросила різних мистців та науковців, а також нашого Владику, Єпископа з Клівленду, о. Роберта, щоби звеличати це свято в Дейтон, Огайо.

Варто б згадати, що протягом кількох днів на видних місцях кемпусу були вивішені українські прапори.

Син РОМАН

Вічна їй пам'ять!

UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH of the USA

Собор Єпископів УПЦеркви в США на чолі з Блаженнішим Митрополитом УПЦеркви в США і Діяспорі Константином, висловлює від імені всієї УПЦеркви в США і Діяспорі Боголюбивим Єпископам, священикам, дияконам, ченцям і побожним вірним УАПЦ в Україні глибоке співчуття з приводу упокоєння вірного слуги Господнього

Його Святості

ДИМИТРІЯ

Патріярха УАПЦ

і закликає всіх Христолюбивих вірних до щирої молитви за спокій душі новоспочилого.

Нехай Господь, який живими і мертвими володіє, оселить душу вірного слуги Свого в оселі святих і праведних.

Вічная пам'ять новоспочилому!

У безмежному смутку повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що в неділю, 20 лютого 2000 р. з волі Всевишнього відійшов у вічність на 77-му році трудолюбивого життя, визначний церковно-громадський діяч

бл. п.

ВОЛОДИМИР ГУПАЛІВСЬКИЙ

нар. в Золочеві, Україна.

Діючий довголітній член дирекції Української Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Дітройті, колишній голова Централі українських кооперативів і її екзекутиви та перехідний колишній голова дирекції „Самопоміч" в Дітройті.

Довголітній голова церковного комітету української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Дітройті. Член чисельних громадських комітетів і установ.

ПАНАХИДИ відбулися 23-24 лютого 2000 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Дж. Санту.

ПОХОРОН відбувся в п'ятницю, 25 лютого 2000 р. з церкви св. Івана Хрестителя в Дітройті на цвинтар св. Ядвиги в Дірборн М.

В глибокому смутку залишилися:

дружина – СТЕФА
шваґрова – ОЛЯ ОЛІЙНИК з дітьми МАРТОЮ і РОМАНОМ з родинами
шваґер – БОГДАН КРАМАРЧУК з дружиною МАРІЙКОЮ і дітьми ХРИСТЕЮ і д-ром МАРКІЯНОМ з родинами
кузинки – МАРТА КРАМАРЧУК з донькою ЛЯРИСОЮ
– ОЛЯ ГЛИНСЬКА з мужем о. ГЛИНСЬКИМ
– ЛЮБА з мужем ІВАНОМ ІВАШКО з дітьми і родинами
– ЛЕСЯ з мужем ВОЛОДИМИРОМ КАПОТІЙ з дітьми і з родинами
– БЕРІ ХАТКЕВИЧ.

Вічна йому пам'ять!

16 лютого 2000 р. з волі Всевишнього відійшла в засвіти наша дорога

бл. п.

МАРІЙКА ВИЖНИЦЬКА

ПАНАХИДА була відправлена в п'ятницю, 18 лютого 2000 р. в похоронному заведенні Бредлі-Брав'як, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 19 лютого 2000 р., в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя у Виппані, Н. Дж.

В глибокому горю залишені:

муж – ЯРОСЛАВ
син – ЮРІЙ
дочка – ЛЮБА з мужем КИРБІ МАРТЕНСЕН
сестра – ОЛЬГА БУРА з мужем МИКОЛОЮ
сестрінок – МАРКО БУРА з дружиною АННОЮ
ближча і дальша родина в Америці і в Україні.

Вічна їй пам'ять!

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім . ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

ділиться сумною вісткою з членами і українським громадянством, що 2 лютого 2000 р., на 85-му році життя відійшов у Божу вічність

бл. п.

мґр ред. РОМАН ІЛЬНИЦЬКИЙ

довголітній член-кореспондент Наукового Товариства ім. Шевченка, автор праці Doutschland und die Ukraine, визначний публіцист-журналіст, член Тимчасового Правління у Львові 1941 р., політичний в'язень польських і гітлерівських тюрем, провідний член ОУН, ЗП УГВР і громадсько-політичний діяч.

Покійного похоронено на цвинтарі св. Андрія Первозваного у С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Дружині НІНІ, дочці УЛЯНІ, синові ОЛЕГОВІ з родинами складаємо глибоке співчуття.

Вічна йому пам'ять!

УПРАВА НТШ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

ділиться сумною вісткою з членами і українським громадянством, що 28 січня 2000 р., у Філядельфії, на 94-му році життя, відійшов у Божу вічність

бл. п.

д-р права МИКОЛА КУШНІРЕНКО

довголітній член-кореспондент Наукового Товариства ім. Шевченка, автор праць і громадсько-політичний діяч.

Покійного похоронено на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна йому пам'ять!

УПРАВА НТШ

ПОДЯКА

Несподівано, в повноті активного життя, відійшов у засвіти, 12 вересня 1999 р.

бл. п.

д-р КЛИМЕНТІЙ РОГОЗИНСЬКИЙ

Найщирішу подяку висловлюємо всім, хто взяв участь у похоронних обрядах: Всечеснішим отцям – парохові УКЦ св. Юра Патрикієві Пащакові за відслуження похоронних відправ та слово на Панахиді, о. Роману Дубицькому за переведення обряду похоронення на цвинтарі в Перт Амбой, Н. Дж., та о. Бернарду Панчукові за відправлення Служби Божої в 40-ий день.

Щира подяка за прощальні слова під час Панахиди д-рові Миколі Галіву від Наукового Товариства ім. Шевченка, президентові Українського Музею Олі Гнатейко від Українського Музею і д-рові Теодозію Крупі від родини та товаришів по професії.

Щиро дякуємо всім, хто зложив свої усні та письмові вислови співчуття; за квіти – лікарні Кабріні, Українському Музеєві, Науковому Товариству ім. Шевченка, В. Каплан та дальшій родині Покійного; всім, хто взяв участь у тризні в Перт Амбой, Н. Дж.

Наша щира вдячність колишнім пацієнтам Покійного, які численно взяли участь в Службі Божій в 40-ий день після його смерти.

Нехай Господь винагородить усіх вас сторицею!
Дружина ОЛЬГА з родиною.

В пам'ять Покійного зібрано на:

1. <u>УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ</u> – 3,045 дол.

500 dol. Rohozynskyj Olga S., Self Reliance Association – NY Branch;
300 Krupa, Theodosius & Lubomyra...
100 Banach Melania, Hnatyeko Myron & Olha, Klufas Emil & Irene, Krupa Laryssa & A. Slobodyanik, Krupa Jaromyr, Kusznir George & Christine, Latyshevsky Dr. Alex, Osinchuk Juliana & Mark Dawson, Osinchuk Lidia, Rak Wolodymyr & Anna, Rudensky George & Olha, Shevchuk Family;
50 Cholhan Dr. Hilary, Czorny Stefania, Haliv Mykola & Zirka, Oryshkevich Dr. Joseph & Lydia, Wyshywany Myroslawa, Zakrewsky Andrew & Lydia,
30 Drozdovska Daria;
25 Bajko Daria, Czernyk Jaroslaw & Lidia, Czerwoniak Jaroslaw & Katria, Dushnyck Mary, Nykyforiuk Wasyl & Zenowia, Shul Vera, Sierant Ivan & Stefania, Wynnyk Ostap & Vera;
15 Drashevsky Lubow.

2. <u>НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА</u>
Ірина Срібна – 150 дол.
3. <u>СВІТОВА РАДА СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ – ОДНОДОЛЯРОВИЙ ФОНД</u> на поміч багатодітним сім'ям – 600 дол.:
200 дол. Ольга Рогозинська;
300 Теодозій і Любомира Крупи;
50 Ірена Охримович;
30 Віра Савойка;
20 Ірена Кузьма.
4. <u>НА СЛУЖБИ БОЖІ</u>:
Меланія Макаревич Банах;
Анна Бачинська /Корнило Ніна Більчинська;
родина Винників;
Олександер Волошин;
Ольга Гуглевич;
родина Ґайдич;
Анна Демчук,
Дарія Дражньовська;
Ліда Лещук;
Валентина Каплан;
Зенон і Неоніля Крамарчук;
Орися Панчук;
Іванна Рожанковська;
Стефан Секрета і родина;
Іван Сєрант;
М. і Й. Сисак;
Іван Сєрант;
родина Шевчуків;
Марія Шепарович;
Мері Шондра;
товариство – Клюб Сеньйорів Самопоміч.

В ПЕРШУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашої найдорожчої і незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБЦІ

СВ. П.

ПАРАСКЕВІЇ ВАСИЛИНИ-СТЕЦЮК

будуть відслужені поминальні

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

<u>**11 березня 2000 р.**</u>

В Україні, Америці, Канаді, Люрді, Бразилії і Римі.

Про молитви за душу Покійної просить
РОДИНА

Ділимося сумною вісткою, що 20 лютого 2000 р. відійшов у вічність

сл. п.

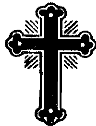
мгр ВОЛОДИМИР ГУПАЛІВСЬКИЙ

довголітній директор Української Кредитової Кооперативи Самопоміч у Дітройті, довголітній Голова Ради Централі Українських Кооператив Америки, заступник голови Української Світової Кооперативної Ради, член міжнародної комісії по віднові кредитних спілок в Україні, громадський і кооперативний діяч.

Дружині покійного та ближчій і дальшій родині складаємо найщиріші співчуття.

Від Ради Директорів і Управи Централі Українських Кооператив Америки:

ТАМАРА ДЕНИСЕНКО – голова Ради
ІГОР РУДЬКО – секретар
ДМИТРО ГРИГОРЧУК – президент

У глибокому смутку повідомляємо, що з волі Всевишнього в середу, 5 жовтня 1999 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і ПРАДІДО

сл. п.

МИХАЙЛО СТИРАНКА

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 7 жовтня 1999 р. в Cardinal Funeral Home.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – в суботу, 8 жовтня 1999 р. в церкві св. Димитрія, а відтак на цвинтар св. Володимира в Oakville.

Горем прибиті:
дружина – МАРІЯ
дочка – ХРИСТИНА з мужем УСАМОЮ
син – ЮРІЙ з дружиною ОКСАНОЮ
внуки – АННА з чоловіком І. ХРИСТОФ, ЙОАКИМ і МИЧІК
– АНДРІЙКА і ХРИСТИНКА
правнуки – ЛЮБОМИР і АДРІЯН
сестри – ІРЕНА СТАРАК і син ІГОР
– ЛЕСЯ з чоловіком ЖІЛЬБЕРТОМ і родиною.

Вічна йому пам'ять!

Висловлюємо глибоку вдячність родині, приятелям, знайомим, які своєю участю у похоронах вшанували пам'ять нашого дорогого Покійного.

Щиро дякуємо о. мит. Ґошуляку за уділення св. Тайн, о. митр. І. Татаринові, парохові церкви Димитрія і о. В. Бочарові за похоронні відправи.

Племінниці Адріяні Ґошуляк Мирфі за велику поміч в часі хвороби і прощальне слово та переведення тризни.

Щиро дякуємо всім, хто надіслав вислови співчуття, квіти та вінки, замовили Служби Божі та за щедрі дари на український дім опіки.

Ще раз дякуємо всім, хто приїхав здалека, щоб разом з нами попрощати нашого дорогого Покійного на вічний спочинок.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США ділиться з громадянством, що 19 лютого 2000 р. на 91-му році життя залишила земний шлях

СВ. П.

член-кореспондент Академії

д-р НІНА АНТОНІВНА СИНЯВСЬКА

дочка відомого в Україні економіста Антона Синявського.

ПОХОВАНА 22 лютого 2000 р. на православному цвинтарі в Spring Valley, NY.

Вічна їй пам'ять!

ПОДЯКА

17 січня 2000 р. помер

бл. п.

БОГДАН-МИРОН КУДРИК

Висловлюємо вдячність всім, хто взяв участь у похоронних відправах, за прислані квіти, посмертні оголошення в пресі, пожертви на Служби Божі та датки на добродійні та громадські цілі в пам'ять Покійного.

Єлеопомазання відбулося 17 січня 2000 р., при участи о. декана Василя Салковського, ЧСВВ, пароха у Воррен і о. Романа Гикавого, ЧСВВ, сотр. у Воррен.

Похоронні відправи з Панахидою відбулися 20 січня 2000 р. в похоронному заведенні Мандзюка у Воррен, а 21 січня 2000 р. – заупокійна Служба Божа і запечатання гробу. Панахиду і похоронні відправи провадив о. Роман Гикавий. Співав хор на Панахиді і в церкві св. Йосафата, диригент Степан Феденко.

Труну несли: Северин Злочовський, Григорій Озарків, Євген Репета, Степан Феденко, Петро Шкурівський, Осип Шулик, за що їм щира подяка.

Тіло покійного 22 січня було поховане в Українському мавзолею у Вашінгтоні – відправляв о. Тарас Лончина.

На тризні, яка відбулася в Українському Культурному Центрі говорив про покійного Мирослав Кальба і Іриней Прокопович.

Друга тризна відбулася при церкві св. Тройці в Сільвер Спрінґ, Мериленд, приготована парафіяльним сестрицтвом – за що їм щиросердечна подяка.

<u>ПОЖЕРТВИ НА СЛУЖБИ БОЖІ:</u>

1. Северин і Марія Злочовські	$ 20.00
2. М. і О. Трешневські	20.00
3. Марія Андрусяк	10.00
4. Марія Івасюк	10.00
5. Микола і Марія Костюки	10.00
6. Рома Нєдзвєцка	10.00
7. Євген Репета	10.00
8. Анна Сасик	10.00
9. Неоніля Сасик	10.00
10. Володимир і Софія Скульські	10.00
Разом	$ 120.00

ПОЖЕРТВИ НА ДУХОВНУ АКАДЕМІЮ У ЛЬВОВІ:

1. Іриней і Анна Прокоповичі	$ 100.00
2. Софія Кудрик	100.00
3. Константин і Тереса Бені	100.00
4. Володимир і Мерилин Шарко	100.00
5. Ірена Кокава	50.00
6. Аріядна Терлецька	25.00
7. д-р Ігор Каменецький	25.00
8. Марта Квітковська	25.00
9. Василь і Оксана Огари	25.00
10. Мирослав і Марія Кальби	20.00
11. Олег і Марія Кальби	20.00
12. Ярослава Коссак	20.00
13. Ксеня Федак	20.00
14. Марія Дяків	15.00
15. Олена Гевко	15.00
16. Ася Гривнак	15.00
17. Мирослава Брездень	10.00
18. Марія Волощук	10.00
19. О. і В. Захарій	10.00
20. Богдан Заяць	10.00
21. Михайло Кахній	10.00
22. Іванна Кучер	10.00
23. Г. і К. Озарків	10.00
Разом	$ 745.00

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оціславська 973-292-9800 #3040*

АНДРІЙ ВОРОБЕЦЬ
Професійний продавець забезпечення УНС
ANDRE WOROBEC
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
9 Bayard Pl., Newark, NJ 07106
Tel.: (973) 292-9800 ext. 3055
Fax: (973) 292-0900
e-mail aworobec@hotmail.com

ВАРКА БАЧИНСЬКА
Професійний продавець забезпечення УНС
BARBARA BACHYNSKY
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
101 East 16th St., apt. 2E,
New York, NY 10003
tel.: 212-533-0919

УВАГА! 35% ЗНИЖКА на трактори, авта і техніку
ШВИДКІСНА доставка грошей – низькі ціни, конфіденційність

KARPATY
Export · Import Ltd.
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА · FAST GUARANTEED DELIVERY

ГРОШІ • РЕЧОВІ ПАЧКИ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ
до рук адресата в Україну та інші держави

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario
Canada M6S 2Y4
e-mail:nsemczys@aol.com
Tel. (416) 761-9105
Toll free **1-800-265-7189**

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
КВИТКИ • ЗАПРОШЕННЯ
МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІЗИ
ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах

Пам'ятайте – як посилати чи літати, то через КАРПАТИ!

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінґтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel. (908)789-1870; (732) 627-0517

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК

СПЕЦІЯЛІСТ ВІД КОМПЕНСАЦІЙ І ВИМОГ В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✔ на роботі
- ✔ автомобільних
- ✔ в публічних місцях
- ✔ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДІННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID, Clifton, NJ
(973) 773-9800

Йосиф Купчак
власник
JOSEPH MEAT MARKET
М'ясні европейські вироби
437 Smith Street, Perth Amboy, NJ
Tel: (732) 442-4660

ФІРМА „МІСТ"
Забираємо посилки з вашого дому 24 години
Україна – найнижчі ціни!
(973) 223-8655 • 1-888-633-7853

UKRAINE-PAC
(973) 831-1499
PACKAGE and **FOOD Parcel** Service

Фірма „КАРПАТИ"
Переробляє хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: **(718) 937-6821**
Веерег **(917) 491-6150**

Компанія „Wood-Art" на Фльориді потребує майстрів з художньої обробки дерева та столярної справи. Добра платня та медичне забезпечення.
Тел.: **1 (407) 668-0660**
1(407) 574-7796 (Vasyl Boychuk)

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 2000 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, N.Y. 10276

• ПРАЦЯ •

Даю лекції гри на скрипці, фортепіяні, гітарі, електронному піяно (keyboard).
Тел.: 201 951-6190

Пошукую жінку до опіки старшої особи тільки на ніч. За точнішими інформаціями тел.:
(973) 537-1243 Неля
(212) 777-4441 Людмила

• ПРАЦЯ •

Пошукую жінку до опіки над старшою людиною – досвід у варенні і прибиранні дому. Обов'язкове легальне оформлення. Добра заплата за домовою. Праця у Денвері, окреме помешкання, субота і неділя – вільні. Писати: 6008 So. Lakeview St., Littleton, CO 80120.

Тел. вечором:
303 798-9083

• РІЗНЕ •

Українка, 40 років (закінчила педагогічний університет) бажає познайомитися з чесним, інтелігентним чоловіком.
Тел.: 973 625-7973 Марійка

Українка 47 років з дітьми (174-55) бажає познайомитися з добрим, спокійним чоловіком, громадянином Америки або Канади.
Тел.: 011-380-44-410-3362, Київ

Дівчина 22 роки (177-67) добра, спокійна, симпатична українка з Києва, бажає познайомитися із порядним чоловіком до 35 років добрим, надійним громадянином Америки або Канади для створення сім'ї.
Тел. у Києві: 011-380-44-410-3362 Оксана

Українка, 54 роки бажає познайомитись з чоловіком для створення майбутнього життя. Я маю добру працю і умови.
Тел.: 1-203-888-3587

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
19 БЕРЕЗНЯ 2000 р.
Нюарк, Н. Дж. Річні загальні збори 133 Відділу УНСоюзу відбудуться о год. 12-ій після Служби Божої в приміщенні церковної залі української католицької церкви св. Івана Хрестителя. – Управа.

ЗБОРИ ВІДДІЛУ УНС

НЕДІЛЯ,
12 БЕРЕЗНЯ 2000 р.
Парма, Огайо. Річні збори Братства свв. Петра і Павла 102 Відділу УНСоюзу відбудуться о год. 12:30 по полудні в приміщенні домівки сеньйорів при катедрі св. Йосафата (Астродом), 5720 State Rd., Parma, Ohio. В програмі – вибір нової управи на 2000 рік і різні справи до полагодження. За управу – Володимир Федак, пред., Микола Бобечко, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛУ УНС

СЕРЕДА,
8 БЕРЕЗНЯ 2000 р.
Парма, Огайо. 240-ий Відділ Українського Народного Союзу ім. полковника Євгена Коновальця повідомляє всіх шановних членів, що річні Загальні збори відбудуться о год. 11-ій ранку в приміщенні магістра В. Ліщинецького при 5907 Стейт в Пармі. Якщо на означений час не прибуде приписана кількість членів, збори відбудуться з півгодинним спізненням. По зборах – перекуска та товариська гутірка. За управу голова Відділу – інж. Євген Бачинський, секр. – Богдан Семків, голова контрольної комісії –мгр Василь Ліщинецький.

• РОЗШУКИ •

Пилип'юк Наталія Прохорівна, с. Добривода, Радивилівський р-н, Рівенська обл., пошукує сина **ПИЛИП'ЮКА МАТВІЯ ІЛАРІОНОВИЧА**, нар. 1924 р. в селі Добриводa, Радивілівський р-н, Рівенська обл. Прошу телефонувати: **(305) 868-1594**

Розшукую родину **БЕЗДОЛЬНИХ**.
Юлія Рогожина, 113186 Москва, Росія, Севастопольський проспект, 17-2-30.
e-mail „Julia Rait" <julia_rait@mail.ru>

Розшукую моїх близьких родичів: **ГИЧ КЛИМА МАКАРОВИЧА і ГИЧ УЛЯНУ МАКАРІВНУ**, які виїхали на захід до США або Канади (десь в 1913-1916 рр.). До жовтневого перевороту проживали в с. Ковалин, Переяславського повіту, Полтавської губернії Моя адреса: **Україна**. **Гич Олексій**, **Київська обл**., **м. Переяслав-Хмельницький, вул. Набережна 4 кв. 22.**

НОВЕ ВІДЕО АПОН 1999-Б

Найкращий концерт, який Ви коли-небудь чули і бачили в палаці „Україна" у Києві

ВІДЗНАЧЕННЯ 8-ої РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ.

Промова Президента ЛЕОНІДА КУЧМИ до вільного народу.

Мистецьку частину виконують: 25 ансамблів зі всіх областей України при участі артистів **СОФІЇ РОТАРУ, ВАСИЛЯ ЗІНКЕВИЧА** та інших.

Ціна 30 дол.

Писати до:
APON MUSIC and VIDEO
P. O. Box 3082 Long Island City, NY 11103
Tel.: (718) 721-5599

UKRAINIAN CATERING
ОБСЛУГОВУЄМО ВСІ ПРИЙНЯТТЯ
КОЖНИЙ ЇСТЬ І ХВАЛИТЬ * ВСЕ ЩО НУ GRADE ВАРИТЬ
СМАЧНО І НЕДОРОГО!
457 Clifton Ave. Clifton, NJ 07011
973-546-4659

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Львів – 599 дол.+tax
(round trip)
Нью-Йорк/Київ – 499 дол.+tax
(round trip)
429 дол. (one way)
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

EuroLink
Дзвінок в УКРАЇНУ
31¢ за хвилину
Із зміною або без зміни
телефонної компанії далекого зв'язку
1-800-758-1023

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ ІЗНАЙОМИМ
ВИБЕРІТЬ "СВОБОДУ"!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 50 дол.